

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג'ליון 168

פְּרֻשַׁת שְׁלַח

שְׁנַת תשפ"ב לפ"ק

הוצאות הגליון נתנדב ע"י אנ"ש היקרים

לזכות אנשי-ש'לומנו היקרים

ש'זכו למסר גופם ונפשם בשנים
האחרונות, ועזבו את הכל, ובאו בשמחה
רבה לשכן כבוד ולדור בארצנו הקדושה.

ואמונים עלי דברי רבנו הקדוש שאמר:
"שאי אפשר להיות איש ישראלי באמת,
ולילך ולעלות מדרגא לדרגא, כי-אם על-
ידי ארץ-ישראל", ו"ארץ-ישראל הוא
כלליות הקדשה שבכל הקדשות".

וכאן המקום להודות ולהלל לשמו הגדול
והקדוש על ש'זכו לזה ברב רחמיו וחסדיו,
עד הנה עזרונו ורחמיה, ואל תש'טנו לנצח.

הרה"ח'ר' יעקב יוסף איגל שליט"א
לרגל נישואי בתו שתחי' למז"ט
עב"ג החתן המופלג נחמן בן

הרה"ח'ר' ברוך טווערסקי שליט"א
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, שיזכו
לבנות בית נאמן בישראל, שיהא קשר של
קיימא ובנין עדי עד, והזיווג יעלה יפ"ה,
ויזכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים,
על דרך הצדיקים האמיתיים

לזכות

יואל בן שיינא אסתר הי"ו

שיזכה לכל הישועות בקרוב

האזהרה

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחירות

באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

דערתיך
לארנגליא
לעתיך-לבא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁתֵּי שְׁלַח

שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים" (במדבר יג, ב)

א.

(חיי-מוהר"ן תנו)

אֲפֹלוּ אִם הוּא ז"ל בְּעֶצְמוֹ מְצוּה וּמִסְכִּים לְבָלִי לְהִיזֵת אֶצְלוֹ עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, חֲלִילָה לְהִסְתַּכֵּל עַל-זֶה, וְצָרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד לְבָלִי לְשָׂאֵל אוֹתוֹ שׁוֹם שְׂאֵלָה עַל-זֶה - כִּי הוּא יָשִׁיב בְּוַדָּאִי לְבָלִי לְהִיזֵת. וְאִתְּעַל-פִּי כֵן בְּנִקְדַּת הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ, צָרִיכִין לְהִיזֵת דִּיקָא.

וְעַנִּין זֶה נוֹגַע לְמָה שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (מפּוֹת י):
"בְּדַרְךְ שְׂאֵדָם רוּצָה לִילְךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ", וְכֵן בִּשְׁלֹחַ מְרַגְלִים שֶׁחֲרָח מִשָּׁה רַבְּנֵי עַל-יְדֵי-הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ לְשִׁלְחָם, אִתְּ-עַל-פִּי שְׂבָאֱמֶת רַצוֹנֵי לֹא הִיָּה כָּלֵל בְּזָה.

וְעַנִּין זֶה רְאִינוּ מִרַבְּנֵי ז"ל כִּפְּמָה פְּעָמִים, בְּפֶרֶט בְּעַנִּין רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, שְׁהִיוּ אֲנָשִׁים שְׁהִיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ, וְהָשִׁיב לָהֶם: "שְׂלֵא יִהְיוּ עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה!" - וְהִתְחִילוּ לְהִתְעַקֵּשׁ: "הֲלֹא שְׂמַעְנוּ מִכֶּם גְּדֹל הָאֲזָהָרָה לְהִיזֵת אֶצְלָכֶם עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה!"

וְעָשָׂה עֶצְמוֹ כְּמִקְפִּיד עֲלֵיהֶם, וְגָעַר בָּהֶם: "שְׂלֵא יִדְבְּרוּ יוֹתֵר!" - וְכֵן עָשׂוּ וְלֹא בָּאוּ עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה.

וְאִתְּעַל-פִּי כֵן אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לְהִיזֵת רְגִילִים לְעַמֵּד לְפָנָיו, שְׂמַעְנוּ וְהִבְנֵנוּ בְּרָמֵז וּבְפִרוּשׁ: "שְׂפִנְיָמִיּוֹת רַצוֹנֵי אִינוּ נוֹחָה בְּזֶה כָּלֵל, רַק הוּא מְכַרַח לֹאמַר לָהֶם כֶּף, מִחֲמַת שְׂשׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ עַל זֶה".

וְכֵן נוֹחָה לְדוֹרוֹת: שְׂכַשְׂשׂוֹאֲלִין לְהַרְבֵּ וְהַמְנַהֵיג עַל דְּבַר שֵׁישׁ בּוֹ כְּעֵין מְסִירַת-נֶפֶשׁ, צָרִיךְ לְהָשִׁיב "לֹאוּ!" - אִתְּ-עַל-פִּי שְׂבָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ רַצוֹנֵי שְׂיַמְסֵר נֶפֶשׁוֹ וַיִּשְׁבֵּר כָּל הַמְנִיעוֹת.

ב.

(לקוטי-הלכות, תפלת-ערבית ד, לג)

וּבְשִׁבְלֵי-זֶה נִתְרַצָּה מִשָּׁה רַבְּנֵי בְּשִׁלְיָהוּת הַמְרַגְלִים, וְזֶה הִיָּה 'טְעוֹת שֵׁל יִשְׂרָאֵל' שְׂרַצוּ לְשִׁלְחַ מְרַגְלִים לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

כִּי מִחֲמַת שְׂרָאוֹ: שְׂאִי-אֶפְשָׁר לָבוֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'קְבוּצַת-נְדָחִים' שֶׁהֵם הַנִּיצוּצוֹת-הַנְּפוּלִין, וְאִי-אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹתָם כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'. וְאִם-כֵּן אֵיךְ אֶפְשָׁר לָבוֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל?!

עַל-כֵּן נִתְחַכְּמוּ: לְשִׁלְחַ 'מְרַגְלִים' שְׁהִיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים - כְּדֵי שֶׁהֵם בְּקִדְשָׁתָם יִשְׁבְּרוּ הַמְנִיעוֹת וַיָּבִיאוּ לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְבְּלוּ שָׁם 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

וְאַחֲרֵי-כֵן יִחְזְרוּ מִשָּׁם מִיָּד, וּבִכְחַ הַזֶּה יִוָּכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְתַקֵּן כָּלִים, לְהַעֲלוֹת שְׂאֵר הַנִּיצוּצוֹת, מֵאַחַר שֶׁכָּבַד יִשׂ לָהֶם כַּח לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', עַל-יְדֵי הַמְרַגְלִים שֶׁכָּבַד הָיוּ בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל וְחֲזְרוּ? - וְעַל-יְדֵי-זֶה יִוָּכְלוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לָבוֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל בְּנִקְלָה.

לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - עַל־יַד־יְזֵה לֹא הָיָה כַח
לְמֹשֶׁה לְהַעֲלוֹת כָּל הַנִּיצוּצוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת וְכוּ'.

כִּי מֹשֶׁה לֹא הָיָה יָכֹל לָבוֹא עַל מְנַת לַחֲזוֹר
מִשָּׁם, לְפִי עֵצָם קִדְּשָׁתוּ הָעֲצוּמָה. שָׁאֵם
הָיָה בָּא לְשֵׁם לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְהָיָה נִכְלָל
וְנִתְבַטַּל שָׁם בְּמִקוֹם שֶׁהָיָה נִכְלָל וְנִתְבַטַּל,
וְהָיָה מִתְקַן מִה שֶׁהָיָה מִתְקַן, לֹא הָיָה יָכֹל
עוֹד לַחֲזוֹר מִשָּׁם לְחוּץ־לְאֶרֶץ.

וְאִם הָיָה נִשְׁאָר שָׁם מֹשֶׁה רַבְּנוּ - הָיָה
בְּהִכָּרַח שִׁיעָלָה לְשֵׁם כָּל הַנִּיצוּצוֹת־
הַנְּפוּלִין שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁמֵּהֶם נַעֲשִׂים הַכִּלִּים
לְקַבֵּל אוֹר הַבְּטוּל בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְאִז עַדִּין
לֹא הָיָה הַזְּמַן לָזֶה.

עַל־כֵּן גָּזַר עָלָיו הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (דְּבָרִים ג, כז;
לב, נב; לז, ד): **"שָׁלֹא יִכַּנֵּס לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, רַק יִרְאֶה אוֹתָהּ מֵרְחוֹק!"** - וְעַל־יַד־
הָרֵאִיָּה בַּעֲצוּמָה, יִמְשִׁיךְ 'קִדְּשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'
לְחוּץ־לְאֶרֶץ, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה כַח לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל
דוֹר וָדוֹר, לְבָרֵר נִיצוּצוֹת וּלְקַבֵּץ נְדָחִים וּלְבוֹא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן מְסַבֵּב הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ: **"שֶׁבְּכָל דוֹר
וָדוֹר הוֹלְכִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, וְחוֹזְרִים!"**

כִּי עִכְשָׁו קָדָם בִּיאַת מְשִׁיחַ, אִי־אֶפְשָׁר
לְבָרֵר הַנִּיצוּצוֹת, כִּי־אֵם עַל־יַד־יְזֵה בְּחִינַה
זֹאת, שֶׁהוֹלְכִים לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְחוֹזְרִים, כְּדֵי
לְבָרֵר הַנִּיצוּצוֹת הַנְּשָׁאָרִים - שְׂאִי־אֶפְשָׁר
לְבָרְרָם כִּי־אֵם עַל־יַד־יְזֵה שֶׁהוֹלְכִין תַּחֲלָה
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְחוֹזְרִין מִשָּׁם, וְכַנֵּ"ל.

וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּכָל דוֹר וָדוֹר, עַל־יַד־
הַצַּדִּיקִים־הָאֲמִתִּיִּים וְאֲנָשֵׁיהֶם, עַד
שֶׁיָּבוֹא מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ, וְיִגְמַר הַבְּרוּר בְּשִׁלְמוֹת.
וְאִז נָשׁוּב לְאֶרְצֵנוּ כְּלָנוּ, וְנָשׁוּב שָׁם לְעוֹלָם.

וּבְאֵמֶת הוּא לְכַאוֹרָה עֵצָה נִפְלְאוּה! - אֲבָל
אִז הַתְּגַבְּרָה הַסְּטֵרָא־אֲחֵרָא
בְּהַתְּגַבְּרוֹת גְּדוֹל מְאֹד, מֵאַחַר שֶׁרָאָתָה שֶׁכָּל
יִשְׂרָאֵל רוֹצִים בָּלֵם לְפָנֶיךָ לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, שֶׁבָּזֶה הָיוּ מַעֲלִים כָּל הַנִּיצוּצוֹת וְהָיוּ
מְכַנְיָעִים הַקְּלָפוֹת וְהַסְּטֵרָא־אֲחֵרָא לְגַמְרֵי.

עַל־כֵּן הַתְּגַבְּרָה בְּהַתְּגַבְּרוֹת גְּדוֹל עַל
הַמְּרַגְּלִים, עַד שֶׁנִּסְתָּו אַחֲרֶיהָ
לְהוֹצִיא דְבָר עַל הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה. וְעַל־יַד־
זֶה גָּרְמוּ מַה שֶׁגָּרְמוּ - שֶׁגָּרְמוּ בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת
'חֲרַבְּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ' וְכָל הַגְּלוּיֹת (תַּעֲנִית כט.).

כִּי בְּאֵמֶת יִשְׂרָאֵל טָעוּ בָּזֶה! - כִּי אִם אֵין
לָהֶם בַּעֲצוּמָם כַּח לְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת לָבוֹא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם 'שְׂשִׁים רַבּוֹא נְשָׁמוֹת
קְדוּשׁוֹת', אֵיךְ יִהְיֶה כַח לְשָׁנִים עֶשֶׂר מְרַגְּלִים
לְשַׁבֵּר תַּקְוָה הַסְּטֵרָא אֲחֵרָא?

אֲדַרְבָּא! הָיוּ צְרִיכִים לְמַסַּר נַפְשָׁם בָּלֵם
יֵלֶךְ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּלִי שׁוּם
מְרַגְּלִים, רַק בְּמַסִּירַת־נַפְשׁ מִמֶּשׁ.

וְאִז עַל־יַד־יְזֵה מְסִירַת־נַפְשָׁם, בּוֹדָאֵי הָיוּ
מְשַׁבְּרִים כָּל הַמְּנִיעוֹת וְכַנֵּ"ל, וְהָיוּ
בָּאִים לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

וּמַחֲמַת פָּגַם שִׁלְהֵם גָּרְמוּ: שֶׁגַּם מֹשֶׁה רַבְּנוּ
עָלְיוֹה־שָׁלוֹם, לֹא הָיָה יָכֹל לָבוֹא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

כִּי מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלְיוֹה־שָׁלוֹם, לְפִי עֵצָם
גָּדְלָתוֹ וּמַעֲלָתוֹ הַנּוֹרָאָה - אִם הָיָה בָּא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, הָיָה מַעֲלָה כָּל הַנִּיצוּצוֹת וְכָל
הַנְּשָׁמוֹת, וְהָיָה מִתְקַן כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּבְלִי זֶה
לֹא הָיָה יָכֹל לְפָנֶם.

אֲבָל מַחֲמַת 'חֲטָא הַמְּרַגְּלִים' הַנֵּ"ל, שֶׁעַל־
יְדִיָּזָה נִגְזַר עַל כָּל הַדוֹר לְבָלִי לְפָנֶם

כי אז באמת יגמר הברור של כל הניצוצות. ויקים בשלמות (דברים ל, ד): "אם יהיה נדחה וכו', והביאך ה' אלהיך אל הארץ" וכו', במהרה בימינו אמן.

"איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו"
(במדבר יג, ב)

ג.

(ח"א ט; ח"א קיב)

ענין נסחאות התפלה: כי יש "ב שיערים, שיש" ב שבטים כנגד י"ב מזלות (שמות רבה טז, ו; תקוני-זהר לו, נט.) - "וכל שבט ושבט יש לו נסחא מיוחדת ושער מיוחד, לפנס דרך שם תפלתו" (שער-הכפונות, דרושי עלינו-לשבח א).

וכל 'שבט' מעורר בתפלתו, כח מזלו שבשנים-עשר מזלות. והמזל מאיר למטה, ומגדל הצמח, ושאר דבריו הצריכים אליו.

וצריך להעלות תפלתו לשער השבט שלו, כי אם יגיע לשער שבט אחר - לא יוכל לעלות.

והינו: "שנצטער אבא בנימין כל ימיו על תפלתו שתהא סמוכה למטתו" (ברכות ה:), כי "איש למטה אבותיו תשלחו" (במדבר יג, ב) - שצריך לשלח התפלה "למטה אבותיו" - הינו: ל'שבט' שלו. והינו: "שתהא סמוכה למטתי" - 'למטה' שלו.

"עלו זה בנגב ועליתם את ההר"
(במדבר יג, יז)

עלו זה בנגב - הוא היה הפסלת של ארץ-ישראל. (רש"י; תנחומא שלח ו; במדבר רבה טז, יב)

ד.

(ח"א פא)

"עלו" זה בנגב ועליתם את ההר" (במדבר יג, יז), ופרש רש"י: "פסלת ארץ-ישראל".

הכלל הוא: פשהצדיק מדבר בתורה או בתפלה - נקרא 'ארץ-ישראל', והדבורים שהוא מדבר עם המונעים ב'שיחת-חליון' - נקרא 'פסלת ארץ-ישראל'.

ולמה מדבר 'שיחת-חליון'? - כדי לקשר את המונעים אל ה'דעת', שהוא בחינת 'הר'.

דאיתא בגמרא (גטין נו:): "אין הר' אלא 'בית-המקדש', שנאמר (דברים ג, כח): 'ההר הטוב הזה והלבנון'. ו'בית-המקדש' הוא בחינת 'דעת', דאיתא בגמרא (ברכות לג:): "כל מי שיש בו דעת פאלו נבנה בית-המקדש בימיו".

כי הצדיק שרוצה לקשר את 'המונעים' הרחוקים מן התורה האמתיות - צריך לדבר עמהם 'שיחת-חליון', ולהלביש בהם ה'תורה', רק שהוא מדבר ב'צרופים', ונקרא 'פסלת ארץ-ישראל'.

כי אף שהם 'פסלת ארץ', אף-על-פי-כן יש בהם 'תורה', שהיא בחינות 'ישראל'.

וזהו פרוש הפסוק (במדבר יג, יז): "עלו" - הינו שאתם המונעים עולים.

"זה בנגב". "זה" - הוא בחינת ה'צדיק', כמו שפתיב (קהלת יב, יג): "כי זה כל האדם", ודרשו רז"ל (שבת ל:): "שכל העולם לא נברא אלא לצות לזה". הינו: ה'צדיק'.

"וַיֵּצֵאוּ דַבַּת הָאָרֶץ"; "מוֹצְאֵי דַבַּת הָאָרֶץ רָעָה"
(במדבר יג, לב; יד, לז)

הוא "בנגב" - הינו פסלת ארץ-ישראל,
הינו שיחת-הלין.

ועל-ידי-זה יכול לקשר אתכם:
"ועליכם את החר" - הינו:
ה'דעת'.

ועוד: כי לפעמים הצדיק נופל ממדרגתו,
וכשבא אחד מן המונעים, ומדבר
עמו דברים של הבלי העולם, והצדיק נהנה
ממנו - אז הוא מחיה להצדיק, והצדיק בא
למדרגתו. ואחר-כך יכול הצדיק, להעלותם
לבחינת ה'דעת'.

וזהו: "עלו זה" - הינו כשה'צדיק' צריך
לעלות למדרגתו.

צריך אתה להיות "בנגב" - הינו: לדבר
עמו שיחת-הלין כדי להחיותו.

ועל-ידי-זה: "ועליכם את החר" -
שיוכל אז ה'צדיק' לקשר
אתכם לבחינת 'דעת' הנקרא 'חר'.

"וַיִּסְפְּרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ וְגו', וְגַם זַבַּת חֶלֶב וּדְבַשׁ הוּא"
(במדבר יג, כז)

"זבת חלב ודבש הוא" - כל דבר שקור שאין
אומרים בו קצת אמת בתחלתו, אין מתקיים בסופו.
(רש"י: סוטה לה.)

ה.

(ח"ב, ב, ד)

עקר קיום ושלמות הדבור, הוא על-ידי
'אמת' - פי "קושטא קאי" וכו' (שבת
קד.). "ואפלו 'שקר' אין לו קיום רק על-ידי
'אמת'", כמו שפרש רש"י על פסוק (במדבר
יג, כז): "וגם זבת חלב ודבש" וכו'.

ו.

(ח"א, כ, ו-ז-ח-ט-י-בסוף)

בזכות התורה שממשיכין, זוכין ל'ארץ-
ישראל'.

וכן על-ידי שנמצאים אצל הצדיק,
בשעה שממשיך תורה ודורש ברבים
- אזי יש לו גם-כן חלק בהתורה שממשיך
הצדיק. ועל-ידי-זה זוכה גם-כן לבוא
ל'קדשת ארץ-ישראל', ולהכניע הרשעים
וכל המונעים. (על-פי קצור-לקוטי-מוהר"ן).

אבל "ארץ-ישראל' היא אחת משלשה
דברים שבאים על-ידי יסורין" (ברכות
ה.), ועקר היסורים, הם המונעים הרשעים
"מוצאי דבת הארץ" (במדבר יד, לז).

[קצור-לקוטי-מוהר"ן: ואי-אפשר לבוא לקדשת
ארץ-ישראל, כ-אם על-ידי יסורין].

וצריך: להכניע מתחלה אלו הרשעים,
ולענש אותם בחרבא וקטלא,
ועל-ידי-זה יכולין אחר-כך לילך לארץ-
ישראל.

וכח הזה לענש הרשעים, אי-אפשר, אלא
כשמקבלין הכח הזה מאדום.

זכות הרוחניות הנבראים מאותיות
התורה שחדש, הן הן מלאכים
ממש, ומקבלין הכח מאדום כדי לענש
הרשעים בחרבא וקטלא - לפי התחדשות
התורה, לפי הקדשה שנתוסף למעלה.

ולפי רב הארת התורה, פן נתרבו פחות
המלאכים, ולפי פחות המלאכים,
פן יכול לענש את הרשעים מוציא דבה.

כי "מוציא דבה הוא כסיל" (משלי י, יח) -
וכשה'דעת' נסתלק מ'מנו' - נופל
מ'אהבת השם' יתברך, ל'אהבת הבהמיות'.

וזהו (בראשית מא, א): "ויהי מקץ שנתים
ימים". "שנתים ימים" - הוא בחינת
"מוציאי דבה" (במדבר יג, לב; יד, לז), הנאמר
בהם (במדבר יד, לד): "יום לשנה יום לשנה" -
שעל-ידם נתקלקל ונפגם בחינת 'אהבה'
דקדשה, בחינת: "וקמץ הפהו" (ויקרא ה, יב).
[קמץ-קמיצה' הוא בחינת 'אהבה', על-ידי ה'פהו' שהוא
בחינת 'חסד'. (תקוני-זהר ה, יט: קכו).]

וזה: "מקץ" - בחינת 'פגם ה'קמץ'
'ופרעה חלם" - הינו ה'פחה' המדמה
וכו'.

"ארץ אכלת יושביה" (במדבר יג, לב)

ח.

(ח"א מז)

'ארץ-ישראל', עקר קבלתה מבחינת
'יעקב' (בחינת אמת, עין
בפנים באריכות), כמו שכתוב (בראשית לז, א):
'וישב יעקב בארץ', בשביל-זה נקראת
'ארץ החיים' (זהר ויקרא מה:).

וזה פרוש (במדבר יג, לב): "ארץ אכלת
יושביה" - שהיא מקבלת שפעה
מבחינת 'יעקב', כמו שכתוב: 'וישב יעקב
בארץ'.

ואנחנו בני-ישראל מקבלין השפע דרך
'ארץ-ישראל'. ו'שפע ארץ-
ישראל', היא הארת פני יעקב'.

והנה כל העולם פלו נזון מ'שפע של
ארץ-ישראל', כידוע (זהר תרומה קנז:).

ולפעמים: הקדשה כל-כך מעטת, עד
שהמלאכים אין כח בידם
לענש את הרשעים בחרבא וקטלא, אלא
להכניע הרשעים בלבד, ולהביא "מרד
בלבבם" (על-פי ויקרא כו, לו).

ולפעמים: גם להכניע אותם בלבד אין
כח למלאכים האלו, אלא
לעורר כח האמות על הרשעים ה"מוציאי
דבת הארץ" - כמו עכשו בגלות שאין לנו
כח לענש בעצמנו את הרשעים אלא
בדיניהם.

ולפעמים: גם זה הכח אין להם, ולא
לענש פנ"ל, ולא לענש
בדיניהם פנ"ל, ולא להביא "מרד בלבבם",
ואין להם כח אלא להשתיק אותם בלבד,
שלא לדבר סרה בפנינו, כדי שלא יפגסו
דבריהם באזני המון-עם.

ולפעמים: גם זה הכח אין להם - הכל
לפי מעוט הקדשה.

וזה פרוש (זהר תרומה קעז:): "באלין
אשתכח גבר תקיף" - הינו: כשבא
לבחינת 'ארץ-ישראל', אזי נקרא "גבר
תקיף".

כי קדם שבא לבחינת 'ארץ-ישראל' - אזי
"אל יתהלל הגר במפתח" (מלכים-א כ,
יא). אבל אחר-כך פשנוצח - אז נקרא "איש
מלחמה" (שמות טו, ג).

[עין להלן בעניני 'מעלת ושבח ארץ-ישראל' - מ'חיי-
מוהר"ך טו - מה ששייך לקאן].

ז.

(ח"א נד, ה-ז)

המוציא דבה, נופל לבהמיות. ועל-כן
נתגבר עליו 'פחה' המדמה, 'פחה'
הבהמיות'.

וְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּעֵצְמוֹ מִקְבַּל הַשְּׁפַע מִן
 'אֲמֵת', שֶׁהוּא 'מֵדַת יַעֲקֹב', בְּנִאֲמַר (מִיכָה ז, כ):
 "תִּתֵּן אֲמֵת לְיַעֲקֹב", וְהוּא 'מֵדַת תְּפָאֲרֵת',
 כְּלָלוֹת הַגְּוֹנִין.

וְזֶה מְרָמֵז בַּתּוֹרָה (בַּמִּדְבָּר יג, לב): "אֶרֶץ
 אֲכָלֵת יוֹשְׁבֶיהָ". דְּקָשָׁה: הֵן אֲמֵת
 שֶׁהִמְרָגְלִים הוֹצִיאוּ שֶׁקֶר מִפִּיהֶם, אֵךְ אֵיךְ
 נִכְתַּב שֶׁקֶר שֶׁלָּהֶם בַּתּוֹרָה שֶׁהִיא אֲמֵת? -
 וּבַהֲכֵרָח שֶׁבַדְבָּרִים הִלְכוּ גִרְמֵז בָּהֶם דְּבַר
 אֲמֵת!

וַיֵּשׁ לְרִמְזוֹ הַנִּ"ל: "אֶרֶץ אֲכָלֵת" - כְּלוֹמַר:
 שֶׁאֲכִילָתָהּ וְהַשְּׁפָעָתָה הוּא מִבְּחִינֹת:
 "יוֹשְׁבֶיהָ" - שֶׁהוּא בְּחִינֹת: "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב" -
 שֶׁהוּא 'מֵדַת אֲמֵת' כִּנ"ל.

וְזֶהוּ (דְּבָרִים ה, ט): "אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפַּנֵּת
 תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם". כְּלוֹמַר: "אֶרֶץ" -
 שֶׁהוּא בְּחִינֹת 'אֲמֵת', וְאִז הוּא בְּבְחִינֹת
 'הָאֲרֵת־פָּנִים', וְאִינוּ בּוֹחֵר ב'תְּפִנּוּקִים'.

וְעַל־כֵּן "לֹא בְּמִסְפַּנֵּת" מַחֲמַת דְּלוֹת
 וְעֵנִיּוֹת, "תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם" וְלֹא
 שָׂאָר מֵעֵדָנִים - רַק מַחֲמַת שֶׁהוּא בְּבְחִינֹת
 'אֲמֵת', וְהוּא מִפְּשֵׁט מ'תְּאוֹת־אֲכִילָה', וְאִינוּ
 בּוֹחֵר רַק ב'לֶחֶם' לֵאכֹל.

וְעַל־כֵּן נִקְרְאָת 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל': "אֶרֶץ
 הַחַיִּים" [כִּנ"ל] - כִּי הַשְּׁפָעָתָה
 מִמֵּדַת 'יַעֲקֹב', שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (תַּעֲנִית ה:): "יַעֲקֹב
 אָבִינוּ לֹא מֵת".

ט.

(ח"א קנט)

כְּשֶׁמְקַרֵּב לְהַצְדִּיק, אֵף שְׂאִינוּ מִקְבַּל
 מִפְּנֵי כָּל־הוּא - הוּא גַם־כֵּן טוֹב
 מְאֹד. וְהָאֲמוּנָה לְבַדָּה שֶׁמֵּאֲמִין בְּהַצְדִּיק,
 מוֹעִיל לְעִבּוּד־תְּהִשָּׁם־יִתְבָּרַךְ.

כִּי טַבַּע הָאֲכִילָה: שֶׁה'מִזוֹן' נִתְהַפֵּךְ ל'נִזוֹן'.
 כְּגוֹן: כְּשֶׁה'חִי' אוֹכֵלֵת 'צוּמַח' כְּגוֹן
 'עֲשָׂבִים' - נִתְהַפְּכִין ה'עֲשָׂבִים' ל'חִי'
 כְּשֶׁנִּכְנָסִין בַּתּוֹךְ מַעִיָּה. וְכֵן מ'חִי' ל'מִדְבָּר',
 כְּשֶׁה'מִדְבָּר' אוֹכֵל ה'חִי' - נִתְהַפֵּךְ ה'חִי'
 ל'מִדְבָּר'.

וְלְכָל־מְקוֹם שֶׁנִּכְנָס לְשָׂם הַמִּזוֹן
 שֶׁנִּתְחַלַּק לְהַאיִבְרִים -
 נִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת הַאיִבֵּר מִמָּשׁ שֶׁנִּכְנָס לְשָׂם.
 כְּגוֹן הַחֶלֶק מִהַמִּזוֹן הַנִּכְנָס לְה'מַח', נִתְהַפֵּךְ
 ל'מַח'; וְהַנִּכְנָס ל'לֵב', נִתְהַפֵּךְ ל'לֵב', וְכֵן
 לְשָׂאָר הַאיִבְרִים.

וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר יג, לב): "אֶרֶץ אֲכָלֵת יוֹשְׁבֶיהָ".
 "אֶרֶץ" - הוּא בְּחִינַת 'אֲמוּנָה', כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לז, ג): "שָׁכַן אֶרֶץ וִרְעָה
 אֲמוּנָה".

וְזֶהוּ: "אֲכָלֵת יוֹשְׁבֶיהָ" - כִּי כְּשֶׁנִּכְנָס
 ל'אֶרֶץ' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'אֲמוּנָה' -
 נֵאֱכָל אֶצְלָהּ, שֶׁנִּתְהַפֵּךְ לְמַהוּתָהּ.

הַיְנוּ: כְּשֶׁדְּבוֹק לְה'צְדִיק' וּמֵאֲמִין בּוֹ,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֶרֶץ' - נֵאֱכָל
 לְה'צְדִיק', וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת הַצְדִּיק מִמָּשׁ.

וְכֵן 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' בְּעֵצְמָהּ, יֵשׁ לָהּ גַם־כֵּן
 הַכַּח הַזֶּה.

וְעַל־כֵּן אָמְרוּ רַז"ל (כְּתוּבוֹת קיא.): "כָּל
 הַיּוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שְׂרוּי בְּלֹא
 עוֹזוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (ישַׁעְיָה לג, כד): 'הָעַם הַיּוֹשֵׁב בָּהּ
 נִשְׂא עֵוֹן" - כִּי הִיא "אֶרֶץ אוֹכֵלֵת יוֹשְׁבֶיהָ"
 - שֶׁהַיּוֹשֵׁב שָׂם, נֵאֱכָל אֶצְלָהּ וְנִתְהַפֵּךְ
 לְמַהוּתָהּ הַקְּדוּשָׁה.

וְעַל־כֵּן (כְּתוּבוֹת שָׁם): "אֶפְלוּ הַמְהַלֵּךְ אַרְבַּע
 אַמּוֹת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, מִבְּטָח לוֹ
 שֶׁהוּא בֵּן עוֹלָם־הַבָּא".

וזהו סתימת הפתח הנ"ל, דהינו: ה'אמונה', על-ידי פגם הענפים כנ"ל - הוא רק לפי שעה. ואחר-כך נפתח הפתח כבתחלה. הינו: שבעת שצריכין להשליך לחוץ את מי שאין ראוי להתקרב, אזי הקלפה המסבבת הנ"ל, שיש בה פתח כנגד אמונה כנ"ל, היא מתגברת ומתקרבת ומתפשטת גם על הפתח הנ"ל, ואזי אין יכול לכנס. ותכף אחר-כך חוזר הפתח ונפתח כבתחלה.

וכשיש חסיון שלום רבוי פגמים הרבה, שעל-ידי-זה יש פח להסבוב הנ"ל להתפשט על הפתח לבלי להניח לכנס כנ"ל - אזי מתיראין וחוששין שלא יסתם הפתח לגמרי חסיון שלום, על-ידי התגברות הקלפה המסבבת. ואזי מעמידין שם בפתח הנ"ל 'ירא-שמים', שהוא בעצמו עומד לשמר שלא יכנסו שם. ואף-על-פי-כן הוא תועלת נגד הקלפה המסבבת הנ"ל - שאי-אפשר לה להתקרב ולהתפשט על הפתח, מחמת ה'ירא-שמים' שעומד שם.

ועל-ידי 'מסירת-נפש', דהינו שמוסר נפשו בשביל לנסע ולהתקרב להצדיק, על-ידי-זה אפשר לדבק עצמו אליו. אף אי-אפשר שיאיר אליו 'חכמה', דהינו ה'מח' בעצמו. והשם-יתברך ימהר הגאולה בכלל ובפרט.

עין בזהר תרומה (קמ: קמא), הובא ב'פרדס', 'שער-התמורות', פרק ב: **"בארעא קדישא מתתקנא כלא"** וכו', עין-שם היטב מה שכתוב שם: **"פריסא קלישא, שגפרס על הפתח"**. ועל-פי הסוד הנ"ל - הוא בחינת ה'ירא-שמים', שהוא בחינת: **"פריסא קלישא"**. וכמבאר שם בזהר: **"למעל אי אפשר"**, וגם הקלפה אי-אפשר לה להתפשט על הפתח מחמת ה'פריסא קלישא', עין-שם. והוא ממש מה שכתוב לעיל בענין ה'ירא-שמים, ודוק היטב ותבין נפלאות.

וגם עין בספר **"טובי-הארץ"**, ששם מדבר גם-כן מענין ארץ-ישראל, והבן הדבר היטב לדמות מלתא למלתא, פי הכל אהד עם הנ"ל.

י.
(ח"א קלה)

בשמקבל ומכבד ה'ימים-טובים', ומקבל 'אור הגדול של יום-טוב', שהוא בחינת 'צדיק' - נתבטל ה'גדלות' שלו, **פי טבע ה'קטנות', שיתבטל לגבי 'גדלות'.**

וזהו גם-כן ענין המבאר במקום אחר (ח"א קכט) על פסוק (במדבר יג, לב): **"ארץ**

וזהו (תהלים לז, ג): **"שכן ארץ ורעה אמונה"** - הינו: שאתה תהיה רועה ומזין את ה'אמונה'. הינו: שתהיה נאכל לה'אמונה, כנ"ל - בחינת ה'מזון' שנתהפך ל'נזון'.

אך אף-על-פי-כן, העקר תלוי ב'רצון': אם רצונו חזק מאד להתקרב להשם-יתברך ולעבד אותו, רק שקשה לו לשבר תאוות גופו - אז על-ידי 'התקרבות ואמונת הצדיקים', הוא בחינת 'אכילה', ונאכל להצדיק, הינו: שנתהפך למהותו, כנ"ל.

אך אם אין רצונו כולל לעבד את השם - לא יועיל לו שום 'התקרבות לצדיקים', והוא בחינת 'מזון' שאינו נתהפך ל'נזון'.

כגון: אם אוכל אכילה שאין הטבע סובלת אותו - אזי אינו מתעפל, ואינו מתהפך ל'נזון', רק הגוף מקיא אותו.

כן הוא בחינה זו ממש: פי אינו נאכל כולל להצדיק, אף שמקרב אצלו - פי הצדיק אינו יכול לסבלו, ומקיא אותו.

והוא בחינת הפתוב בארץ-ישראל (ויקרא יח, כח): **"כאשר קאה את הגוי"** - דהינו: שאינה יכולה לסבלו להיות נאכל אצלה, שיתהפך למהותה, רק היא מקיאה אותו, השם יצילנו.

[לקוטי-מוהר"ן ח"א קנב: כשבא נשמה קדושה לעולם עם הענפים השכיכים לה - אזי הקלפה מסבבת אותה. רק נשאר 'פתח' נגד אמונה, שכנגד ה'אמונה' הפתח פתוח. ומחמת פגם הענפים חסיון שלום, משליכין אותם משם, דהינו: שמשליכין אותם מן ה'אמונה'.

ואזי אין יכולין לכנס, דהינו להתקרב אל 'שרשם', שהוא ה'נשמה' הנ"ל - פי לפעמים משליכין ומפילין אהד מן ה'אמונה', פעין מה שמצינו שאמרו רז"ל (זהר אחרי עב) על ארץ-ישראל, על המתים שאינם ראויים לקבר בארץ-ישראל: **"ותבואו ותטמאו את ארצי ונחלתי"** וכו' (ירמיה ב, ז).

אֶכְלֵת יוֹשְׁבֵיהָ" - כִּי ה' קִטְנֹת בְּטֹל לִגְבֵי
עַד לֹות, וְנֹאכַל וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת הַצְּדִיק.

יא.

(ח"א קפז)

וּלְךָ ה' הַחֶסֶד, כִּי אֵתָה תִשְׁלַם לְאִישׁ
כְּמַעֲשָׂהוּ" (תהלים סב, יג). הִינּוּ: שֶׁהוּא
חֶסֶד גָּדוֹל מֵאֵת הַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ, "שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם
לְאָדָם מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה" (סנהדרין צ). - שֶׁעַל־
יְדִיָּזָה הוּא מְבִינ לְפִשְׁשׁ בְּמַעֲשָׂיו, וְלִידַע
הַחֶטָּא שֶׁפָּגַם בּוֹ, וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה.

אֲךָ דַע: שֶׁעַקֵּר מַה שֶּׁמְשַׁלֵּם הַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ
'מִדָּה בְּמִדָּה', הוּא בְּ'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל',
כְּמָה שֶׁכְּתוּב (איוב כ, כז): "יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ
וְאֶרֶץ מִתְקוּמָהּ לוֹ".

"אֶרֶץ" - הִינּוּ בְּחִינּוֹת 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

"הִיא מִתְקוּמָהּ לוֹ" - וְשֵׁם 'נִתְגַּלָּה
עֲוֹנוֹ' - כִּי שָׁם מְדַקְדְּקִין "לְשֵׁלֵם
לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ", 'מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה'.

וְזָה שֶׁכְּתוּב עַל 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' (במדבר יג,
לב): "אֶרֶץ אֶכְלֵת יוֹשְׁבֵיהָ" - רֵאשִׁי־
תְּבוּת: "אֵתָה תִשְׁלַם לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ".

וְעַל־כֵּן הַיּוֹשְׁבִים שָׁם בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ
לָהֶם עַל־הֶרֶב יִסּוּרִין - מִחַמַּת
שֶׁמְמַהְרִין שָׁם לְשֵׁלֵם לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ.

"וַיִּבְנוּ הָעָם בַּלִּילָה הַהוּא" (במדבר יד, א)

יב.

(ח"ב ז, יא)

נִמְצָא לְהֵלֶךְ בַּפְּסוּק (במדבר יד, יט): "סָלַח
נָא לְעֵינֵי הָעָם הַזֶּה".

"אֲשֶׁר עֵינֵי בְּעֵינֵי נִרְאָה אֵתָה ה'" (במדבר יד, ד)

יג.

(ח"א י, ח)

הַתּוֹרָה בְּנִגְלָה - הוּא בְּחִינַת: "עֵינֵי בְּעֵינֵי"
(במדבר יד, ד).

"כָּלֵב בֶּן יִפְנָה" (במדבר יד, ו)

יד.

(כוכבי-אור, טיחות וספורים ממוהרנ"ת ז"ל ט)

מִזְהַרְנַת ז"ל דְּבַר פְּעַם־אַחַת מִהַדְרֵךְ
הַקְּדוּשָׁה שֶׁל 'הַנְּעוּר בַּלִּילָה'
שֶׁגָּלָה רַבְּנוֹ ז"ל (לקוטי מוהר"ן ח"א נב). וְאָמַר אָז:
עוֹד יִהְיֶה זְמַן שִׁיְהִיָּה הַדְרֵךְ הַזֶּה דְרֵךְ
כְּבוֹשָׁה לְרַבִּים, כְּמוֹ עֵכָשׁוּ הִיא דְרֵךְ כְּבוֹשָׁה
לְרַבִּים לְהַנִּיחַ טְלִית וְתַפְלִין בְּכָל בֶּקֶר.

וְאוֹדוֹת הַפְּחָדִים שֶׁיֵּשׁ בָּזָה - עַל־זָה
נֶאֱמַר מַה דְּאִיתָא בְּזִהְרֵי־הַקְּדוּשָׁה
פְּרִשְׁתָּ שְׁלַח (קנח): בְּעֵינֵי הַלִּיכַת כָּלֵב לְחַבְרוֹן
לְהַשְׁתַּטֵּחַ עַל קַבְרֵי הָאֲבוֹת, וְלֹא נִתְיָרָא
מִהַעֲנָקִים: "מָאן דְּאִיהוּ בְּדוּחְקָא לֹא
אֶסְתַּפַּל מִיַּדִּי - כִּךְ כָּלֵב בְּגִין דְּהוּא בְּדוּחְקָא
לֹא אֶסְתַּפַּל מִיַּדִּי, וְאֵתָא לְעַלְמָא עַל קַבְרֵי
אֲבָהוֹן" וְכוּ'.

[מִי שֶׁהוּא בְּדַחַק, לֹא מְסַתַּפֵּל כְּלוּם, כִּךְ 'כָּלֵב' מִשּׁוּם שֶׁהִיָּה
בְּדַחַק לֹא הִסְתַּפֵּל כְּלוּם, וּבָא לְהַתְּפַלֵּל עַל קַבְרֵי אֲבוֹת].

וְכֵן כָּל־אָדָם, מִי שִׁיּוֹדַע וּמַחֲשֵׁב עַצְמוֹ
הֵיטֵב, שֶׁכְּהָרַף־עֵינֵי יִפְרָחוּ יָמָיו,
וַיִּצְטַרֵּךְ לָתֵן דִּין וְחֶשְׁבוֹן מִכָּל מַעֲשָׂיו, וְלֹא
יִזְתְּרוּ לוֹ עַל שׁוּם דְּבַר וְכוּ', מִי שֶׁמַּחֲשֵׁב אֶת־
עַצְמוֹ עַל־כָּל־זָה, בּוֹדְאֵי לֹא יִבִּיט עַל שׁוּם
מְנִיעָה מִהַפְּחָדִים וְכוּ'.

וּמִכָּל־שֹׁכֵן שְׁבָאֵמֶת אֵין בָּזָה שׁוֹם פֶּחַד
כָּלֵל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
בְּפֵרוּשׁ בַּעֲת שְׁדַבְּרוּ לְפָנָיו מִזֶּה: "שֶׁאִם הָיָה
לוֹ בְּיָחִיד, הָיָה מְשַׁלְּחוֹ יַחֲדָי בַּלְיָלָה
לְשָׂדֵה, וְלֹא הָיָה חוֹשֵׁשׁ לְשׁוֹם דָּבָר."

וְאָמַר זֹאת עַל כָּל אָדָם: שֶׁאֵין לְפַחַד כָּלֵל
מִשׁוֹם דָּבָר, כִּי "שְׁלוּחֵי מִצְוֶה אֵינָן
נִזְקָקִין" (פְּסָחִים ח:), בְּפֶרֶט מִצְוֶה כְּזֹאת.

"טובה הארץ מאד מאד" (במדבר יד, ז)
- מעלת ושבח ארץ ישראל -

טו.

(ח"א נה, אב-בסוף)

דַּע: כִּי לְרֹאוֹת בְּמַפְלְתָם שֶׁל רְשָׁעִים, אִי־
אֶפְשָׁר אֶלָּא עַל־יְדֵי בַּחֲנִינֵת 'אַרְצ־
יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

וְלֹה־מְשִׁיךְ בַּחֲנִינֵת 'קִדְשֵׁת אַרְצ־יִשְׂרָאֵל'
עִכְשָׁו בְּגָלוֹת, שֶׁהִיא תַּחַת יַד
הַסְטֵרָא־אֲחֵרָא, וְאֵין יִכְלֹת בְּקִדְשָׁתָהּ
לְהַתְּגַלוֹת - אַף־עַל־פִּיכֵן יִכּוֹלִין לְגַלוֹת
וְלֹה־מְשִׁיךְ קִדְשָׁתָהּ אֶפְלוּ בְּגָלוֹת הַמֶּר הַזֶּה,
עַל־יְדֵי 'הַתְּנוּצָצוֹת אוֹר זְכוֹת־אֲבוֹת' וְכוּ'.

וְזֶהוּ (תהלים קה, ד): "בִּקְשׁוּ פָנָיו תָּמִיד" - כִּי
עַל־יְדֵי "תָּמִיד", שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת 'אַרְצ־
יִשְׂרָאֵל', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יא, יב): "תָּמִיד
עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בָּה" - תִּזְכּוּ לְמַצֵּא "פָּנֵי ה'"
(תהלים לד, יז) - כִּי עַל־יְדֵי 'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל',
תִּזְכּוּ לְרֹאוֹת בְּהַ'כְּרִיתוֹת רְשָׁעִים'.

טז.

(ח"א קנה)

'אַרְד־אֲפִים' תְּלוּי בְּ'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל', כִּי
שֵׁם זֹכִים לְבַחֲנִינֵת 'אַרְד־
אֲפִים'.

כִּי 'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל' הוּא בַּחֲנִינֵת 'אֲמוּנָה', כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (תהלים לז, א): "שֹׁכֵן אֶרֶץ וְרֵעָה
'אֲמוּנָה', וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (פְּתוּבוֹת ק"י): "כָּל
הַדָּר בְּאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, דּוֹמָה כְּמִי שֵׁישׁ לוֹ
'אֶלֶף'".

וְעַל־יְדֵי 'אֲמוּנָה' זֹכִין לְבַחֲנֵת 'אַרְיִכַת־
אֲפִים' - דְּהֵינּוּ שֶׁלֹּא יוּכַל
לְבַלְבְּלוּ שׁוֹם מוֹנַע וּבְלַבּוּל מַעְבּוּדָתוֹ.

נִמְצָא: שֶׁעַקֵּר עֲבוּדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי,
זֹכִין עַל־יְדֵי 'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל',
שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת 'אֲמוּנָה', בַּחֲנִינֵת 'אַרְיִכַת־
אֲפִים', בַּחֲנִינֵת 'כַּח הַגּוֹדֵל' וְכַח הַצּוֹמֵחַ'.

שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה זֹכִין לְהַתְּחַזֵּק בְּעֲבוּדָתוֹ,
וְלַבְּלִי לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם
מוֹנַע וּמַעַכֵּב וּמַבְלַבֵּל, שֶׁאִי־אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת
לְעֲבוּדַת־הַשֵּׁם בְּאֵמֶת כִּי־אִם עַל־יְדֵי־זֶה.

וְעַקֵּר גְּדֹל הַהִשְׁתַּקְּקוֹת וְהַהֲתַלְהֲבוֹת שֶׁל
מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלֵי־הַשָּׁלוֹם, שֶׁהָיָה
מִתְּלַהֵב לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל כְּלִיכָּה - הָיָה רַק
בְּשִׁבִיל מִדָּה זֹאת שֶׁל 'אַרְיִכַת־אֲפִים', מַחֲמַת
שֶׁרָאָה שֵׁשֶׁם בְּ'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל' זֹכִין לְבַחֲנֵת
'אַרְד־אֲפִים'.

וְצָרִיךְ כָּל־אָדָם לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ:
שִׁיְהִיָּה לוֹ כְּסוּפִין וְגַעְגּוּעִים
לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, וְגַם שִׁיְהִיָּה גַעְגּוּעִים לְכָל
הַצְּדִיקִים לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל. [עֵינּוּ לְחַלּוֹ מ'בִּיאוּר־
הַלְקוּטִים' בְּעֵינֵן זֶה].

וְהוּא סִגְלָה לְהַפְעֵם וְלַעֲצָבוֹת - כִּי "כָּל
הַפּוֹעֵם כָּאֵלוּ עוֹבֵד עִבּוֹ"ם" (שְׁבַת
ק"ה:), אֲבָל 'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל' הוּא בַּחֲנִינֵת 'אֲמוּנָה',
בַּחֲנִינֵת 'אַרְד־אֲפִים', 'הַפֶּךָ הַפְעֵם'.

וְזֶה: שֶׁקֶדֶם 'קְרִיאַת־שְׁמַע' שֶׁהוּא 'אֲמוּנַת
הַיְחוּד', אָנוּ מְבַקְּשִׁים: "וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ

קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ" - הֵינּוּ שְׂאֵנוּ מִבְּקָשִׁים וּמִתְגַּעְגְּעִים לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל. וְעַל־יְדֵי־זֶה זֹכִים לְאַמוּנָה, הֵינּוּ 'קְרִיאַת־שְׁמַע' שֶׁהוּא 'אַמוּנָה'.

[שְׂבַח־הַר"ן ח"א כב: לְתַכְלִית שְׂבִירַת מִדַּת הַכַּעַס מִהַפֵּךְ אֶל הַפֵּךְ, דְּהֵינּוּ לְהַתְּהַפֵּךְ לְטוֹב גְּמוּר, שֶׁלֹּא יִכְפַּת לֵה כָּל־וְכָל שׁוֹם דָּבָר, וְיִהְיֶה רַק טוֹב בְּלִי שׁוֹם צַד קַפִּידָא בְּעוֹלָם - זָכָה רַבְּנוּ ז"ל רַק בְּאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּתְבַּטַּל הַכַּעַס בְּתַכְלִית הַבְּטוּל, וְנִעֲשֶׂה טוֹב מִמָּשׁ, שֶׁאִפְלוּ מִי שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה לוֹ כָּל הַרְעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, לֹא הָיָה בְּלִבּוֹ שׁוֹם צַד שֶׁנֶּאֱמָר וְקַפִּידָא עָלָיו, אֲדַרְבָּא הָיָה אוֹהֵבוּ וְלֹא הָיָה בְּלִבּוֹ עָלָיו כָּל־כָּל, כִּי הָיָה רַק בְּלוֹ טוֹב מִמָּשׁ].

[לְקוֹטִי־הַלְכוֹת, תְּפַלֵּין ה, יז: אָמַר רַבְּנוּ ז"ל עַל־עַצְמוֹ: "שְׂזָכָה לְבַחֲנֶיהָ זֹאת בְּאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁיְהִיָּה לוֹ 'אַרִיכַת־אֵפִים' כְּזֶה, שֶׁלֹּא יְהִיָּה בְּלִבּוֹ שׁוֹם צַד כַּעַס וְקַפִּידָא, אִפְלוּ עַל הַשּׂוֹנֵא הַגָּדוֹל שֶׁלוֹ שֶׁעוֹשֶׂה לוֹ כָּל הַיְסוּדִים, אֲדַעֲלֵפִיכֶן אֵין לוֹ בְּלִבּוֹ עָלָיו שׁוֹם שֶׁנֶּאֱמָר וְקַפִּידָא". וְזֶה עֵקֶר בְּחִינַת 'אַרִיכַת־אֵפִים'].

יז.

(ח"א רלד)

לְזָכוֹת לְזֶה שְׂיֻכַּל לְהַדְמוֹת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ לְהַבְדִּיל בֵּין אֹר וְחֹשֶׁךְ - הוּא עַל־יְדֵי 'הַשְּׁגָחָה'. וְזֶה זֹכִינַן עַל־יְדֵי 'אַרְץ־יִשְׂרָאֵל', שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת הַקִּדְשָׁה שֶׁבְּכָל הַקִּדְשׁוֹת, כִּי "שֵׁם כָּל הָעֵשׂוֹר קִדְשׁוֹת" (פְּלִים פ"א מ"ו).

וְעַל־כֵּן נֵאמַר בְּאַרְץ־יִשְׂרָאֵל (דְּבָרִים יא, יב): "תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בָּה" - כִּי שֵׁם הוּא רַק 'הַשְּׁגָחָה'.

וְזֶה (תְּהִלִּים טז, ח): "שׁוֹיִתִּי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד" - הֵינּוּ: כְּשֶׁאֵנִי רוֹצֵה לְהַשׁוֹת וּלְדַמּוֹת עֲצָמִי לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ.

אָזִי: "לְנִגְדֵי תְּמִיד" - הֵינּוּ בְּחִינַת 'אַרְץ־יִשְׂרָאֵל', כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּמִּדְרָשׁ (מִדְרָשׁ תְּהִלִּים קח): "אֵין 'תְּמִיד' אֶלָּא 'אַרְץ־יִשְׂרָאֵל', שֶׁנֶּאֱמָר: תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בָּה".

יח.

(ח"ב ה, י)

לְעֵתִיד יִחַדַּשׁ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּבַחֲנֵינָא 'אַרְץ־יִשְׂרָאֵל' - כִּי אִזּוּ יִתְגַּלֶּה: שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּרֵא הַכָּל.

וְעַקֵּר 'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' הוּא: שֶׁשֵּׁם הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבַּרְךָ 'תְּמִיד', בְּבַחֲנֵינָא (דְּבָרִים יא, יב): "תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בָּה מִרְאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה".

וְלְעֵתִיד שֶׁיִּחַדַּשׁ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּבַחֲנֵינָא 'אַרְץ־יִשְׂרָאֵל' - אִזּוּ יִתְנַהֵג כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עַל־יְדֵי 'הַשְּׁגָחָה' לְבַד, כִּמוֹ 'אַרְץ־יִשְׂרָאֵל', וְאִזּוּ יִתְבַּטַּל ה'טָבַע' לְגַמְרֵי, וְיִתְנַהֵג הָעוֹלָם עַל־יְדֵי 'הַשְּׁגָחָה' לְבַד, בְּחִינַת 'נְפִלְאוֹת שֶׁלֹּא כְּדָרְךָ־הַטָּבַע'.

יט.

(ח"ב מ)

'טַעַם אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', יְכוּלִין לְצִיר לְפָנָי מִי שִׂיזְדַּע 'טַעַם שֶׁכָּל'. כִּי רַק מִי שֶׁהוּא אִישׁ בּוֹר, אֵי־אֶפְשֵׁר לוֹ לִידַע זֹאת.

אָבֵל מִי שִׂיזְדַּע מִשְׁכָּל, כְּגוֹן 'לוֹמְדִים' שֶׁמְרַגְּשִׁים מְעַט טַעַם הַשֶּׁכָּל בְּפִשְׁט וְקַשְׂיָא כְּדָרְךָ הַלוֹמְדִים, אוֹ חֲכָמִים בְּחֻכְמוֹת אַחֲרוֹת, שֶׁמְרַגְּשִׁים טַעַם שֶׁכָּל - יְכוּלִין לְהַבִּין 'טַעַם אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', כִּי "אֹיֶדָא דְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל מַחֲכִים" (בְּבֵא־בְתָרָא קנח: זְחַר פְּנִיחָא רַמָּה: וְעוֹד).

וְטַעַם הַחֲכָמָה וְהַשֶּׁכָּל, בְּוֹדָאֵי יָקָר מְאֹד - אֵךְ עֵקֶר 'מַעֲלַת קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', הוּא רַק עַל־יְדֵי 'הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם' יִתְבַּרְךָ, וּמַחֲמַת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מְסַתְּפֵל בְּאַרְץ־יִשְׂרָאֵל תְּמִיד, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים יא, יב): "תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בָּה מִרְאשִׁית

שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל־יָדָה נַעֲשֶׂה כְּלִי' לְקַבֵּל מִנְעָמֵי־הָעֲלִיּוֹן, שְׁעַל־יָדֶיֶזָה ה' הוֹלֵדָה'.

נא.

(ח"ב עה)

הַצְּדִיק־הָאֱמֶת מְחִיָּה עֲצָמוֹ בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁהוּא 'אִישׁ־פְּשׁוּט', מִה'דְּרָךְ שֶׁל נְסִיעַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

וְזֶה בְּחִינַת "אוֹצֵר מִתְּנַת הַנֶּסֶם, שְׁמִי שְׂאִין לֹו שׁוֹם זְכוּת כָּלֵל מְקַבֵּל מִשָּׁם" (שְׁמוֹת־רַבָּה מֵה, ו), וְה'צְדִיק' בְּשָׁעָה שֶׁהוּא 'אִישׁ פְּשׁוּט', מְקַבֵּל מִשָּׁם.

וְעַל־כֵּן מֹשֶׁה רִבְּנוֹ עָלְיוֹה־שָׁלוֹם כְּשֶׁבִקֵּשׁ לְבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בִּקֵּשׁ מִתְּנַת־הַנֶּסֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ג, כג): "וְאַתְּחַנֵּן אֵל ה'", בְּחִינַת 'מִתְּנַת־הַנֶּסֶם'.

וְעַקֵּר 'כַּח קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' - הוּא עַל־יָדֵי בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיא, ו): "כַּח מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם".

כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י בַּפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית א, א): "בְּרֵאשִׁית" וְכוּ': "שֶׁבִשְׁבִיל־זֶה פָּתַח ב'בְּרֵאשִׁית', שֶׁלֹא יֵאמְרוּ גְזֻלָּנִים אֲתֶם וְכוּ', עַל־כֵּן פָּתַח ב'בְּרֵאשִׁית', כִּי הוּא יִתְּבַרֵךְ בְּרֵא הַכֹּל, וּבְרֵצוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם וּבְרֵצוֹנוֹ וְכוּ'".

נִמְצָא: שֶׁעַקֵּר 'כַּח אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, הוּא מִבְּחִינַת "עֲשֶׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁבָהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם" (אָבוֹת פ"ה מ"א), שֶׁהֵם בְּחִינַת "כַּח מַעֲשֵׂיו" - שְׁעַל־יָדֶיֶזָה הָיוּ יִשְׂרָאֵל יְכוֹלִים לִילֵךְ וּלְכַבֵּשׁ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

[שיחות ה'ר"ן קנג; ימי־מוֹהַרְנ"ת ח"א נא: וְאֵז אָמַר (לְפָנַי אֲמִירַת הַתּוֹרָה הַנ"ל): "שֶׁהוּא מְחִיָּה עֲצָמוֹ עִתָּה רַק בְּמָה שֶׁהִיא בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל". וּמִתּוֹךְ שִׁיחָה זֹאת הִתְחִיל לְדַבֵּר וּלְבָאֵר כָּל עֲנָן הַנוֹרָא הַהוּא, אִיךְ מְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ בְּעַת הַפְּשִׁיטוֹת מִה'דְּרָךְ שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְשִׁבְּזָה מְחִיין אֶת כָּל הַפְּשׁוּטִים שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ'.]

הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה" - עַל־יָדֶיֶזָה "אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מְקֻדְשֶׁת" (פְּלִים פ"א מ"ו), וְ"אוֹיְרָה מִחַפְּסִים" וְכוּ'.

וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' - שֶׁמְקַבֵּלַת קִדְשָׁתָהּ מִבְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה מט, ג): "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר" - עַל יָדֵי ה' ה'הִתְפָּאֵרוֹת שֶׁהַשֵּׁם־יִתְּבַרֵךְ מִתְּפָאֵר בְּנִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל. (עֵינן בַּפְּנִיִם, וּב'לְקוֹסְטִי־הַלְכוּת' בְּרַפְת־הַמְזוּן ד).

נ.

(ח"ב עא)

דַּע: כִּי יֵשׁ מְחִין שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ מְחִין שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ'.

וְגַם ה'מְחִין שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ', מְקַבֵּלִים וַיּוֹנְקִים מִה'מְחִין שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' - כִּי עַקֵּר הַמּוֹחַ וְהַחֲכָמָה הִיא ב'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה טז, ד): "אִין חֲכָמָה כְּחֲכָמַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל" וְכוּ'.

וְכֹל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְכֹל אֶחָד כְּפִי חֵלְקוֹ שֵׁיֵשׁ לוֹ בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כֵּן הוּא מְקַבֵּל וַיּוֹנֵק מִה'מְחִין שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

וְדַע: כִּי מְחִין שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת 'נַעֲמִים', וְ'מְחִין שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ' הֵם בְּחִינַת 'חֻבְלִים', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (זְכַרְיָה יא, ז): "לֹאֶחָד קָרָאתִי נַעֲמִים וְלֹאֶחָד קָרָאתִי חֻבְלִים".

וְאָמְרוּ רַז"ל (סְנֵהֲדִין כד): "נַעֲמִים, אֵלֶּו תְּלַמְדֵי־חֲכָמִים שֶׁבְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁמְנַעֲימִים זֶה לָזֶה בְּהִלְכָה. 'חֻבְלִים, אֵלֶּו תְּלַמְדֵי־חֲכָמִים שֶׁבְּחוּץ־לְאֶרֶץ שֶׁחֻבְלִים זֶה לָזֶה בְּהִלְכָה".

וַיֵּשׁ 'צְדָקָה שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ 'צְדָקָה שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ'. וְעַקֵּר הוּא: ה'צְדָקָה

כב.

(ח"ב קט)

אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - הוא תקון גדול לפגם-הברית.

כג.

(ח"ב קטז)

כַּשֶּׁהִיָּה בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, ספרו לו שם החשובים שקבעו שם דירתם: שקדם שהיו בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, לא היו יכולים לצייר לעצמן שְׂאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל עומדת בזה העולם, והיו סוברים שהוא עולם אחר לגמרי, לפי גדל קדשת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל המבאר בספרים ומפרש בתורתנו הקדושה. עד אשר באו לשם, וראו שְׂאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל היא בזה העולם ממש.

כִּי בְּאֵמֶת: בְּדַמוֹת וּתְמוֹנָה, אין חלוק בלל בין אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל ובין שאר מדינות להבדיל, ואף־על־פִּי־כֵן היא קדושה מאד מאד בתכלית הקדשה עצומה ונוראה מאד. אשרי הזוכה להלך שם אפלו ארבע אמות וכו', כֹּאֲשֶׁר הִפְלִיגוּ חז"ל וכל הספרים בעצם קדשתה הגדולה והנוראה.

וּסְפַר רַבְּנוּ ז' ל' זאת - כי הוא ענין נצרך מאד לכמה ענינים שבני־אדם נבוכים בהם בטעותים.

כִּי יֵשׁ טוֹעִים סוֹבְרִים: שְׁצָרִיכִין לְהַכִּיר אֶת הַצָּדִיק או שֶׁאֵר דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה לְהַכִּירוֹ בְּפָנָיו בְּצִלְמוֹ וּדְמוּתוֹ, שִׁיְהִיָּה מְשַׁנָּה בְּדַמוֹתוֹ וּבַתְּנוּעוֹתָיו דִּיקָא.

וּבְאֵמֶת לא כן הוא - כי הוא בְּדַמוֹת וְצִלְמֵם כְּכֹל הָאֲנָשִׁים, ואין בו שום שנוי, ואף־על־פִּי־כֵן הוא ענין אחר לגמרי.

וְכֵן אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּאֵמֶת היא מְבֻדָּלָת וּמִפְרֶשֶׁת לְגַמְרֵי מִשְׁאֵר אֲרָצוֹת, בְּכֹל עֲנִינָהּ וּבַחֲיִנּוּתֶיהָ.

וְאָמַר: "שְׂאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהּ רִקִּיעַ אַחֵר מִשְׁאֵר אֲרָצוֹת", וכמוכן בזהר־הקדוש פרשת תרומה (קנא: - וּבְזָהַר וַיִּקְהַל רַט.) - אֲךָ אִף־עַל־פִּי־כֵן, בְּגִשְׁמִיּוֹת לְפִי מֵרָאָה עֵינֵי הָאָדָם, אין רואים שום שנוי בין אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל לְשְׂאֵר אֲרָצוֹת, כִּי אִם מִי שְׂזוֹכָה לְהֶאֱמִין בְּקִדְשָׁתָהּ, יִכּוֹל לְהַבְחִין קֶצֶת הַחֲפָרֶשׁ.

כד.

(שבחי־הר"ן ח"ב הו"ז)

בְּעָרֵב חג הפסח (שנת תקנ"ח) אמר: "שבזאת השנה יהיה בודאי בארץ הקדושה וכו' - יהיה איד שיהיה הוא יסע בודאי, כי רבו כבר שם, ומעוטא בטר רבא אזלא".

[ווארן די גרעסטע העלפט איז שוין דארט].

וְאָמַר: "אֲנִי רוֹצֶה לְנַסֵּעַ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי יוֹדֵעַ גְּדֹל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲפוּבִים שִׁיְהִיוּ לִי עַל־זֶה בְּלִי שְׂעוֹר וְעֶרֶף, אֲךָ כֹּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקֶרְבִּי, כֹּל זְמַן שִׁיְהִיָּה לִי רוּחַ חַיִּים בְּאַפִּי, אֲמַסֵּר נַפְשִׁי וְאֶסַּע בְּכֹל פְּחֵי לְשָׁם, וְה' הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה".

וְאָמַר: "עַל כֹּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שָׁל נְסִיעַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, יִהְיֶה לִי מְסִירַת נֶפֶשׁ".

וְאָמַר: "אֲנִי רוֹצֶה לְנַסֵּעַ מִיַּד אִיד שִׁיְהִיָּה, אֲפֹלוּ בְּלִי מְעוֹת, אֲךָ מִי שִׁירָצָה לְרַחֵם עָלַי יִתֵּן לִי מְעוֹת עַל הוֹצָאוֹת".

וְתַכְּף נִסְעוּ אֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ בְּעִירוֹת הַסְּמוּכִים וְקִבְּצוּ מִיַּד אִיזָה סָךְ וְכוּ', וְנַסְּעוּ מִיַּד בְּזָרִיזוֹת מִבֵּיתוֹ בַּח"י אִיר וְכוּ'.

ואחר שגמר התורה, שאלתי אותו: "מה פונתכם במה שאמרתם שארץ-ישראל היא גדולה כל-כך, ושזה עקר נצחון המלחמה?!"

ונער בי וענה ואמר: "פונתי 'ארץ-ישראל' הזאת בפשיטות עם אלו הבתים והדירות! ואמר: "איך מיין טאקע דאס, 'ארץ-ישראל' מיט די שטיבער מיט די הייזער!" [פונתי לזה, 'ארץ-ישראל' הפשוטה, עם אלו החדרים והבתים].

כלומר: שכל פונתו במה שהאריך במעלת 'ארץ-ישראל', פונתו בפשוטו על 'ארץ-ישראל' הזאת שבני-ישראל נוסעים לשם, שרצונו: שכל איש ישראל, כל מי שרוצה להיות איש ישראל באמת, יסע ל'ארץ-ישראל', ואף-על-פי שיש לו מניעות רבות על זה, ישבר כל המניעות וילך לשם, כי זה עקר נצחון המלחמה, פשוטו לבוא ל'ארץ-ישראל'.

וזו אשר העיר לבני ביותר וחזק אותי ביותר, לעבר על כל המניעות הרבות שהיה לי בלי-שעור, לשבר כלם ולבוא ל'ארץ-ישראל'.

ברוך-השם אשר היה בעזרי, לשבר מניעות ובלבולים ועפובים פאלה, ולבוא לשם בשלום, ולחזר בשלום.

פעם-אחת בפספר רבנו ז"ל מעצם המניעות והסכנות שהיה עליו בסטאמבול, ואיך שהיה בסכנה גדולה קדם שבא ל'ארץ-ישראל' וכו' - אז ענה ואמר לנו: שאנחנו יכולים לבוא ל'ארץ-ישראל' בנקל!"

כה.

(שבחי-הר"ן ח"ב כח)

היה מתפאר עצמו מאד, במה שזכה להיות בארץ-ישראל. וגם בסוף ימיו אמר: "שהוא מתיח עצמו מאד, במה שזכה להיות בארץ-ישראל".

כו.

(שיחות-הר"ן יא; חיי-מוהר"ן רטו)

אמר: שיש לו שמחה גדולה על שזכה להיות בארץ-ישראל - כי במה מניעות, וכמה בלבולים, וכמה מחשבות, וכמה עפובים וסכסוכים, היו לו על ענין הנסיעה ל'ארץ-ישראל', ומניעות מחמת קמון - והוא קפץ על כלם, וגמר העבודה בשלמות, והיה בארץ-ישראל.

כז.

(חיי-מוהר"ן טו)

אחר שאמר התורה "תשעה תקונין" (לקוטי-מוהר"ן ח"א כ), ושם מדבר הרבה ממעלת ארץ-ישראל: "שזה עקר נצחון המלחמה פשוטו לבוא ל'ארץ-ישראל'" וכו'.

ובפרט בעת שאמר התורה באר הדבר יותר, כי אז התחיל בהתחלת התורה תכף לדבר מארץ-ישראל, ואמר בזו הלשון:

"מי שרוצה להיות יהודי, דהינו לילך מדרגא לדרגא, אי-אפשר בי-אם על-ידי ארץ-ישראל. וכשמנצחין המלחמה אז נקראין "איש מלחמה" (שמות טו, ג).

כי קדם שמנצחין המלחמה - אז "אל יתהלך חגור במפתח" (מלכים-א כ, יא). רק פשמנצחין המלחמה - אז הוא "איש מלחמה!"

כֹּאמֹר: שְׁעֲלִינוּ לֹא יִתְגַבְּרוּ מְנִיעוֹת
כַּאֲלֹה וּסְכָנוֹת כַּאֲלֹה כִּמּוֹ שֶׁהָיוּ
עָלֵינוּ, וְאִם נִרְצָה, נוּכַל לָבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל,
בְּנִקְלָה.

אֲךְ אִדְעֵל־פִּי כֵן בּוֹדַי גַּם אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לְהִיּוֹת מְרַצִּים לְסַבֵּל יְסוּרִים וּלְשַׁבֵּר
מְנִיעוֹת קֹדֶם שֶׁבֹאִין לְשֵׁם - כִּי "אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, הִיא אַחַת מִשְׁלֹשָׁה דְבָרִים שֶׁנִּתְּנּוּ
עַל־יְדֵי יְסוּרִים" (בְּרִכּוֹת ה.), כִּמּוּבָא שָׁם
בַּמֶּאמֶר הַנ"ל.

וּפַעַם־אַחַת אָמַר (נִמְצָא גַם בְּמִי־מוֹהַר־נ"ח ח"א
לו): "יֵשׁ שְׂנֵדְמָה לָהֶם
שְׂרוּצִין וְנִכְסְפִין מְאֹד לָבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל,
אִם הָיוּ יְכוּלִים לְסַע לְשֵׁם בְּהִרְחָבָה, אֲבָל לֹא
בְּצַעַר וְדַחֵק!

וּבְאַמֶּת: אֵין זֶה רְצוֹן שָׁלֵם - כִּי מִי
שְׂרוּצָה לָבוֹא בְּאַמֶּת לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, צְרִיךְ לֵילֵךְ גַּם דְּגָלִי, וְכִמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
לְאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית יב, א): "לָךְ לָךְ וְכוּ", "לָךְ"
דִּיקָא.

נח.

(חֲיֵי־מוֹהַר־ן קמ)

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר: שְׂקוּדָם שְׂבָאִים לְגַדְלוֹת,
צְרִיכִין לְפַל בְּתַחֲלָה לְקַטְנוֹת -
וְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא גַּדְלוֹת דְּגַדְלוֹת, עַל־כֵּן
צְרִיכִין לְפַל בְּתַחֲלָה לְקַטְנוֹת דְּקַטְנוֹת.

וְעַל־כֵּן לֹא הָיָה יְכוּל הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב ז"ל
לָבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי לֹא הָיָה
יְכוּל לִירֵד לְתוֹךְ קַטְנוֹת פְּזָה.

וְהוּא ז"ל זָכָה לָבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, עַל־
יְדֵי גְדֹל הַקַּטְנוֹת, שִׁירַד לְשֵׁם
בְּחֻכְמָתוֹ הָעֲצוּמָה לְקַטְנוֹת מְפֹלָג, קַטְנוֹת
דְּקַטְנוֹת, עַד שֶׁזָּכָה לָבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהוּא גַּדְלוֹת דְּגַדְלוֹת.

וְעַצֵּם הַהֲשָׁגָה שְׂזָכָה בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - אִלּוּ
כָּל הַיָּמִים דָּיו וְכוּ, אֵין מִסְפִּיק
לְבָאָר - אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַע וְלֹא נִרְאָה מִי שִׁזְכָּה
עַל־יְדֵי בְּנִיסָה לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, לְהֲשִׁיגָה מְפֹלָגָת
עֲצוּמָה וְעֲלִיוֹנָה כְּזוֹ, עַד שֶׁעָלָה לְמַעְלָה
וּמְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה גְבוּהָ מְאֹד.

נט.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הַמְזוּן ד, יד - עַל־פִּי לְקוּטֵי־
מוֹהַר־ן ח"ב מ, מ' מִי שִׁיּוּדַע מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל')

אִי־אֶפְשָׁר לָבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, לְנַצַּח
מִלְחָמָה זֹאת, שֶׁהִיא עֵקֶר כָּל־
כָּל הַמְלַחְמוֹת שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי - כִּי־אִם
עַל־יְדֵי 'עֲקֻשְׁנוֹת גְּדוֹל מְאֹד'. [עַיֵן־שָׁם בְּאֶרִיכוֹת
בְּעֵינֵי ה'הַתְּפָאָרוֹת' שֶׁהִשְׁמִי־יִתְבָּרֵךְ מִתְּפָאָר עִם ה'עֲקֻשְׁנוֹת'
הַזֹּאת].

ל.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הַמְזוּן ד, טז - עַל־פִּי
לְקוּטֵי־מוֹהַר־ן ח"ב מ, מ' מִי שִׁיּוּדַע מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל')

בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כְּתִיב (דְּבָרִים ח, ט): "לֹא
תַחֲסֹר כָּל בָּהּ" - שֶׁהַשְּׂפַע
הַנִּמְשָׁכֵת מִשָּׁם, אֵין בָּהּ שׁוּם חֶסְרוֹן, "כִּי שָׁם
צְוָה ה' אֶת הַבְּרָכָה" (תְּהִלִּים קלג, ג), בְּחִינַת
(מְלָאכִי ג, י): "וְהִרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלֵי דִי".

שִׁזְהוּ הַחֶפֶץ מִבְּחִינַת (קַהֲלֵת־רַבָּה א, יג): "אֵין
אָדָם מֵת וְחָצִי תְּאוֹתוֹ בְּיָדוֹ" -
דְּהֵינּוּ: שֶׁלְעוֹלָם חָסֵר לוֹ.

אֲבָל ה'שְׂפַע דְּקֻדְשָׁה' שֶׁל 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל',
הִיא בְּחִינַת 'שְׂפַע כְּפוּלָה', שֶׁאֵין בָּהּ
שׁוּם 'חֶסְרוֹן', בְּחִינַת "בְּרָכָה עַד בְּלֵי דִי" -
"שִׁיבְלוּ שְׂפָתוֹתֵיכֶם מִלּוֹמַר דִּי" (שְׁבֹת לב:
תַּעֲנִית ט, כב: מִפּוֹת כג:ג) - שֶׁהַשְּׂפַע כְּפוּלָה
וּמְכַפֵּלֵת יוֹתֵר מִמָּה שְׂרוּצָה.

וְזֶה בְּחִינַת ה'שְׂפַע שֶׁל שְׁבֹת, ד'מִנָּה
מִתְּבָרְכִין כָּל שְׂתֵּא יוֹמִין" (אֶהָר יִתְרוֹ)

(פ.ח.), שהוא בחינת (שמות טז, כב): "לחם משנה", בחינת 'שפע כפולה' הנ"ל - פי 'שבת' ו'ארץ-ישראל' הם בחינה אחת.

לא.

(לקוטי-הלכות, ברכת-הפרות ד"ה - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ע"א, 'חבלים נפלו לי בנעימים')

גדל היסורים שצריכין לסבל קדם שבאין לארץ-ישראל, ועצם רבוי המניעות בלי שעור שצריכין לשבר קדם שבאין לארץ-ישראל, כמו שאמרו רז"ל (ברכות ה): "שארץ-ישראל הוא אחד מהדברים שבאין על-ידי יסורים" - "עקר היסורים, הם המונעים מארץ-ישראל" (לקוטי-מוהר"ן ח"א כ).

ובל-זה נמשך מבחינת ה'חובלים', שהם לשון 'חבלה' ו'יסורים' - דהיינו: 'מניעות' שהם בחינת 'מחלקת'.

כי כל ה'מניעות' שבעולם, הם בחינת 'מחלקת', כי האדם רוצה כף, לנסע לארץ-ישראל, וה'מניעות' עומדים בנגדו, וחולקים עליו ורוצים למנעו חסו-שלו.

ובל-זה נמשך מבחינת ה'חובלים', שהם ה'מחין של חוץ-לארץ', שהם בחינת 'מחלקת'.

הינו: מחמת ש'חובלים' רוצים להתתקן על-ידי ה'נעם' - על-בן תקף כשהאדם נתעורר לילך לארץ-ישראל, שאזי כפי התעוררותו ותשוקתו לארץ-ישראל, נמשך עליו הארה מבחינת ה'נעם-העליון', שהם ה'מחין של ארץ-ישראל' - אזי תקף באים ה'חובלים', ונופלים בנעימים כדי להתתקן.

ומחמת ש'חובלים', שהם ה'מחין של חוץ-לארץ', בחינת 'מחלקת' -

נאחז בהם ה'המא של חוץ-לארץ', שהיא 'ארץ-העמים' - על-בן מתגבר הרע שבהם, ומבלבלין מח האדם, וגורמים לו 'מניעות גדולות' מ'ארץ-ישראל', וצריך יגיעה לשברם.

כי באמת: זהו כלל גדול בעבודת הבורא-יתברך, שעקר כל המניעות שבעולם, הם רק 'מניעת המח'.

כי כל מה שהאדם רוצה באמת, יכול לגמור ברוצונו, ואין שום מניעה שתוכל למנעו, ועקר המניעה, היא רק מחמת שעדין אינו מאמין בדעתו בשלמות פראוי שהוא צריך לעשות דבר זה, ושחיינו הנצחיים תלויים בזה.

כי אם היה האדם מאמין ב'קדשת ארץ-ישראל' כמו שהיא באמת - בודאי לא היה שום מונע בעולם שיוכל למנעו, ולא היו כל המניעות שבעולם נחשבים בעיניו למניעות כלל.

ובאמת אינם מניעות כלל - פי המניעה הגדולה הוא: שצריכין לעבר בשני ימים לדרך רחוק בזה. והלא אנו רואים אלפים-ורבבות בני-אדם, שפורשין עצמן לימים למרחוק יותר מארץ-ישראל, בשביל ספק רוח. זה נוסע למארסעלייא, וזה ללונדון, וזה לאמריקא שרחוק מאד, מפלי-שפן לסטאנביל ולעפו ששכיחים עוברים ושבים הרבה.

ואם מניעה מחמת ממוך - הלא אנו רואים כמה עניים שמשאיין בניהם ובנותיהם, ומוציאים עליהם הוצאות הרבה, שעולה הרבה יותר מהוצאות הנסיעה לארץ-ישראל - ומאין לוקחים אלו ההוצאות? - הלא הוא רק מחמת שהם

משתוקקים כל־כף להשיא בניהם ובנותיהם, ומצפים להשם־יתברך, עד שהשם־יתברך עוזר להם בכל מה שמכרח להם.

מכל־שפן אם היו משתוקקים באמת, והיו חושבים מחשבות ותחבולות עליזה לבוא לשם - בודאי היה השם־יתברך עוזר להם בלי ספק.

ועל־כן אם היה האדם מאמין בקדשת ארץ־ישראל, חלק מאלה כמו שהיא באמת - בודאי היה כל אדם רץ ופורח לארץ־ישראל - כמו מי שהיה רץ אם היה יודע שימצא שם בודאי אלפים ורבבות אדומים - שבודאי היה רץ לשם בכל כחו - ולא היה שום מונע שימנעוהו - והיה לווה ומוכר כל אשר לו על הוצאות - והיה פורח לשם בזריזות ובבהלה גדולה.

מכל־שפן וכל־שפן אם היה האדם משים ללבו 'שבח ארץ־ישראל' - שכל התורה כלה מראשה לסופה מלאה מ'שבח ארץ־ישראל' וכו' וכו' - ובפרט בשאר ספרים, שבבאר בכלם מגדל 'שבח ארץ־ישראל', ומעלת הזוכה לישוב בה, ואפלו לילך בה ארבע־אמות. ובפרט בדברי רבנו ז"ל, שבבאר בכמה תורות מגדל 'קדשת ארץ־ישראל', ושכל קדשת איש הישראלי תלויה בארץ־ישראל - פוק עין ותשבח.

ועל־כן אם היה האדם משים לבו לזה באמת - בודאי אין שום מניעה שימנעוהו. ועקר המניעה הוא רק 'מניעת הפח' וכו' וכו'.

וזוה בחינת 'פגם המרגלים', 'מוצאי דבת הארץ רעה' (במדבר יד, לז), שאמרו (שם

יג, כז-כח): "פאנו אל הארץ אשר שלחתנו, וגם ארץ זבת חלב ודבש היא וזה פריה. אפס כי עז העם וכו'".

הינו: שיש שם 'שבעה עממין' שנמשכין מה'רע שבחובלים', שאינם מניחין לבוא לארץ־ישראל, לבחינת 'נעם' - כי לא רצו להאמין שיש פח בישראל לשבר ולבטל ה'חובלים', ולשבר כל ה'מניעות' שבעולם. וכו'.

לב.

(ימי־מוהרנ"ת ח"א טו)

ועל שבת־קדש באו אורחים, ואחד מהם היה מארץ־ישראל, וספר רבנו ז"ל עמו מארץ־ישראל: "שבודאי בהכרח שהיו לו געגועים לארץ־ישראל".

לג.

(ימי־מוהרנ"ת ח"ב הקדמה)

בהיות רבנו ז"ל ב'לעמברג', ישב עם אנשים בפעדה־השלישית של שבת־קדש שאז הוא רעוא־דרעוין, ודבר אז הרבה מגדל קדשת ארץ־ישראל, ברצון והשתוקקות עצום עד מאד.

עד שהחשיך הלילה, ולא הכניסו עדין נר לביתו, והרגישו האנשים שישבו אצלו: שהתחיל לגוע. ויצעקו להביא נר לבית, ועוררו והקיצו אותו. והבינו אז: אשר בגלל גדל השתוקקותו לארץ־ישראל פלטה נפשו לצאת.

לד.

(ימי־מוהרנ"ת ח"ב א)

'קדשת ארץ־ישראל' מספיק לכלנו, כי כל אחד מישראל מגדול ועד קטן, יש לו איזה חלק בארץ־ישראל, ושם

חיינו, שם קדשתנו, שם ביתנו, שם ארצנו,
שם אדמתנו, שם חלקנו, שם גורלנו.

ובחוץ לארץ אנהנו גרים, בארץ נטה
ללון המתגולל בחוצות
ובשוקים וברחובות, פי אין זה אדמתנו
וחלקנו בכל.

ועל-כן נקראת חוץ-לארץ, חוץ דיקא
- פי בחוץ אנו עומדים, בחוץ
ממש, ואין איש מאסה אותנו הביתה, עד
אשר נבוא על אדמת הקדש.

לה.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב כה)

גם רבנו ז"ל נסע לארץ-ישראל בשעת
מלחמה גדולה. ואם מי אנכי להשוות
עצמי לרבנו ז"ל וכו' - אה-על-פי-כן לענין
דבר שבקדשה, מחיב אפלו הקל-שבקלים
לבקש גדולות, באשר שמעתי מפיו-הקדוש
בעצמו.

אדרבא: אני מחיב למסר נפשי יותר
ויותר אלה פעמים לבוא לארץ-
ישראל - פי רבנו ז"ל אפלו קדם שבא
לארץ-ישראל, היתה קדשתו ופרישותו
ומעלתו וצדקתו גבוה ונשגב ונעלה מאד
מאד בתכלית המעלה, ולא נסע לארץ-
ישראל כי אם לפעל להשיג השגות נשגבות
יותר ויותר, פי "לגדלתו אין הקר"
(פמבאר בשבחי-הר"ן ח"ב).

אבל אנו יתמי דיתמי - אנו צריכין
להתגולל ברפש וטיט, ולרחש על
הארץ בין נחשים ועקרבים, עד שנזפה
לנשק עפר ארץ-ישראל, ולהתגולל
בעפרה הקדושה, ולשאב מאוירה הקדוש
והנורא.

ואה-על-פי שאין אנו יודעים כלל מהו
ארץ-ישראל - הלא גם אין
אנו יודעים מהו ציצית ומהו תפלין, ומהו
ספה ו'לולב, וכיוצא וכו', וכי חסו-שלום
נפטר מפעשות המצוות מחמת שאין אנו
יודעין טעמן.

כמו-כן אנו חיבין להתגולל לארץ-
ישראל, אה-על-פי שאין אנו
יודעים מהו ארץ-ישראל, כי כבר הודיעה
לנו התורה הקדושה בעצמה, ורבותינו ז"ל
בגמרא ובמדרשים, ובפרט רבנו ז"ל
בתורותיו הנוראות, שכלם גלו לנו מגדל
מעלת ארץ-ישראל, ושכל קדשת איש
הישראלי תלויה בארץ-ישראל.

ואם אין אנו זוכים לקבע דירתנו שם
מחמת גדל המניעות שיש לכל אחד
ואחד על-זה, על-כל-פנים נזפה להיות שם
פעם-אחת כל ימי חיינו, לילך שם ארבע
אמות על-כל-פנים, שגם זה טוב מאד, כמו
שהפליגו רבותינו ז"ל (כתובות קיא).

וגם אולי על-ידי-זה שגלך שם ארבע
אמות, נזפה אחר-כך לנסע עוד
הפעם לקבע דירתנו שם.

ועל-כל-פנים, איך לא נחוש להיות
פעם-אחת במקום חיינו,
במקום קדשתנו, בארץ המדה שהבטיח
הקדוש-ברוך-הוא לאבותינו פמה פעמים,
והזר התבטחה פמה פעמים הרבה בלי
שעור לגדל חבתה.

לו.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב מט)

ספר לי אחד מאנשי-שלומנו: שהיה אצל
רבנו ז"ל בעת שפבר אחז בדרך

לבד נשפּע מנשמת ודעת רבנו ז"ל להיות
ביכלת לקבל מאתו. כן בענין 'ארץ-ישראל'
- כי בה לבד נשפּע ונתן מאור ודעת
אדמו"ר ז"ל, להיות ביכלת לקבל מאתו.

לת.

(באור-הלקוטים, השמטות בסוף הספר)

מה שאמר רבי אברהם (ב"ר נחמן) ז"ל על
ענין 'ארץ-ישראל': כי בא אצלו במוחו
בהיותו בברסלב על ציון מוהרנ"ת זיע"א,
ענין גורא על ארץ-ישראל: "כי עתה בזה
הזמן, הנסיון הגדול והמניעה היותר גדולה
מדרכי הקדשה פראוי - בודאי היא ארץ-
ישראל!"

וכמו שאמר רבנו ז"ל ומובא בלקוטי-
מוהר"ן סימן כ': "כי היום, המניעות
הגדולות מארץ-ישראל, הם: "מוצאי דבת
הארץ" (במדבר יד, לו), ולא היום!" - וכמו
שאמר רבנו ז"ל על-עצמו: "כשהאדם כבר
מדלג על הכל, עוד צריך לעמוד בנסיון,
שלא לחלק עליו כלל חסוּשלוּם!"

וכן היום - הנסיון לכל הוא: "שלא לחלק
כלל חסוּשלוּם על הנסיעה מפל בני-
ישראל, לארץ-ישראל!"

ושיתפּללוּ היום על הצדיקים:
"שיחשקו לארץ-ישראל
פראוי!" - כמובא בלקוטי-מוהר"ן סימן
קנ"ה.

וכן להתפּלל על אנ"ש היום:
"שישתוקו כלם לארץ-ישראל!"

נסיעתו הקדושה לנסע לארץ-ישראל,
ונמצא אז איש אחד מאנשי-שלוֹמנו, עשיר
קצת ומיחס גדול, ונתאזה מאד לנסע עם
רבנו ז"ל לארץ-ישראל והרבה עליו רעים
לבקש: "שיקה אותו עמו לארץ-ישראל!"

ענה ואמר רבנו ז"ל להאיש הנ"ל: "אתה
חפץ לנסע לארץ-ישראל, מפני מה
אין אתה נוסע?! - השיב לו: "אם תקחו
אותי עמכם, אסע עמכם מיד!"

ענה רבנו ז"ל ואמר לו: "מה טעם יש לך
שאתה רוצה לנסע לארץ-ישראל,
בודאי מכרח שיש לך טעם, כי הלא גם
ישמעאלים וערביים נוסעים לארץ-
ישראל!" - והשיב לו מה שהשיב!

ואחר-כך נזדעזע רבנו ז"ל, והפך פניו
מאיש הנ"ל, ודבר אל העולם
בהתלהבות גדול, וכל דבריו היו פגחלי-אש
כדרכו, וענה ואמר: פשוטים באמת לבא
לארץ-ישראל, יאמר: 'אם אקה אותו יסע?'
- כך רוצים לבא לארץ-ישראל?

הלא פשוטים לבוא לארץ-ישראל,
צדיקין לילך רגלי - כי השם-יתברך
אמר לאברהם (בראשית יב, א): "לך לך מארצה
וממולדתך וכו', אל הארץ" - "לך" דיקא,
שצדיקין לילך רגלי' ממש כדי לזכות לבוא
לארץ-ישראל. ואמר זאת בהתלהבות גדול
מאד.

והנה דבורים אלו, חזקו את לבי מאד,
בענין הנסיעה לארץ-ישראל וכו'.

לז.

(באור-הלקוטים, השמטות בסוף הספר)

כמו שאין ביכלת לקבל מאדמו"ר ז"ל,
זולת באמצעות מוהרנ"ת ז"ל, כי בו

לט.

(ספר-המדות, עניני 'ארץ-ישראל')

[א] על-ידי ישיבת ארץ-ישראל, משיגין השגחת השם-יתברך על העולם (ארץ-ישראל ח"ב א).

[ב] לפי החדוש שאדם מחדש בתורה, פן נמשך לו הארה מקדשת ארץ-ישראל (ארץ-ישראל ח"ב ב; חדישין דאורייתא ח"ב א).

[ג] על-ידי השתוקקות שאדם משתוקק לביאת ארץ-ישראל, על-ידי-זה נשפע פרנסה גדולה (ארץ-ישראל ח"ב ג).

[ד] מי שהוא מפרנס את הרבים, על-ידי-זה ממשיך הברכה מארץ-ישראל לחוץ-לארץ (ארץ-ישראל ח"ב ד; צדקה ח"ב טז).

[ה] מי שמשתוקק לארץ-ישראל, על-ידי-זה מעורר השתוקקות אצל אביו ואמו, הינו נשמותיהם, ובאים לארץ-ישראל, והקדוש-ברוך-הוא בא עמם ומצפים ומשתוקקים אליו (ארץ-ישראל ח"ב ה).

[ו] על-ידי הממון שנותן לעניי ארץ-ישראל, על-ידי-זה ממונו נתקיים בידו (ארץ-ישראל ח"ב ו; צדקה ח"ב יז).

[ז] המעשר מסגל לעשירות, דוקא בארץ-ישראל (ממון לג).

[ח] על-ידי השתוקקות שאדם משתוקק לקבורת ארץ-ישראל, על-ידי-זה נשפע פרנסה גדולה (ממון ח"ב ז).

[ט] הדר בארץ-ישראל, שרוי בלא עון (תשובה יח).

"וְאַתֶּם אַל תִּירְאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ, כִּי לַחֲמֹנֵי הֵם, סֹר צֶלֶם מֵעֲלֵיהֶם, וְה' אֲתֵנוּ אֶל תִּירָאם" (במדבר יד, ט)

מ.

(ח"א לא, ט)

מי שהוא במדרגת אברהם, הינו בחינות "בעל נפש" (משלי כג, ב) - אזי בודאי כל אכילותיו וסעודותיו בבחינת "לחם הפנים" (שמות לה, יג)

וזוה בחינת (שמואל-א כא, ז): "לחם הם ביום הלקחזו" - הינו: "לחם הפנים" - הם "לחם חם", דרגין ד'אברהם, שהוא בחינת (בראשית יח, א): "כחם היום".

ואז כל העפויים וכל הפוכבים ומזלות שהם תחתיהם, כלם טורחין בשביל זה האיש.

בבחינת (תהלים קי, א): "שב לימיני", בחינת אברהם. "עד אשית אויביך הדום לרגליך" (שם) - שהם טורחים בשביל פרנסתך.

בבחינת (במדבר יד, ט): "לחמנו הם סר צלם מעליהם" - כי "מראה חמה עמקה מן הצל" (בבא-בבא פד.), "חמה", בחינת: "כחם היום", בחינת "לחם חם".

אבל כש"סר צלם" - אזי נתעלה ונתראה "מראה חמה", דרגה ד'אברהם, והם נשפלים תחתיו, בבחינת: "עד אשית אויביך הדום" וכו'.

ולעתיד יתגלה בחינת 'פנים', כי עכשו "פני ה'", מסתר בדרך הטבע, בהנהגת המזלות, ו"מראה החמה עמקה מן צלם", ועפויים נקראים 'צל', כמו שקתוב (ישעיה יח, א): "צלצל כנפים", שה'כנפים' וה'הסתר' שהנהגתו מכנף ומסתר בהם.

כי אף שישׁראל עקר - על־כִּלְזָה הָעֲבוּרִים
מִכִּסִּין עֲלֵיהֶם, כָּאֵלוּ מִתְנַהֵג הָעוֹלָם
על־יְדֵי הַכּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת בְּעֶצְמָן.

אך לְעֵת־לְבוֹא - יַעֲבִיר אוֹתָם, וְאִז
יִקְיָם: "סָר צֶלֶם", וַיִּתְגַּלֶּה 'אֹר
הַשֶּׁמֶשׁ', בְּבַחֲיִנוֹת (מִלְאֲכֵי ג, כ): "וַיִּזְרַח לְכֶם
יְרֵאֵי שָׁמַי שְׁמֵשׁ", לֹא כְמוֹ שֶׁהָיוּ מִקְדָּם
"מֵרְאֵה חִמָּה עֲמֻקָּה".

מא

(ח"א נז, ו)

עַקֵּר הַמּוֹרָא שְׁמֵתִירָאִין מִן הָאָדָם,
בְּבַחֲיִנָת (בְּרֵאשִׁית ט, ב): "וּמּוֹרָאֲכֶם
וְחִתְכֶם" - אִינוּ אֶלָּא עַל־יְדֵי הַ"צֶלֶם
אֱלֹקִים" שֶׁבְּפָנֵי הָאָדָם (בְּרֵאשִׁית א, כז), וְעַל־יְדֵי
הַ"צֶלֶם", הָאָדָם הוּא 'אָדָם', וּכְשֵׁ "סָר צֶלֶם"
(בַּמִּדְבָּר יד, ט), [או: וּכְשֶׁפָּר 'צֶלֶם'] - אִזִּי יוֹצֵא
מִ"גֵּדֵר אָדָם" לְ"גֵדֵר בְּהֵמָה, וְאִז "סָר מוֹרָאוֹ"
(שְׁבַת קנא:).

וְעַקֵּר הַ"צֶלֶם" הַמַּאִיר בְּפָנֵי הָאָדָם - הִיא
'חֲכָמוֹת הַבוֹרָא', שֶׁנֶּתֶן לְאָדָם יִתְרוֹן
עַל הַבְּהֵמָה, הִיא הַמַּאִירָה בְּפָנֵי אָדָם, בְּבַחֲיִנָת
(קֹהֶלֶת ח, א): "חֲכָמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו".

וְ"עַל־יְדֵי הַ"פְּעֵס", אִם חָכָם הוּא חֲכָמָתוֹ
מִסִּתְלַקֶּת" (פְּסָחִים סו:), וְאִז
"צֵלוֹ סָר", וּפָנָיו נוֹפְלִים, בְּבַחֲיִנָת (בְּרֵאשִׁית ד,
ו): "לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ". וּכְשֶׁאִין
לוֹ 'פָּנֵי אָדָם' - אִזִּי "מוֹרָאוֹ סָר" (שְׁבַת קנא: זֵהר
מִשְׁפָּטִים קכה: בְּרֵאשִׁית־רַבָּה לז, יב) - כִּי "נִמְשַׁל
בְּבַחֲמוֹת" (תְּהִלִּים מט, יג), וְצָרִיו מְצָרִים לוֹ.

וְעַל־יְדֵי הַ"צֹם" וְהַ"תַּעֲנִית" - מֵתַקֵּן פָּנָיו,
וּמְחַזֵּר לְעֶצְמוֹ 'חֲכָמָתוֹ', שֶׁהִיא
"צֵלְמוֹ" הַמַּאִיר בְּפָנָיו.

וְאִז הַכֹּל יֵרָאִים מִפְּנֵי, וְ"אוֹיְבֵיו נוֹפְלִים
לְפָנָיו". "לְפָנָיו" דִּיקָא - כִּי עַקֵּר

'נְפִילְתֶם', מִחֲמַת הַ"פָּנִים'. וְכִלְזָה נַעֲשֶׂה
עַל־יְדֵי הַ"צֹם" וְכוּ' וְכוּ'.

"וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַח ה' כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְאֹמֵר"
(בַּמִּדְבָּר יד, יז)

כ"ח אֲתִנּוּן דְּמָרָא מִדְּמָאָה דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית.
דְּאֲתֵמַר בְּהוֹן: "וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַח ה'". (זֵהר פְּנִיחָס רמד:)
"וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַח אֲדֵנִי" - וְאִיהִי כ"ח אֲתִנּוּן
דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית. (תַּקּוּנֵי־זֵהר קמז:)

מב

(ח"א יט, ו)

כְּשֶׁמַּעֲלָה ה'טוֹב־שֶׁבַת־רְגוּם' וּמִשְׁלִים אֶת
הַ"לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ", "שָׁבוּ נִבְרָא
הָעוֹלָם" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה יח, ד) - עַל־יְדֵי־זֶה
נִתְעוֹרְרִין וְנִתְגַּדְּלִין הַכַּח שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם. כִּי
כָּל דְּבַר יֵשׁ בוֹ כְּמָה 'צְרוּפֵי־אוֹתִיּוֹת' שָׁבוּ
נִבְרָא זֶה הַדְּבַר.

וְזֶה (בַּמִּדְבָּר יד, יז): "וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַח ה'
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְאֹמֵר". "לְאֹמֵר, דָּא
גְּלוּי עֲרִיּוֹת" (סְנַחֲדְרִין נו:), הֵינּוּ בְּחִינַת
הַ"מְדוּרָה שֶׁל תְּאֻת־נְאוּף" שֶׁל הַ"שְּׁבָעִים
אֲמוֹת", 'שְׁבָעִים לְשׁוֹן', שֶׁנִּתְבַּטַּל עַל־יְדֵי
הַ"דְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ".

וְזֶהוּ: "כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְאֹמֵר" - הֵינּוּ כְּפִי
הַ"דְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ", שֶׁעַל־יְדֵיו
נֶאֱסַר עֲרִיּוֹת וְנִתְבַּטַּל 'תְּאֻת־נְאוּף' [שֶׁהָרַע
הַפּוֹלֵל שֶׁל 'תְּאֻת־נְאוּף' שֶׁכָּל הַשְּׁבָעִים־לְשׁוֹן כְּלוּלִין בוֹ,
נֹפֵל וְנִתְבַּטַּל עַל־יְדֵי לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ] - כְּמוֹ־כֵן "יִגְדַל
כַּח ה'".

כִּי כְּפִי הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁמִּשְׁלִים אֶת הַ"דְּבוּר
שֶׁל לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ", שֶׁהוּא בְּחִינַת
'שְׁבִירָת וּבִטּוֹל תְּאֻת־נְאוּף' - כֵּן נִתְגַּדַּל
וְנִתְעוֹרַר "כַּח ה'" שֶׁבְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית -

שֶׁהֵם הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר וְדָבָר שֶׁבְּעוֹלָם.

[לְקוֹטִי-עֲצוֹת, קִדְשָׁה א: וְזֶה זֹכֵיךְ עַל-יְדֵי קִדְשַׁת הַלְשׁוֹן וְהַדְּבֹר שֶׁמְקַדְּשִׁין אוֹתוֹ בְּדְבוּרִים קְדוּשִׁים].

”ה' אָרַךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד נָשָׂא עֵינָיו וּפָשַׁע וַיִּנְקָה לֹא יִנְקָה פֶקֶד עֵינָיו אָבוֹת עַל בָּנִים עַל שְׁלֵטִים וְעַל רַבְעִים” (בַּמִּדְבָּר יד, יח)

”אָרַךְ אַפִּים” - לְצַדִּיקִים וְלְרָשָׁעִים.

(רש"י: סְנַהֲדְרִין קִיא.)

מג.

(ח"א, ח, א"ב-ג"ד)

הַנֵּה יָקָר גְּנוּחֵי וְנָה (שְׁקוּרִין: קְרַעֲכֶז) מֵאִישׁ יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא שְׁלֵמוֹת הַחֶסְרוֹנוֹת.

כִּי עַל-יְדֵי הַנְּשִׁימָה שֶׁהוּא הַרוּח־הַחַיִּים, נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ', וְהוּא גַם-כֵּן 'חַיּוֹת הָאָדָם, כִּי 'חַיּוֹת-הָאָדָם' הוּא הַנְּשִׁימָה וְכוּ'.

נִמְצָא: כִּי עֵקֶר 'חַיּוֹת כָּל הַדְּבָרִים' הוּא בְּבַחֲנֵת רוּחַ. וְכַשֵּׁי שֶׁ'חֶסְרוֹן בְּאִיזָה דָּבָר, עֵקֶר הַחֶסְרוֹן, הוּא בְּבַחֲנֵת הַרוּח־הַחַיִּים שֶׁל אוֹתוֹ הַדְּבָר, לְאֲשֶׁר הַרוּחַ הוּא הַמְּקִים הַדְּבָר - וְהַ'אֲנַחָה' הוּא 'אֲרִיכַת-הַנְּשִׁימָה'.

וְהוּא בְּבַחֲנֵת (שְׁמוֹת לד, ו): "אָרַךְ אַפִּים" - דְּהֵינּוּ (פְּרָגוּם שָׁם; יְרוּשְׁלָמִי תַעֲנִית פ"ב ה"א): "מֵאֲרִיךְ רוּחָה".

וְעַל-כֵּן בְּשִׁמְתָאֲנַח עַל הַחֶסְרוֹן וּמֵאֲרִיךְ רוּחָה, מִמְּשִׁיךְ 'רוּח־הַחַיִּים' לְהַחֶסְרוֹן - כִּי עֵקֶר הַחֶסְרוֹן הוּא 'הַסְתַּלְקוֹת הַרוּח־הַחַיִּים, וְעַל-יְדֵי הַ'אֲנַחָה' מְשַׁלֵּם הַחֶסְרוֹן'.

אָךְ מֵאִין מְקַבְּלִין הַרוּח־הַחַיִּים?! - מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב שֶׁבְּדוֹר וְכוּ'!

כִּי עֵקֶר 'רוּח־הַחַיִּים' הוּא בְּהַתּוֹרָה, וְהַצַּדִּיקִים דְּבָקִים בְּתוֹרָה. וְכַשֵּׁהוּא מְקַשֵּׁר לְהַצַּדִּיק וְהָרַב שֶׁבְּדוֹר - אִזּוֹ כַּשֵּׁהוּא מִתְאַנַּח וּמֵאֲרִיךְ רוּחָה, מִמְּשִׁיךְ מִמֶּנּוּ 'רוּח־הַחַיִּים'.

אָךְ רָשָׁעִים "הַדּוֹבְרִים עַל צַדִּיק עֵתָק בְּנִאָוָה וְבוֹז" (תְּהִלִּים לא, יט) - מֵאִין מְקַבְּלִין הֵם הַרוּחַ לְהַשְׁלִים הַחֶסְרוֹן!?

אָךְ יֵשׁ רַב דְּקַלְפָּה, בְּחִינַת 'עֲשׂו', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לג, ט): "יֵשׁ לִי רַב". בְּחִינַת "אֲלוֹפֵי עֲשׂו" (שָׁם לו, מ), וְתַרְגּוּמוֹ: "רַבְרַבִּי עֲשׂו". וּמֵהֵם מְקַבְּלִין הַרָשָׁעִים הַרוּחַ, וְהוּא בְּחִינַת 'רוּח־הַטְּמָאָה' וְכוּ'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת: "אָרַךְ אַפִּים לְרָשָׁעִים" וְכוּ' (עֲרוּבִין כב. יוֹמָא סט: סְנַהֲדְרִין קִיא: יְרוּשְׁלָמִי תַעֲנִית פ"ב ה"א).

אָךְ הַדּוֹבֵק בְּצַדִּיקִים - מְקַבֵּל הַרוּח־חַיִּים, שְׁלֵמוֹת הַחֶסְרוֹן, מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב דְּקִדְשָׁה וְכוּ'.

מד.

(ח"א עב)

גַּם לְמַעַלָּה כְּבִיכּוֹל אֲצִלוּ יִתְפָּרֵךְ, מְצִינּוּ בְּחִינַת 'צַר־הָרַע', כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה יב; רַש"י בְּרֵאשִׁית א, א): "בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת-הַדִּין" - שֶׁזֶּה בְּחִינַת 'צַר־הָרַע', וְאַחֲרֵי-כֵן כְּבִיכּוֹל שָׁבַר הַ'צַר־הָרַע', וְשִׁתַּף מִדַּת רַחֲמִים וְכוּ'.

וּמִזֶּה הַכַּח נִשְׁתַּלְשֵׁל וְנִמְשָׁךְ פַּח לְמַטָּה לְשִׁבְר הַ'צַר־הָרַע' - כִּי לוֹלֵא זֹאת לֹא הָיָה פַח לְשִׁבְר הַ'צַר־הָרַע'.

וְכֵן מְבֹאֵר לָשׁוֹן זֶה בְּגִמְרָא (יומא סט:) "זו היא גְבוּרַת גְבוּרַתוֹ שֶׁפּוֹבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ, שְׁנוֹתָן אֲרֻךְ אַפִּים' לְרָשָׁעִים".

נמצא: שְׁמָה שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ פּוֹבֵשׁ מִדַּת־הַדִּין וּמְאַרִיךְ אָפוֹ - הוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת הַיָּצָר־הָרַע' אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעֵין בַּ'זֶּהר' בְּכִמְהָ מְקוֹמוֹת: שְׁבִחֵינַת 'מִדַּת־הַדִּין' הוּא 'שָׂרֵשׁ בְּחִינַת הַיָּצָר־הָרַע'.

שָׂרֵשׁ עֲנִינֵי י"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים
- נִמְצְאִים בְּאַרְיֵכוֹת בְּפִרְשַׁת פִּי תִשָּׂא -

"סֵלַח נָא לַעֲוֹן הָעַם הַזֶּה בְּגֹדֶל חֶסֶדְךָ,
וּכְאֲשֶׁר נִשְׂאָתָה לָעַם הַזֶּה" (במדבר יד, יט)

מה.

(ח"ב ז, גי'א)

עֵקֶר הַרְחֻמְנוֹת הוּא: פְּשִׁי־יִשְׂרָאֵל "עַם קְדוֹשׁ" (דְּבָרִים ז, ו; יד, ב; יד, כא; כו, יט), נוֹפְלִין חֶסֶד־וְשִׁלּוֹם בְּעוֹזְנוֹת רַחֲמָנָא־לְצַלְךָ.

וְזֶהוּ מִשְׂאוֹי כְּבֵד מְאֹד, שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְשָׂא כָּל־ל - פִּי הֵם רְחוּקִים לְגִמְרֵי מְעוֹזוֹ, וְאִין שִׁיךְ לָהֶם כָּל־ל כָּל־ל, לְפִי גֹדֶל קִדְשָׁתָם מְשַׁרְשֵׁם וְגֹדֶל דְּקוּתָם וְרוּחַנִיּוּתָם. וְזֶהוּ עֵקֶר הַרְחֻמְנוֹת, לְהוֹצִיאָם מִהַמְשָׂאוֹי הַכְּבֵד שֶׁל עוֹזְנוֹת.

וְעַל־כֵּן מֹשֶׁה רִבְּנוֹ עָלְיוֹ־הַשִּׁלּוֹם, בְּכָל־עַת שֶׁנִּפְּלוּ יִשְׂרָאֵל בְּאִיזָה עוֹזוֹ, הָיָה מוֹסֵר נַפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם וְהִתְפַּלֵּל בְּעֵדָם, כְּגוֹן בְּ'מִרְגָּלִים' וּכְיוֹצֵא. כִּי יָדַע: שֶׁלְּפִי קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל וְדְקוּתָם, הֵם רְחוּקִים מְעוֹזוֹ, וְאִי־אֶפְשָׁר לָהֶם לְשָׂא כָּל־ל הַמְשָׂא הַכְּבֵד שֶׁל עוֹזוֹ.

וּבְזִמְן שְׁבִית־הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קִיָּם, הֵינְנוּ נִקְיִים מְעוֹזְנוֹת - כִּי "תָּמִיד שֶׁל שָׁחַר הָיָה מְכַפֵּר עַל עֲבֵרוֹת שֶׁל לַיְלָה, וְתָמִיד שֶׁל בֵּינְהָעֲרֵבִים הָיָה מְכַפֵּר עַל עֲבֵרוֹת שֶׁל יוֹם" (רש"י יְשַׁעְיָה א, כא).

כִּי יִשְׂרָאֵל "עַם קְדוֹשׁ", לְפִי גֹדֶל רוּחַנִיּוּתָם וְדְקוּתָם וְכוּ', צְרִיכִין אֶת הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁיְכַפֵּר בְּכָל־יוֹם. וּמַעַת שֶׁחָרַב, אִין מִי שֶׁיְכַפֵּר בְּעֵדְנוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת 'חֲנֻכָּה'! - כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כְּפִי מַה שֶּׁזֹּכָה לְפַעַל בְּקִשְׁתּוֹ בְּיוֹם־הַכְּפוּרִים, דְּהֵינּוּ בְּקִשַׁת "סֵלַח נָא" - כֵּן יֵשׁ לוֹ 'חֲנֻכָּה'!

כִּי מֹשֶׁה רִבְּנוֹ בְּקִשׁ (במדבר יד, יט): "סֵלַח נָא לַעֲוֹן הָעַם הַזֶּה" - עַל חֲטָא הַמִּרְגָּלִים שֶׁגִּרְמוּ חֲרַבְּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (תענית כט. סוטה לה.): "אַתֶּם בְּכִיתֶם בְּכִיָּה שֶׁל הַנֶּסֶם, אֲנִי אֶקְבַּע לָכֶם בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת".

כִּי "אוֹתוֹ הַלֵּילָה" (במדבר יד, א - וַיִּבְכּוּ הָעַם בַּלַּיְלָה הַהוּא) לֵיל תְּשַׁע־בְּאָב הָיָה שְׁבוּ נִחְרַב הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ - וּמֹשֶׁה רִבְּנוֹ בְּקִשׁ עַל־זֶה: "סֵלַח נָא", כִּי בָּזָה הַחֲטָא וְהַפְּגָם תְּלוּוִיִּים כָּל הָעוֹזְנוֹת, כִּי עַל־יַד־יָזָה נִחְרַב הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ.

וּכְשִׁזְכָּה לְפַעַל בְּקִשְׁתּוֹ - מִזָּה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'חֲנֻכַּת הַבֵּית', בְּחִינַת 'חֲנֻכָּה', הַפָּךְ 'חֲרַבְּן הַבֵּית'.

וְכֵן כָּל־אֶחָד כְּפִי מַה שֶּׁזֹּכָה לְפַעַל בְּקִשַׁת "סֵלַח נָא" בְּיוֹם־הַכְּפוּרִים, שֶׁעַל־יַד־יָזָה נִתְתַּקֵּן פְּגָם 'חֲרַבְּן הַבֵּית' - כְּמוֹ כֵּן נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'חֲנֻכַּת הַבֵּית', בְּחִינַת 'חֲנֻכָּה'.

וְעַל־כֵּן רָמַז מֹשֶׁה רִבְּנוֹ צְרוּף 'חֲנוּכָּה', בְּפִסּוּק: "סֵלַח נָא" - כִּי "סֵלַח

נָא לְעֵינַי הָעַם הַזֶּה כְּגֵדֹל חֶסְדְּךָ וְכַאֲשֶׁר
נִשְׁאַתָּה וְכוּ', הוּא רְאֵשִׁי-תְבוּת: 'חֲנוּכָה',
כִּי 'חֲנֻכָּה' נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי "סֶלַח נָא" וְכוּ'
כַּנִּל.

"וַיֹּאמֶר ה' סֶלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, כ)

מו.

(ח"א קעז)

יֵשׁ צְדִיקִים-אֲמִתִּיִּם, שֵׁישׁ לָהֶם כַּח
כְּשֹׁתֵינִי יַיִן לַפְּעָמִים, לְמַחֵל עֲזוֹנוֹת
עַל-יְדֵי-זָה.

[חֲיֵי-מוֹהָרִין קִיז: בְּשַׁבַּת שְׁלֹפְנֵי חֲתָנָת בְּתוֹ מְרִים ז'ל,
פְּרֻשַׁת נַח תַּקְס"ה אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל הַתּוֹרָה הַזֶּה - וַאֲמַר אֶז:
'מִי שִׁיכּוֹל לְשֹׁתוֹת, יְכוּל לְכַפֵּר עֲזוֹנוֹת'. "אִז אַ גּוֹטְעֵר
יִיד טִיט אַ טְרִינק ווִיין, קַען עַר מוֹחֵל עֲזוֹנוֹת זִיין".]

כִּי "יַיִן יֵשׁ לּוֹ שְׁנַי בְּחִינּוֹת, זָכָה נַעֲשֶׂה
רֵאשׁ" וְכוּ' (יִמָּא עו:), וְכַשְׁנַעֲשֶׂה רֵאשׁ,
בְּחִינּוֹת 'מַחִין' - עַל-יְדֵי-זָה יְכוּל לְכַפֵּר
עֲזוֹנוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (מְשַׁלִּי טז, יד): "וַאִישׁ חָכֵם
יִכְפַּרְנָה".

וְזָהוּ (בַּמִּדְבָּר יד, כ): "וַיֹּאמֶר יי' סֶלַחְתִּי
כְּדַבְּרְךָ" - רְאֵשִׁי-תְבוּת: "כּוֹס יי"
(תַּהֲלִים כג, ה - "כּוֹסֵי רוּיָה").

"כְּדַבְּרְךָ" - דְּבַר ר' רֵאשִׁי-תְבוּת: "דְּשַׁנָּת
בְּשִׁמּוֹן רֵאשִׁי" (תַּהֲלִים שָׁם),
בְּחִינַת 'שְׁלֵמוֹת-הַמַּחִין', בְּחִינַת 'שִׁמּוֹן וְכוּ'.

וְזָהוּ: "סֶלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ" - שְׁהַסְלִיחָה
כְּדַבְּרְךָ דִּיקָא, כְּפִי בְּחִינַת "דְּשַׁנָּת
בְּשִׁמּוֹן רֵאשִׁי" שְׁאַתָּה זֹכָה.

הֵינּוּ: כְּפִי הַמַּחִין שְׁזֹכָה הַצְּדִיק הָאֲמֵת
עַל-יְדֵי שְׁתִּית הֵיין, כְּמוֹ-כֵן זֹכָה
לְסִלְיָחוֹת-עֲזוֹנוֹת. כִּי עַקֵּר הַסְלִיחָה, עַל-יְדֵי
הַחֲכָמָה וְהַמַּחִין הַקְּדוּשִׁים שְׁמֻקְבֵּל.

מז.

(ח"ב סו)

כְּשֶׁנִּתְרַצָּה הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל
בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים וַאֲמַר:

"סֶלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, כ - עַל-פִּי רַשִׁי כִּי
תִּשָּׂא לִג, יא; עַקֵּב ט, יח) - אֲזִי כְּבִיכּוֹל נִגְדֹל "שְׁמוֹ
יִתְבָּרַךְ הַמְּשַׁתֵּף בְּשִׁמּוֹנוֹ" (יְרוּשָׁלַּיִם תַּעֲנִית יא).

וְעַל-כֵּן נִצְטוּנוּ תַּכְּף אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים
עַל שַׁבַּת (שְׁמוֹת לז, א-בג) - כִּי
"שַׁבַּת שְׁמָא דְּקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" (אַחַר יִתְרוֹ
פַּח: כַּנִּל).

וְעַל-כֵּן קוֹרִין מְחַרַּת יוֹם-הַכַּפּוּרִים "שֵׁם
ה'" - כִּי אַחַר הַמַּחִלָּה וְהַסְלִיחָה
שְׁנַעֲשֶׂה בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, נִגְדֹל שֵׁם ה'.

"וַיִּמְלֵא כְבוֹד ה' אֶת כָּל הָאָרֶץ" (בַּמִּדְבָּר יד, כא)

מח.

(שִׁיחוֹת-הַר"ן לב)

יֵשׁ שְׂבָאִים עֲלֵיהֶם מַחֲשָׁבוֹת עַל הָאֲמוּנָה,
מַחֲמַת שְׁלֵא נוֹלְדוּ בְּקִדְשָׁה כְּרֵאוּי.
וַיֵּשׁ שְׁהוֹסִיפוּ עַל-זָה מַעֲשֵׂיהֶם הַרְעִים
שְׁעָשׂוּ בְּעַצְמָם, כִּי יֵשׁ עִבְרוֹת שְׁמִזִּיקִים
וּפּוֹגְמִים אֶת הָאֲמוּנָה.

וְלָזָה צְרִיכִין בּוֹשָׁה וְלִבְנִשְׁבֵּר! - שְׁמִי
שֵׁישׁ לּוֹ חֲקִירוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת אֵלּוֹ חֶסֶד
וְשְׁלוֹם, רֵאוּי לּוֹ לְהַתְּבִישׁ מְאֹד: עַל אֲשֶׁר
נוֹלַד בְּגַשְׁמִיּוֹת כְּזֶה, אוֹ שְׁעָשֶׂה מַעֲשִׂים
כְּאֵלּוֹ שְׂבָא לָזָה שְׁיִבּוֹאוּ לּוֹ מַחֲשָׁבוֹת כְּנִגְד
אֲמוּנַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה, "וְכַבּוֹד ה' מְלֵא אֶת כָּל
הָאָרֶץ" (בַּמִּדְבָּר יד, כא)!

כִּי "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (יִשְׁעִיָּה נ, ג) -
וְעֲלִיו בָּאִים מַחֲשָׁבוֹת חֶסֶד-וְשְׁלוֹם,
לְגַרְשׁוֹ וְלַעֲקָרוֹ מֵאֲלֻקִּים חַיִּים.

וְעַל-יְדֵי בּוֹשָׁה וְלִבְנִשְׁבָּר - מְגַרֵּשׁ
וּמִשְׁבַּר הַחֲקִירוֹת וְהַמַּחֲשָׁבוֹת
הַנ"ל.

"וְעַבְדִּי כָּלֵב עֵקֵב הִיָּתָה רוּחַ אַחֲרַת עַמּוֹ" (במדבר יד, כד)

(במדבר יד, כד)

מ.ט.

(ח"ב ח, ח)

צָרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד אַחֲרֵי מְנַהִיג
אֲמִתִּי לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, כִּי כָּל
מְנַהִיג וּמְנַהִיג יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת 'רוּחַ-נְבוּאָה'.

וְגַם עִכְשָׁו שֶׁבִטְלָה ה'נְבוּאָה', אֲהִ-עַל-פִּי
כֵּן בְּהִכָּרַח שִׁיחִיָּה לְהַמְנַהִיג בְּחִינַת:
'רוּחַ אַחֲרַת' (במדבר יד, כד), מִה שְׂאִין נִמְצָא
בְּשָׂאֵר הַהֶמְזוּן, שְׁעַל-יְדֵי-זָה זָכָה לְהִיּוֹת
מְנַהִיג - כִּי בְּלֹא זָה, מִפְּנֵי מִה יִזְכֶּה זֶה דִּיקָא
לְהִיּוֹת מְנַהִיג וְלֹא אַחֲרַ.

אֲדָ בְּאֲמִת, כָּל מְנַהִיג וּמְנַהִיג שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
הַמוֹצִיא וְהַמְבִּיא אֶת יִשְׂרָאֵל, בּוֹדָאִי
יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת 'רוּחַ אַחֲרַת', בְּחִינַת (במדבר כז,
יז-יח): "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ, אֲשֶׁר יוֹצִיאֵם
וְאֲשֶׁר יָבִיאֵם", אֲשֶׁר מַחֲמַת זֶה נַעֲשֶׂה הוּא
דִּיקָא מְנַהִיג לְיִשְׂרָאֵל.

זָה ה'רוּחַ אַחֲרַת' - הוּא בְּחִינַת 'רוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ', 'רוּחַ-נְבוּאָה' - אֲהִ-עַל-פִּי
שֶׁעִכְשָׁו אֵין נִמְצָא 'רוּחַ-נְבוּאָה' 'רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ'
מִמֶּשׁ - אֲהִ-עַל-פִּי-כֵּן בּוֹדָאִי יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת
'רוּחַ אַחֲרַת' הַנִּמְשָׁךְ מִן הַקֹּדֶשׁ, מִה
שְׂאִין נִמְצָא בְּשָׂאֵר הַהֶמְזוּן, שְׂזָהוּ גַם-כֵּן
בְּחִינַת 'רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ', אֲהִ-עַל-פִּי שְׂאִינוּ 'רוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ' מִמֶּשׁ לִידַע עֲתִידוֹת.

וְעַל-יְדֵי בְּחִינַת ה'רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ' שִׁישׁ
לְהַמְנַהִיג הָאֲמִתִּי, בְּחִינַת 'רוּחַ-

נְבוּאָה' - עַל-יְדֵי-זָה, כָּל הַמִּתְקַרְבִּים אֵלָיו,
נִתְחַזַּק וְנִתְתַקֵּן אֲצֻלָּם הָאֲמוּנָה הָאֲמִתִּיּוֹת
דְּקֹדֶשָׁה, וְנִתְתַקֵּן וְנִתְבָּרַר אֲצֻלוֹ בְּחִינַת
הַמְדָּמָה.

"יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה" (במדבר יד, לד)

נ.

(ח"א נד, ו)

נִמְצָא לְעִיל בְּפֶסוּק: (במדבר יג, לב): "וַיֵּצֵאוּ
דַבַּת הָאָרֶץ".

"בְּמִדְבָּר הַזֶּה יִתְמַוּ וְשָׁם יִמְתּוּ" (במדבר יד, לה)

- עֲנִין 'מִתִּי מְדַבֵּר' -

נ.א.

(ח"א ח, ח)

"תָּא וְאַחֲוֵי לָךְ מִתִּי מְדַבֵּר, אֲזֻלִּי
וְחִזִּיתִינְהוּ, וְדַמּוּ כְּמֵאן דְּמִבְּסַמוּ"
(בבא-בתרא עג:). [בא וְאַרְאָה לָךְ אֶת הַיְהוּדִים שְׂמִתּוּ
בְּמִדְבָּר, הִלְכְּתִי וְרֵאִיתִים, וְהִיוּ פְּנִיָּהֶם צְהוּבוֹת כְּשִׁתּוּנֵי גִין].

הִינּוּ: שֶׁהֲרָאָה לוֹ הַרְשָׁעִים שְׂאִינָם דְּבִקִּים
בְּצַדִּיקִים, וְהֵם נִקְרְאִין "מִתִּי
מְדַבֵּר". כִּי "מְדַבֵּר לֹא הִיָּתָה רוּחַ צְפוּנִית
מְנִשְׁבֶּת בּוֹ" (יבמות עב.), הִינּוּ: בְּחִינַת 'רוּחַ-
הַחַיִּים דְּקֹדֶשָׁה', בְּחִינַת "רוּחַ צְפוּנִית
שֶׁהִיָּתָה מְנִשְׁבֶּת בְּפִנּוּר שֶׁל דָּוִד" (בְּרִכּוֹת ג:)
כְּנ"ל.

וְהַרְשָׁעִים הִלְלוּ שְׂאִינָם דְּבִקִּים
בְּצַדִּיקִים, וְאֵין לָהֶם ה'רוּחַ-
דְּקֹדֶשָׁה, וְהֵם "בְּחִיָּהֶם קְרוּאִים מִתִּים" (שם
יח:), וְהֲרָאָה לוֹ מִהִיכֵן מַגִּיעַ לָהֶם שְׁלֵמוֹת
הַחֶסְרוֹן.

וְזָהוּ שֶׁהָרָאָה לוֹ: "דִּהוּוּ דָמוֹ בְּמַבְסָמִי",
 פִּרְשׁ רַבֵּנוּ שְׁמוּאֵל: "בְּשֵׁתוּי יָיִן" -
 בְּחִינַת "עֲשׂוּ אֲדָמוֹנִי" (בְּרֵאשִׁית כה, כה), שֶׁהוּא
 הַרְבֵּי־דִקְלָפָה, אֲשֶׁר מְשֵׁם מְקַבְּלִין הַרְשָׁעִים
 הַרוּח־חַיִּים שֶׁלָּהֶם לְהַשְׁלִים הַחֶסְרוֹן.

מִצּוֹת 'נְסֻכִים' (בַּמִּדְבָּר טו, א-טז)

נב.

(ח"א מא)

"הַרוּצָה לְנֶסֶךְ יָיִן עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, יִמְלֵא
 גְרוֹנָם שֶׁל תַּלְמִידֵי־חֻכְמַיִם"
 (יֻמָּא עא.).

"לְנֶסֶךְ" - הֵינּוּ מְלוּכָה וּמְמַשְׁלָה. כְּמוֹ
 שְׂכָתוּב (תְּהִלִּים ב, ו): "וְאֲנִי נִסְכְּתִי
 מִלְּבָי" וכו'.

"יָיִן" - זֶה בְּחִינַת 'בִּינָה', שֶׁרֵשׁ הַבְּכוּרָה,
 "יָיִן הַמְּשַׁמֵּחַ" (בְּרֵכּוֹת לה. יֻמָּא עו:
 סְנֵהדְרִין ע. לְקוּטֵי־מוֹהֲרָן ח"א יב, ד; ח"א מא).
 "מִזְבֵּחַ" - זֶה בְּחִינַת 'דִּינִים'. "תַּלְמִידֵי
 חֻכְמַיִם" - הֵם בְּחִינַת 'נֶצַח הוֹד'.

וְזָהוּ פְרוּשׁוֹ: הַרוּצָה לְהַמְלִיךְ וּלְהַמְשִׁיל
 וּלְהַמְתִּיק הַדִּינִים עַל־יְדֵי שֶׁרֵשׁם,
 שֶׁהוּא 'יָיִן הַמְּשַׁמֵּחַ' - מַה יַעֲשֶׂה? - עֲצָה
 טוֹבָה עַל־זֶה: "יִמְלֵא גְרוֹנָם" - עַל־יְדֵי
 'רְקוּדִין, אוֹ עַל־יְדֵי 'פְּדִיוֹן' (עֵינן בַּפְּנִים).

נג.

(ח"א מט, בַּסּוּף)

"הַרוּצָה שֶׁיִּנְסֶךְ יָיִן עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ יִמְלֵא
 גְרוֹנָם שֶׁל תַּלְמִידֵי חֻכְמַיִם יָיִן"
 (יֻמָּא עא.).

כִּי עַקֵּר הָאֱלֻקוֹת הוּא בְּלֵב, הֵינּוּ הַחֻכְמָה-
 שְׂבִילָב. כִּי קֹדֶם הַבְּרִיאָה הָיָה אֹר

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֵיךְ־סוּף. נִמְצָא בְּשֶׁהֵלֵב
 בְּבַחֲינַת (תְּהִלִּים קט, כב): "וְלִבִּי חָלַל בְּקַרְבִּי",
 הוּא בְּחִינַת 'בְּרִיאַת־הָעוֹלָם'. וּלְהַפְּדוֹ בְּשֶׁהֵלֵב
 אָטוּם בְּבַחֲינַת "עָרְלַת לֵב" (דְּבָרִים י, טז), הוּא
 מְקַלְקֵל אֶת הַבְּרִיאָה.

וְעַל־כֵּן הַצַּדִּיק שֶׁלִּבּוֹ פְּתוּחַ בְּחֻכְמָה, עַל־
 יְדֵי־זֶה יוּכַל לְחַדֵּשׁ מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, וּלְעֲשׂוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת בְּעוֹלָם. כִּי
 לֵב הַצַּדִּיק הַנִּזְכָּר, הוּא בְּחִינַת 'בְּרִיאַת
 הָעוֹלָם' בְּנ"ל.

וְזֶה פְרוּשׁ מַה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סְפָה מט.):
 "חֻמוּקֵי יִרְכּוּךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה
 יְדֵי אָמֵן" (שִׁיר־הַשִּׁירִים ז, ב), אֵלּוּ ה'שִׁיתִין'
 שֶׁמְּנַקְבִּין וּמְחַלְלִים עַד הַתְּהוֹם" - הֵינּוּ
 בְּחִינַת: "וְלִבִּי חָלַל בְּקַרְבִּי" (תְּהִלִּים קט, כב), כִּי
 "תְּהוֹם דָּא לְבָא" (זֹהַר), וְזֶה (סְפָה שָׁם):
 "חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמֵן, מַעֲשֵׂי יְדֵי
 אָמְנוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא".

הֵינּוּ: שֶׁבְּחִינַת "חֲלָאִים", הֵינּוּ "שֶׁמְחַלְלִין
 עַד הַתְּהוֹם", בְּחִינַת: "וְלִבִּי חָלַל
 בְּקַרְבִּי", זֶה בְּחִינַת 'בְּרִיאַת־הָעוֹלָם'.

כִּי בְּחִינַת "וְלִבִּי חָלַל", "חֲלָאִים
 שֶׁמְחַלְלִין", הוּא מְמַשׁ "מַעֲשֵׂה יְדֵי
 אָמְנוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא", כִּי זֶה הוּא
 'בְּרִיאַת־הָעוֹלָם'.

וְזָהוּ: "הַרוּצָה לְנֶסֶךְ יָיִן וְכוּ' יִמְלֵא גְרוֹנָם"
 וְכוּ'. כִּי "גְרוֹנָם" - הוּא בְּחִינַת
 "שִׁיתִין שֶׁמְחַלְלִין עַד הַתְּהוֹם", הֵם 'קָנָה
 וְלָבָא'. וְעַל־יְדֵי ה'יָיִן' נִפְתָּח 'חֲלַל הַלֵּב',
 בְּבַחֲינַת: "וְלִבִּי חָלַל בְּקַרְבִּי", כִּי "חֻמְרָא
 וְרִיחָנִי פְקַחִין" (סְנֵהדְרִין ע.).

וְעַל־כֵּן: "כָּל הַמְּמַלֵּא גְרוֹנָם וְכוּ', כָּאֵלּוּ
 מְנַסֵּךְ יָיִן" עַל־גַּבֵּי הַשִּׁיתִין
 שֶׁמְּנַקְבִּין וּמְחַלְלִין עַד הַתְּהוֹם".

נד.

(ספורי-מעטיות, מעטה ד' ממלך שגזר שמד')
"וְאֲנִי נֹסֶכְתִּי מִלְכִּי עַל צִיּוֹן הַר קֹדֶשִׁי"
 (תהלים ב, ו). אפשר הרמז בזה: כי
 הדמות אדם שהעמיד המלך על הר גבוה,
"את זה לעמת זה" (קהלת ז, יד), כי הוא פנגד
 המלך על ציון הר הקדש, כי שם כלולים כל
 חלקי עולם וכו', וזהו: **"הר"**.

"נֹסֶכְתִּי" - לשון **"נסך ויצק"** (בראשית לה, יד).

"וְהָיָה בְּאֲכַלְכֶם מִלַּחַם הָאָרֶץ תְּרִימוּ תְרוּמָה וְגו' ; רֵאשִׁית עֲרֹסַתְכֶם חֶלֶה תְּרִימוּ תְרוּמָה וְגו'"
 (במדבר טו, יט-כ) - **מצות 'חלה'**

"ראשית עריסותיכם חלה תרימו" וגו' - פסוקא
 דא: להפריש חלה לבחן. חל"ה - הכי חושבניה:
מ"ג ביצים וחומש ביצה, חד מחמט. ואית
 חומט חד מן חמטין, דאיהו ו'. ודא סימן מגו',
 דאיהו מיכא"ל ג'בריא"ל נ'וריא"ל.

חלה - שכינתא. דבאתר דאלין מלאכין תמן,
 אבהן תמן. ובאתרא דאבהן תמן, שכינתא תמן.
 ובה **"ויחל"**, בה צלינא, הדא הוא דכתיב: **"ויחל**
משה את פני ה' אלקיו" (שמות לב, יא), **"ה'**
אלקים אתה החלות להראות את עבדך" (דברים
 ג, כד). ובה חלה זכות אבות. ובה תמה זכות אבות
 לרשעים, דהוו מבבלים אגרייהו בהאי עלמא.

דמסטרא דימינא, דתמן י' דאיהו חכמה, שרונא
 דשמא דידו"ד, דאיהו אחזי זכותא על בנהא
 מימינא, דתמן רמ"ח פסודין דעטה. מסטרא
 דאת ה' בתרא, דאיהי לשמאלא דגבורה, דתמן
 לא תעטה, דאינון שס"ה, דתמן נדונין רשעים
 גמורים, תמה לון זכות אבות, ואתהפך לון שם
 ידו"ד, הוה"י. ואוליפנא מהמן הרשע: (אסתר ה,
 יג): **"וכל זה איננו שוה לי"**. (זהר שלח מעד.)

נה.

(ח"א נה, ח)

על-ידי תפלה בתקונו, מתנוצץ אור זכות
אבות, בבחינת: "חלה זכות
אבות" (זהר שלח קעד). **כי "חלה זכות אבות"**,

על-ידי "ויחל משה" (שמות לב, יא), **בחינת**
תפלה. **"ובאתר דאבות תמן, שכינתא**
תמן" (זהר שם), **שהיא בחינת 'חלה', שהיא**
"גם זאת" (ויקרא כו, מד). **כי "ג"ם' בחינת**
'חלה', שהיא "שעור מ"ג ביצים" (זהר שם).

והוא בחינת 'רשת ארץ-ישראל', כי זאת
המצוה נצטוו שיעשו תכת, כמו
שכתוב (במדבר טו): "והיה באכלכם מלחם
הארץ תרימו תרומה, מראשית
עריסותיכם חלה תרימו תרומה" (במדבר טו,
 יט-כ). **כי "באתר דאבהן תמן, שכינתא תמן",**
דהיא בחינת 'חלה', היא 'ארץ-ישראל'.

ועל-ידי בחינת 'ארץ-ישראל' - לא די
שנצול מרע-עין של רשעים,
אלא גם רואה בהם מה שהם רצו לראות בו.

ועד עכשו עברו "משפיות לבם" (תהלים עג,
 ז), **שהשיגו יותר ממה שהתאוו.**
ועכשו על-ידי "ויחל", על-ידי "חלה זכות
אבות", על-ידי 'חלה תרומה', על-ידי 'ארץ-
ישראל' - נעשה לבם "תוחלת ממשכה
מחלת לב" (משלי יג, יב).

"ואם נפש אחת תחטא בשגגה" (במדבר טו, כז)

נו.

(ח"א יט, בסוף)

ה'שוגג' - יש בו טוב ורע, שהמעשה הוא
רע, וכוננתו טוב, בחינת 'תרגום',
בחינת "עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט),
שמערב טוב ורע.

ולחעלות ה'טוב' מן ה'תרגום' - הוא על-
ידי 'תקון השגגות', שצריך
לתקן כל מה שחטא בשוגג.

”וְהִיָּה אִם מַעֲיַנֵי הָעֵדָה” (במדבר טו, כד)

נז.

(ח"א צד)

ה'עין' הוא חכמה, פי חכמי העדה נקראים "עיני העדה" (במדבר טו, כד). וכשיש לו עין פזה, פשםסתפל בדבר מהעולם, בודאי נתעלין הניצוצות.

נח.

(ח"ב סז)

בשביל־זה נקראים הצדיקים "עיני העדה" (במדבר טו, כד - עין בבא בתרא ד), פי על־ידם נפתחין העינים.

שפל מי שמתקרב ונכלל בזה החן־האמת של הצדיק־האמת, נפתחין עיניו ורואה ומסתפל על־עצמו, איך הוא אוהז בכל המדות שנמשכין מארבעה יסודות, שהם נמשכין מהצדיק, וגם יכול לראות ולהסתפל בגדלת השם ולהסתפל בעולם.

ואזי יש להעולם בעל־הבית שהוא משגיח על העולם וכו'.

”וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצַת עַל פְּנֵי בְּגָדֵיהֶם לְדוֹרֹתָם וְנִתְּנוּ עַל צִיצַת הַפָּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת” (במדבר טו, לח)
- מצות 'ציצית' -

נט.

(ח"א ז, דה)

על־ידי מצות ציצית, שהוא בחינת עינים' - האדם נצול מעצת הנחש, מנשואין של רשע, מבחינת נאוף.

פי 'ציצית' שמירה לנאוף - פמובא בתקונים (לז: - על בראשית ט, כג): "ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם' - זה בחינת 'ציצית'. וערות אביהם לא ראוי' - פי ציצית מכסה על עריין. אבל חס' שהוא יצר־הרע דמחמם גופה דבר־נש בעברה - הוא ארור, כמו שפתוב (שם שם, כה): 'ארור פנען, כמו שפתוב (שם ג, יד): 'ארור אתה מכל הבהמה'."

וה'שמלה, הינו 'ציצית' - הוא שמירה מעצת הנחש, מ'זהמת־הנחש'. ויכול לקבל העצות מצדיק, שהוא "פלה זרע אמת" (ירמיה ב, כא).

וזה פרוש (בבא־בתרא עד.): "אזלי וחזאי דהדרן לה עקרבי, וקימו פי חמרי חורתא" [הלכתי וראיתי שמשובבים אותו עקרבים, וגובהם הוא פחמורים לבנים] - זה בחינת 'ציצית', שהוא שמירה מעצת הנחש, מנאוף.

כמו שאמרו חז"ל (מנחות מג:): "איזה ענשו גדול, של לבן או של תכלת. משל לאחד שצוה להביא לו חותם של זהב הינו תכלת, וחותם של טיט הינו לבן". וזה: חמרי' - לשון חמר וטיט. חורא' - הינו לבן, פי עכשו זה עקר הציצית.

"ושמעתי בת־קול שאומרת, אזי לי שנשבעתי" (בבא־בתרא שם), פירש רשב"ם: "על הגלות".

הינו: על־ידי 'ציצית' יכולין לבוא לעצת צדיקים, לבחינת אמת. ועל־ידי אמת' באים ל'אמונה'. ועל־ידי אמונה' בא הגאולה.

וזה ששמע חרטת השם־יתברך על הגלות - פי ה'ציצית' שהם "חמרי חורא" - גרם פל־זה.

וְזָהוּ (רות ג, ט): **"וּפְרִשְׁתָּ כַנָּפֶיךָ עַל אֲמַתְךָ"** -
כִּי 'צִיצִית דִּקְדָּשָׁה' שֶׁהֵם 'כַּנְּפֵי
מִצְוָה" (תקונייזוהר כה: כו.) - **הוא 'שמירת-**
הַבְּרִית', וְהוּא בְּחִינַת 'זוּגַגְדִּיקְדָּשָׁה'.

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, בְּרִית ה': צְרִיכִין לְזַהַר מְאֹד בְּמִצְוֹת
צִיצִית, וּלְכוּן בְּשַׁעַת עֲטִיפַת הַצִּיצִית הַקְּדוּשִׁים
וּבְבִרְכַתָּן: א) שְׁיִזְכָּה עַל-יְדֵי-זָה לְשִׁמְרַת-הַבְּרִית. ב)
וּלְעֲצוֹת טוֹבוֹת וְאֲמַתִּיּוֹת. ג) וְעַל-יְדֵי-זָה יִזְכָּה לְאַמוּנָה. ד)
וּלְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל. ה) וּלְקַרְבֵּי אֶת הַגְּאֻלָּה. ו) וְיִזְכָּה לְתַפְלָה.
ז) וּלְעֲשׂוֹת נְסִים וּמוֹפְתִים בְּעוֹלָם. ח) וְיִזְכָּה לְפְרֻנְסָה - כִּי
עַקֵּר ה'פְּרֻנְסָה' תְּלוּי ב'תְּקוּן-הַבְּרִית. ט) וְעַל-יְדֵי-זָה יִזְכָּה
לְהִבְיִן בְּכָל מְקוֹם שִׁילְמַד, וְיִתְגַּלּוּ לוֹ כָּל הַחֲכָמוֹת כְּשִׁלְחָן-
עֲרוּךְ.]

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, צִיצִית א: 'צִיצִית' - א) שְׁמִירָה לְנַאֲוָף.
ב) וְעַל-יְדֵי-זָה נִצְוִלִין מְעֲצוֹת הַנְּחָשׁ, שֶׁהֵם דְּבָרֵי עֲצוֹת
רְעוּת שֶׁל הַרְחוּקִים מְעֻבְדֵי-הַשָּׁם, שֶׁהֵם מוֹנְעִים הַרְבֵּה
מִלְּהַתְקַרֵּב אֶל הָאֲמַת, וְזוֹכִין לְקַבֵּל 'עֲצוֹת הַצְּדִיקִים'
וְהַנְּלוּיִם אֲלֵיהֶם, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'תְּקוּן-הַבְּרִית. ג) וְעַל-יְדֵי-זָה
זוֹכִין לְאֲמַת. ד) וְאַמוּנָה. ה) וְתַפְלָה. ו) וְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל. ז)
וְנְסִים. ח) וְעַל-יְדֵי-זָה תְּבוֹא הַגְּאֻלָּה מִהֶרֶה. ט) וְיִזְכָּה
לְפְרֻנְסָה. י) וּלְהִבְיִן הֵיטֵב בְּכָל מְקוֹם שִׁילְמַד.

עַל-כֵּן צְרִיכִין לְזַהַר מְאֹד בְּמִצְוֹת צִיצִית, וּלְכוּן בְּשַׁעַת
עֲטִיפַת הַצִּיצִית הַקְּדוּשִׁים וּבְרְכַתָּן: "שְׁיִזְכָּה לְכָל-זָה,
עַל-יְדֵי הַמִּצְוָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת"!] .

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, עֵינִים ב: עַקֵּר ה'נַאֲוָף' תְּלוּי ב'עֵינִים',
וְעַל-יְדֵי שְׁנִזְהָרִין בְּמִצְוֹת צִיצִית שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֵינִים',
עַל-יְדֵי-זָה מְמַשְׁכִּין תְּקוּן וְשִׁמְרָה לְזָה.]

ס.

(ח"א ז, בפסוק; ספר-הַמְּדוּת, סְגָלָה ח"ב יא)

סְגָלָה לְחוֹלָה: לְהַסְתַּכֵּל עַל הַצִּיצִית.

וְהַסוּד בַּפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מ, ב): "הִנֵּה בְּנֶיךָ
יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ" - כִּי כָּל אֵלוֹ
הַתְּבוֹת מְרַמְזִין עַל הַצִּיצִית, דְּהֵינּוּ מִנְיָן
הַחוּטִין וְהַחֲלוּיֹת וְהַקְּשָׁרִים, כְּמִבְּאֵר ב'פְּרִי-
עֵץ-חַיִּים' (שַׁעַר הַצִּיצִית פ"ד, בַּהֲגָ"ה).

וְזָהוּ: "הִנֵּה בְּנֶיךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ" - דְּהֵינּוּ
בְּחִינַת 'צִיצִית', בְּחִינַת 'שְׁמִירַת-

הַבְּרִית' (עֵינִן שָׁם בְּאוֹת ה) - עַל-יְדֵי-זָה (בְּרֵאשִׁית
שָׁם): "וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל".

[פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שָׁם: הִנֵּה ה'צִיצִית' צְרִיךְ שִׁיחָא בָּה: -
חֲלוּיֹת, קְשָׁרִים, כְּרִיכוּת. וְסִימָנָם: 'חֶק"ד'. עִם ח"י חֲלוּיֹת,
עִם הַקְּשָׁרִים, וְד' כְּנָפוֹת - גִּימַטְרִיא 'כְּנָ"ף'.]

כִּי כָּל 'כְּנָף' י"ג חֲלוּיֹת, וְחֲמִשָּׁה 'קְשָׁרִים' - הָרִי ח"י. וְזָה
סוּד 'כְּנָ"ף' - רְצָה-לוֹמַר: כְּמִנְיָן 'כְּנָ"ף' יֵשׁ בֵּינֵן הַכֹּל. וְזָהוּ
דְּרָךְ כֹּלל.

אֲבָל דְּרָךְ פְּרָט: בְּכָל 'כְּנָף', ט"ל כְּרִיכוּת. ד' פְּעָמִים ט"ל
כְּרִיכוּת, הֵם קנ"ו, כְּמִסְפַּר 'וֹס"ף'. וְס' גּוֹדְלִים יֵשׁ בְּכָל
הַכְּנָפוֹת - כִּי ג' קְשָׁר אֲגוּדֵל בְּכָל כְּנָף, וַי"ב גּוֹדְלִים בְּכָל
צִיצִית, שְׁלִישׁ גְּדִיל, וּב' שְׁלִישֵׁי עָנָף, הָרִי ט"ו בְּכָל כְּנָף, וְד'
פְּעָמִים ט"ו הֵם ס'.

וְזָה סוּד (בְּרֵאשִׁית מ, ב): "הִנֵּה בְּנֶיךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ" - כְּמִנְיָן
'הֲנָ"ה' - גּוֹדְלִים. וְכְּמִנְיָן 'בְּנָ"ף' - חֲלוּיֹת וְקְשָׁרִים, וְ'וֹס"ף'
- חֲשִׁבּוֹן כָּל (בְּמִצְוֹת-שְׁמוּרִים כְּתוּב: הָרִי ב"ן חֲלוּיֹת וְכ' קְשָׁרִים בְּכָל
הַכְּנָפוֹת, הָרִי כְּמִנְיָן בְּנָ"ף) הַכְּרִיכוּת יַחַד, ט"ל בְּכָל כְּנָף,
וְהַחוּטִין הֵם ל"ב וְהֵם שְׁנִזְהָרִין, הָרִי ס"ד, כְּמִנְיָן: "בָּא
אֵלֶיךָ". וְהַכֹּל רְמֵז ל'עֵקֶב'. (עֲנִי-שָׁם עוּד).]

סא.

(ח"א ח, ח"ט)

'אַרְבַּע צִיצִית' - הֵם בְּחִינַת ה'רוּחֵי-חַיִּים',
כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִחְזַקְאֵל לז, ט): "מֵאַרְבַּע
רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ".

שְׁעַל-יְדֵי-זָה מְכַנְיַעִין ה'רוּחֵי-סְעָרָה',
ה'רוּחַ' שֶׁל ה'מְתַנַּגְדִּים'
הַחוּלְקִים עַל ה'צְדִיקִים-אֲמַתִּיּים',
שְׁמַמְשִׁיכִין אֲרִיכַת הָרוּחַ שֶׁלָּהֶם מִהָרֵב
דְּקַלְפָּה, בְּחִינַת: "עֲשׂוּ אִישׁ שְׁעָר" (בְּרֵאשִׁית
כז, יא).

וְעַל-כֵּן 'צִיצִית' הוּא לְשׁוֹן 'שְׁעָר', כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (שָׁם ח, ג): "וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצַת
רֵאשִׁי" - כִּי עַל-יְדָם נִכְנַע "עֲשׂוּ אִישׁ
שְׁעָר", בְּחִינַת 'רוּחֵי-סְעָרָה'.

וְזָה בְּחִינַת 'טְלִית לְבוֹן', "שְׁנַתְעֵטָף
הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא וְסִדָּר שְׁלֹש־עֶשְׂרָה

מדות" (ראשי-השנה יז: ובמהרש"א) - כי ה'שִׁלֵּשׁ-
עֲשָׂרֵה מִדּוֹת' הן בחינות ה'רוח-ה'יים
דקדושה' (עין בפנים).

וזהו בחינת טלית', שהוא ארבע פנפות,
בחינות: "הרוח מארבע רוחות",
כנ"ל.

והינו: טלית לבן - הפך בחינות רוח
דקלפה', בחינת עשו', שהוא
"אדמוני פלו באדרת שער" (בראשית כה, כה),
ופרש רש"י: "כטלית" - בחינת טלית
דקלפה', שהוא בחינת טלית אדום', שמשם
נמשך ה'רוח של הרשעים'.

ועל-ידי טלית דקדושה', בחינת טלית
לבן', מכניעין אותו - כי משם
נמשך ה'רוח-ה'יים דקדושה', שהוא בחינת
שִׁלֵּשׁ-עֲשָׂרֵה מִדּוֹת של רחמים, כנ"ל.

ועל-כן "נתעטף הקדוש-ברוך-הוא
ב'טלית לבן'" דיקא וכו' - כי על-
ידי טלית דקדושה', בחינות מקיף', בחינת
ה'רוח-ה'יים', בחינות (קהלת א, ו): "סובב סבב
הולך הרוח" - נכנע טלית דקלפה', בחינת
ה'רוח דקלפה'.

וזהו (איוב לח, יג): "לאהז בכנפות הארץ
וינערו רשעים ממנה" - כי על-ידי
ה'ארבע פנפות', בחינת ה'רוח-ה'יים
דקדושה', בחינת ה'ארבע ראשים' (עין שם
בהתורה) - על-ידם "וינערו רשעים", בחינת
(תהלים קמז, ו): "משפיל רשעים עדי ארץ"
וכו'.

ויניקת הבוגדים והרשעים - הוא מבחינת
פגם הבגדים', דהינו פגם
הציצית', שהם ב'כנפי הבגד', דהינו מ'פגם
הארבעה יסודות', שאחזתן ושרשם העליון
הוא בחינת ארבע ציצית'.

וזה פרוש (בבא-בבא עג): "פסקי דא קרנא
דתכלתא דחד מניהו" [חתכתי את פגף
הטלית שהיה בה תכלת, של אחד מהם].

הינו: שפסק אחת מן ה'ציצית' שלהם,
שזה בחינת מה שפסק ושיבר ה'מדה
רעה' מאחד מ'ארבע יסודות' שהגביר
והמשיך הרשע על-עצמו, שהוא ה'צנור'
שלו, כי כל ה'מדות-רעות' נמשכין
מ'ארבעה יסודות', ששרשם ארבע ציצית'.

ודיקא אחר יציאת מצרים', שקבלו
ה'תורה' אשר שם ה'רוח-ה'יים' -
אז נתבטל בחינת "מקצר רוח" (שמות ו, ט).
ועל-כן נזכר יציאת מצרים' בפרשת
'ציצית' (במדבר טו, מא) - כי 'ציצית' בחינת
ה'רוח-ה'יים' וכו'.

[לקוטי-עצות, ציצית ב: 'ציצית' הם בחינת ה'רוח-
ה'יים דקדושה', ועל-ידם משלימין כל ה'חסרונות' על-ידי
'אנחה'. ומכניעין ה'רוח-ה'יים דקלפה', רוח-סערה', רוח-
הטמאה'. ומפרישין ומגרשין הרע מן הטוב מכל המדות.
ועל-ידי-זה מכניעין החולקים והרשעים, ומשפילין אותם
עדי ארץ].

סב.

(ח"א יד, ה)

על-ידי שמשטיטין ומשליכין מעליהם
"הבגדים הצואים" (זכריה ג, ד) -
נתבטלים כל המניעות והמסכים המבדילים
בינם לבין הקדושה.

וזה (ישעיה נח, יג): "וכבדתו", "כבדהו
בכסות נקי" (זהר יתרו צג). "כסות נקי"
- הינו: להשליך "הבגדים הצואים", כי זה
עקר 'כבוד השם-יתברך'.

וזה שמוכא בזהר (יתרו צג): "כסות נקי, דא
כנפי מצוה" - הינו 'שכינה',
"הנקראת מצוה" (תקוני-זהר כא: מט: עג. עד.
ועוד).

סג.

(ח"א יח, ו-ז)

"מאי אית לכו בהדי קרטליתא דדביתהו דרבי חנינא בן-דוסא, דעתידה לשדיא תכלתא בה לצדיקי לעלמא דאתי" (בבא-בבא 120א:).

"לצדיקיא לעלמא דאתי" - שהצדיקים משיגים ה'תכלית', שהוא 'עלמא דאתי'.

וה'תכלית' נקרא 'תכלת' - פי ה'תכלת' מערב שחר עם לבן, והוא גון שבין שחר ולבן. וכשנתחבר שחר ולבן, כמו הפתב שהוא בחינת שחר על-גבי לבן - בודאי תחתיות האות הדבוק וקרוב להגיד שהוא לבן, במקום הדבוק והקרוב - שם הם מערבים שחר עם לבן, בבחינת 'תכלת'. ו'תחתיות האות' הוא 'הסוף והתכלית'.

פי כשהסופר בותב ומעמיד הקנה והעט עם הדיו על הגיר - בודאי הדיו רחוק מהגיר מעט, עד שהסופר מעמיק העט עם הדיו בתוך עמק הגיר, ואז נדבק שחרות הדיו בעמק בקרוב גדול.

נמצא: שה'קרוב' הוא 'סוף ותכלית', ובמקום הקרוב, שם הגיר והדיו מערבים בבחינת 'תכלת' כנ"ל - פי כן הדבר: שה'תכלית' שהוא 'סוף המעשה', הוא במחשבה תחלה וקרוב להמחשבה, כנ"ל.

[פרוש מזהרנ"ת ז"ל בתוך התורה: פי 'סוף המעשה' הוא בחינת 'שחרות', ו'תחלת המחשבה' הוא בחינת 'לבן העליון', כידוע. נמצא: ש'סוף המעשה' שהוא ה'תכלית', שהוא 'במחשבה תחלה' וקרוב להמחשבה - הוא בחינת 'תכלת', שהוא 'תבור שחר ולבן']. (עין עוד בפנים באריכות. באור מאמר החז"ל הנ"ל).

סד.

(ח"א מט, ז-בסוף)

וזה בחינת 'ציצית', הינו בחינת 'תכלת', "דאכלי כלא ושצי כלא" (זהר בראשית נ: נא: שלח קעה. פנחס רנז).

פי על-ידי התגלות מלכות דקדשה' יתבטל מלכות דסטרא-אחרא'.

"אבל ישראל הדבוקים בה, יקבלו חיותם, ואתם הדבקים בה' אלקיכם' (דברים ד, ד), שהוא בחינת 'תכלת', דאכלי כלא ושצי כלא, אהי-על-פיי-כו: 'חיים כלכם היום'" (זהר בראשית נ:).

וזה בחינת 'כלה' - בחינת 'תכלת', "דאכלי כלא ושצי כלא", בחינת (ירמיה ל, יא; מו, כח): "פי אעשה כלה בכל הגוים".

וזה (שמואל-ב יג, לט; ועל-פי רש"י שם): "ותכל נפש דוד". "נפש דוד" - היא בחינת 'תכלת' (עין זהר שלח קעה: 'תכלת הוא רזא דדוד מלכא'), "דאכלי כלא ושצי כלא".

וזה בחינת (ברכות ג:): "רוח צפון היתה מנשבת בכנור של דוד, והיה מנגן". "רוח צפון" - זה בחינת 'דינים גבורות', בחינת 'תכלת' - משם ה'נגינה', בבחינת (ישעיה כד, טז): "מפנה הארץ זמרת שמענו" - 'מפנה' דיקא, בחינת 'תכלת'. ושם בחינת (שמואל-ב כג, א): "נעים זמרות ישראל".

וזה בחינת ה', ד"לת עם יו"ד. ד"ל"ת' - זה בחינת 'דלת פנפות', בחינת 'מפנה הארץ'. 'יו"ד' - זה בחינת 'עשרה מיני נגונא', בחינת: "זמרת שמענו".

וזה פרוש (תהלים יט, ז): "לשמש שם אהל בהם". פי ה'צדיק' נקרא 'שמש' (קהלת

א, ה; קדושין עב). ו'זריחתו' של הצדיק, הינו 'השגתו', אינו אלא על-ידי ישראל וכו'.

וזהו: "אהל בהם" - 'אהל', לשון 'זריחתו'. "בהם" - על-ידי ישראל.

וכשישראל חסוֹשֶׁלֹם נִכְנָסִין בְּחֻמֹּתַי - חיצוניות של האמות - נוֹפֵל הצדיק מהשגתו, ונתחפה ונתכפה השגתו.

וכשיוצאין ישראל מחמתן של האמות - אזי: "והוא כחתן יצא מחפתו" (תהלים שם) - הצדיק יוצא מה'חפה' וה'מכסה' שהיה לו עד עכשו.

וְאִז (שם): "ישיש כגבור לרוץ ארח" - כי הצדיקים הם "גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו" (תהלים קג, כ), כי צריך 'התגברות' פְּדִי לְרוּץ 'ארח' הֵזָה שְׁהִיוּ יְכוּלִים לִילֹךְ "בְּזִמְנֵי-הֵזָה שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל נְזוּפִים" (יבמות עב), וְעַכְשָׁו רָצִים בְּמַהֲרֹת גְּדוֹל זֶה הַדֶּרֶךְ'.

ו'התגברות' הזאת - היא בחינת 'ציצית', בחינת 'תכלת', בחינת 'מקיפים'.

וְזֶה (תהלים יט, ז): "מקצה השמים מוצאו ותקופתו" - בחינת 'מקיפים'. ועם בחינת 'תכלת' הזאת, מכלים ושצים העפונים, בבחינת (ירמיה ל, יא; מו, כח): "כי אעשה כלה בכל הגוים".

וְזֶה (תהלים שם): "ואין נסתר מחמתו". "מחמתו" - זה בחינת 'פלה', כמו שכתוב (תהלים נט, יד): "פלה בחמה פלה ואינמו".

וְזֶה טַעַם "למה שולחת הפלה להחתן טלית!" - כי הצדיק מקבל גבורתו

על-ידי ישראל, כמו שכתוב: "לשמש שם אהל בהם".

[לקוטי-עצות, ציצית ג: 'ציצית' - הוא בחינת 'התגלות מלכות-דקדושה'. ועל-ידי זה נכנע ונתבטל מלכות דסטרא-אחרא. אבל ישראל הדבקים ב'מלכות-דקדושה', מקבלים חיותם משם, וממשיכין שפע ועשירות גדול וברכה עד בלי די].

[לקוטי-עצות, ציצית ד: על-ידי שנוהרין ב'מצות ציצית' - א) זוכין לתפלה. ב) ולתשובה בכל לבו. ג) וממתיקין הדינים. ד) וזוכין שיתגלו לו 'סתרי-תורה'].

סה.

(ח"א נד, ג)

המון-עם שאין להם השכל להעמיק ב'דמזים' שמרמז לו השם-יתברך בכל דבר - נעשה אצלם פלגה ממילא - על-ידי 'שנה', ו'ציצית' וכו'.

כִּי ה'שנה' וכו'. ו'ציצית' ו'תפלין', הם בחינת "גדלת מאד" (תהלים קד, א). כי תפלין וכו', ו'ציצית', הוא בחינת ה'צמצום', בחינת 'מאד', כי "תכלת פרסיא דינא" (זהר שלח קעה), שהוא בחינת 'צמצום'.

ועל-כך 'ציצית' קודם ל'תפלין', בבחינת (שירי-השירים ב, ו): "שמאלו תחת לראשי", ואחר-כך "וימינו תחבקני" - כי 'שמאל' - הוא בחינת 'דין', בחינת 'צמצום', שהוא בחינת 'ציצית'. ו'ימין' - הוא בחינת 'מחין', בחינת 'תפלין'.

[לקוטי-עצות, ציצית ה: על-ידי 'מצות ציצית' - ממשיכין תקון 'צמצום המחין', שלא יצא מחו חוץ לגבול, כשמגדיל דעתו להבין ה'דמזים' שהשם-יתברך מרמז לו בכל יום, על-ידי כל הדברים שבעולם, שיתקרב אליו.

ועל-כך 'ציצית' קדם ל'תפלין' - כי צריכין לתקן מקדם 'צמצום המחין', שלא יצא המח חוץ לגבול, ואחר-כך יכולין להגדיל דעתו להבין ה'דמזים' של השם-יתברך, שהיא בחינת 'תפלין'].

סו.

(ספורי-מעשיות, מעשה ד ממלך שגזר שמד)

כְּשָׁבָא הַחֶכֶם לְבֵיתוֹ, הָיָה תְמוּנָה בְּעֵינַי הַשָּׂרִים: "הֲלֹא הָיָה נֶשְׁמַר מִשׁוֹר

וְשָׂה, וְאִיךָ בָּא שִׁיְהִיָּה נִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ"!

עָנָה הָאָנוּס וְאָמַר: עַל-יְדֵי נִכְרַת, כִּי הַחֹזֵי-כּוֹכְבִים רָאוּ, וְלֹא יָדְעוּ מָה רָאוּ - כִּי

'שׁוֹר' עוֹשִׂין מַעֲוֹרוֹ תַּפְלִין, וְשָׂה' עוֹשִׂין מַצְמָרוֹ 'צִיצִית' לְטַלִּית' - וְעַל-יְדֵיהֶם נִכְרַת

הוּא וְזָרְעוֹ.

כִּי אוֹתָן הַמַּלְכִים שֶׁהָיוּ יְהוּדִים דָּרִים בְּמַדִּינָתָם, שֶׁמְלַבְּשִׁין בְּטַלִּית וְתַפְלִין,

הָיוּ הוֹלְכִים דְּרֹךְ הָאֵשׁ, וְלֹא הָיוּ נֹזְקִים כָּלֵל.

וְהוּא נִכְרַת, עַל-יְדֵי שֶׁלֹּא הָיוּ רִשְׁאִים יְהוּדִים שֶׁלֹּבְשִׁין טַלִּית וְתַפְלִין,

לִישֵׁב בְּמַדִּינָתוֹ.

וְעַל-כֵּן הָיוּ הַשׁוֹר וְשָׂה שְׁבַמְזֻלוֹת שׁוֹחֲקִים מִמֶּנּוּ - כִּי ה'חֹזֵי-

כּוֹכְבִים' רָאוּ, וְלֹא יָדְעוּ מָה רָאוּ, וְנִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ.

עוֹד מְצֵאתִי קֶצֶת רְמָזִים מֵהַמַּעֲשֵׂה זֶה בְּקַפִּיטָל [מְזֻמָּר] הַנ"ל (תהלים ב):

"נִנְתְּקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵימוֹ" - 'מוֹסְרוֹת' הֵם שֶׁל 'עוֹר', בְּחִינַת 'תַּפְלִין'.

"עֲבוֹתֵימוֹ" - 'עֲבוֹת' הֵם 'חֻבְלִים', בְּחִינַת 'צִיצִית', כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל

(עבודה זרה ג) פֶּסוּק זֶה עַל 'צִיצִית וְתַפְלִין'.

"יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק" - כִּי הַשׁוֹר וְשָׂה שְׁבַשְׁמַיִם שֶׁחָקוּ מִמֶּנּוּ.

"עַבְדּוֹ" - זֶה 'צִיצִית'. **"בִּירְאָה"** - זֶה 'תַּפְלִין' (שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יראה', כְּמַבְאָר

בְּמִקְרָא בְּרַכּוֹת ו. סוֹטָה יז. תְּלִין פט.). [עֵין-בְּפָנִים שָׂאָר הַרְמָזִים].

סז.

(ספר-המדות, עניני 'ציצית')

[א] בְּעוֹזֵן צִיצִית, בָּנִים מֵתִים כְּשֶׁהֵם קִטְנִים (בָּנִים נו).

[ב] אֲמִירַת 'פְּרֻשַׁת צִיצִית' בְּמַסִּירוֹת-נֶפֶשׁ וּבִירְאָה גְּדוֹלָה, גַּם 'הַלְבָּשֶׁת-עֲרוּמִים' - עַל-

יְדֵי-זֶה זֹכָה לְבָנִים-זְכָרִים' (בָּנִים פה).

[ג] הַמְזַלְזֵל בְּמַצּוֹת צִיצִית, אֵינּוּ זֹכָה לְקַבּוּרָה (בְּגָדִים ח"ב ד).

[ד] סִגְלָה לְחֹלָה, לְהַסְתַּכֵּל עַל הַצִּיצִית (סִגְלָה ח"ב יא).

סח.

(שיח-שרפי-קדש)

רַבֵּנוּ אָמַר פַּעַם לְרַבִּי נִפְתָּלִי: "אֵף עַל פִּי שֶׁשָּׁמַד "נִפְתָּלִי" שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת

"תַּפְלִין" - אֵף עַל פִּי כֵן עֲנִינְךָ הוּא צִיצִית".

וְאַכֵּן הָיָה רַבִּי נִפְתָּלִי מְהֵרָה מְאֹד בְּמַצּוּהָ זֶה, וּפַעַם כְּשֶׁנִּקְרַע לוֹ חוּט אֶחָד

מִצִּיצוֹתָיו, לֹא זָז מִמְקוֹמוֹ עַד שֶׁתִּקַּן אֶת הַצִּיצִית.

"וְלֹא תִתְּוֹרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם" (במדבר טו, לט)

סט.

(ח"א ז, ד)

עַקֵּר הַנְּאוּף תְּלוּי בְּעֵינַיִם, כְּמוֹ שֶׁאָמַרוּ (בְּרַכּוֹת יב: סוֹטָה ט:): "שֶׁמֶשׁוֹן הֶלֶךְ אַחֲרַי

עֵינָיו", וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב (במדבר טו, לט): "וְלֹא תִתְּוֹרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם".

ע.

(ח"א לו, ב)

בשביל-לזה דרשו חז"ל (ברכות יב:) על פסוק: "אחרי לבבכם" וכו' (במדבר טו, טז) - "אחרי לבבכם" זהו מינות, 'ואחרי עיניכם' זו נאוף". גם "שמשון הלך אחר עיניו" (שם, וסוטה ט:), גם 'בלעם' נקרא "שתם העין" (במדבר כד, ג) - מחמת שהוא פליליות מדה רעה של מדות רעות של השבעים לשון.

עא.

(ח"א קכח)

איתא בגמרא (יומא סט:) לענין היצירה דעברה, דהינו של תאות המשגל: "פחלינהו לעיניה ושבקוהו" [סמו עיניו בכחול, והשאריו אותו]. נמצא: שאף-על-פי שסמו עיני היצירה של נאוף, אף-על-פי-כן נשאר.

וזו בחינת מה שנמצא לפעמים באנשים הפשרים קצת - שמחמת שנוגע יראת-השם בלבם, הוא משפיל עיניו ואינו מסתכל בנשים, ואף-על-פי-כן הוא גונב את העין בלא-חריד, ומסתכל מן הצד.

והוא בחינת: "פחלינהו לעיניה דיצרא" - שמסמא עיני היצירה. שרוצה להסתכל, והוא מסמא עיניו על-ידי שמוגע עצמו מלהסתכל, ואף-על-פי-כן נשאר היצירה, כי מסתכל מן הצד בלא-חריד.

עב.

(ח"א רנד)

'עינים' - הם דברים עליונים וגבוהים מאד, והם רואים תמיד דברים גדולים ונוראים.

ואם היה האדם זוכה לעינים פשרים - היה יודע דברים גדולים, רק ממה שעיניו רואות, כי הם רואות תמיד, אך שאין יודע מה רואה.

כמו למשל: בשמעבירין דבר לפני עיני האדם, בהעברה ובמהירות גדול, ואזי אין האדם יודע מה ראה וכו'.

וכן האדם רואה בעיניו תמיד דברים גדולים, הינו: 'מראות וחזיונות' - אך שהוא כמו שמעבירין לפניו בהעברה בעלמא ובמהירות גדול, על-כן אינו יודע מה ראה כנ"ל, והבן.

[שיחות-הר"ן צ: דע: שכל אדם קדם השנה, הוא רואה כל הנשמות של הפתים של קרובים שלו, או אותן שהם משרשו. כמו שקדם המיתה רואין הנשמות הנ"ל כידוע, כמו-כן קדם השנה "שהוא אחד מששים במיתה" (ברכות טז). רואין אותם גם-כן.

רק מחמת שהראיה היא בהעברה בעלמא מאד וכו' - על-כן אינו נרגש בחוש הראות ככל ראיה הנ"ל, ואין אדם יודע מזה, מחמת שהוא התנוצצות מעט מאד אחד מששים וכו', אבל באמת הכל רואין קדם השנה כנ"ל].

עג.

(ח"ב עב)

על-ידי פרישות וקדשות הפנהיג האמתי - הוא יכול לחזות ולהסתכל בכל אחד מישראל, ולחלק הגדלה לכל אחד, על-ידי ה'הסתכלות' לבד.

ועל-כן 'משה רבנו' שהיה קדוש ופרוש גדול מאד על-פי הדבור, היה יכול לחזות ולהסתכל בישראל, ולחלק להם הגדלה על-ידי-זה.

כי עקר הסתכלות הנ"ל, היא על-ידי קדשה ופרישות מתאנה זו. פי תאנה הזאת היא בחינת 'פגם העינים', כמו שכתוב

(במדבר טו, לט): "ולא תתורו וכו' ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם".

ועל-כן צריך לקדש עצמו ביותר בפרישות גדול מזאת התאוה, ואז יש לו 'עינים זפים', לחזות ולהסתכל ולתן הגדלה לכל אחד פראוי לו על-ידי הסתכלותו לבד, ואז דוקא הוא יכול להיות מנהיג ישראל.

וכש'אין לישראל 'מנהיג' ו'משגיח' כזה - באמת כל העולם מערב ומבלבל, וכל הרוצה לטל את השם נוטל, כמו שמתנהג עכשו בעוונותינו הרבים.

כי ישראל, צריכין שיהיה עליהם 'משגיח', שישגיח ויראה בהם שיעמד כל-אחד על מקומו הראוי לו באמת, והמשגיח הזה יהיה פרוש וקדוש גדול, בבחינת קדשת ופרישות משה, ואז יכול להנהיג את ישראל לתן לכל אחד גדלה פראוי לו על-ידי ההסתכלות לבד.

עד.

(שיחות-הר"ן קו)

יש חכם שהוא חכם אפלו בחכמות-התורה, ואין לו אמונה בהשם, ונקראים "בעלי ראתן" (כתבות עז):

כי חכמה אמתית דהינו עם אמונה, נקרא 'ראיה', כמו שכתוב (קהלת א, טז): "ולבי ראה חכמה" וכו'. ולעמת זה החכמים שאין להם אמונה, נקראים "בעלי ראתן", שיש להם שרץ במחם" (רש"י שם), הינו שיש להם טמאה וכפירה במחם.

וצריכין להרחיק מאנשים אלו אפלו משכונתם, כי הבל פיהם מזיק לאדם כשר שיפל לתאות-נאוף.

ועל-כן הם נואפים, כי נאוף תלוי בעינים. כי 'חכמת אמת' שהיא בחינת 'ראיה', בחינת 'עינים', נאמר (איוב לא, א): "ברית כרתי לעיני" וכו'. אבל ה'בעלי ראתן' הם נואפים.

וזה שדרשו רז"ל (ברכות יב: על במדבר טו, לט): "ולא תתורו אחרי לבבכם" זהו מינות, 'ואחרי עיניכם' זהו נאוף" - כי זה תלוי בזה כנ"ל. ועל-ידי 'חכמה' עם 'אמונה', נצול.

עה.

(ספר-המדות, עניני 'שמירת-עינים')

[א] המסתכל בעקבה של אשה ובאשתו נדה, הוי לה בנים שאינם מהגנים (בנים טז).

[ב] על-ידי עינים, הלב מתאנה (הרהורים כג).

[ג] 'תאות-נאוף' אינו נרחק מן האדם, אלא על-ידי הרחקת ראות העין והמחשבה (נאוף ט).

[ד] מי שאין מסתכל על נשים, זוכה שזרעו יחברו פרושים על התורה (נאוף ח"ב יט; ספר ח"ב ה).

"אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים" (במדבר טו, מא)

עו.

(ח"א ח, ט)

נמצא לעיל בפסוק (במדבר טו, לח): "ועשו להם ציצת".

הַפְּטֹרֶת פְּרַשְׁתֵּי שְׁלַח

"וַנִּתְּתֶם לִי אוֹת אֲמַת; וְהַחִיַּנְתֶּם אֶת אָבִי וְאֶת אִמִּי; אֶת תְּקוּנַת חוּט הַשְּׂנִי הַזֶּה תִּקְשְׁרִי בַחֲלוּן" (יהושע ב, יב-יג-יד)

א.

(ח"א כג, א-ג)

יֵשׁ פְּנִיִּם דְּקִדְשָׁה, אֲנַפְיֵי־נְהוּרִין, בְּחִינַת חַיִּים, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (משלי טז, טז): "בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים" וְכוּ'. וְיֵשׁ פְּנִיִּם דְּסִטְרָא־אֲחָרָא, אֲנַפְיֵי־חֲשׁוּכִין, מְרַה־שְׁחוּרָה, עֲבוּדַת־אֱלִילִים וְכוּ'.

וְאֵלּוּ בְּנֵי־אָדָם הַנוֹפְלִים בְּתַאֲוַת־קְמוּן, וְאֵינָם מְאֱמִינִים שֶׁהַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא יְכוּל לַפְּרִנֵּס הָאָדָם בְּסִבָּה קְלָה, וְרוֹדְפִים אַחַר פְּרִנְסָתָם בִּיגִיעוֹת גְּדוּלוֹת, וְהֵם "אוֹכְלֵי לֶחֶם בְּעֵצְבוֹן" (על־פי תהלים קכז, ב), כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרַאשִׁית ג, יז): "בְּעֵצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה", וְעֵצְבוֹת הוּא מְרַה־שְׁחוּרָה - אֵלּוּ בְּנֵי־אָדָם נִקְשְׁרִים בְּפְנִיִּם דְּסִטְרָא־אֲחָרָא, "אֱלֻקִּים אַחֲרִים" (שְׁמוֹת כ, ב), חֲשָׁד, בְּחִינַת מִיתָה וְכוּ'.

אָבֵל אֵלּוּ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמִּשְׁאָם וּמִתְנָם בְּאֵמוּנָה - הֵם דְּבָקִים בְּאוֹרֵי־הַפְּנִיִּם דְּקִדְשָׁה. כִּי "אֵין אֵמוּנָה בְּלֹא אֲמַת" (זהר בלק קצח:), וְאֲמַת' הוּא אוֹרֵי־הַפְּנִיִּם, כִּידוּעַ.

וְזֶה כְּשֶׁבִקְשָׁה רְחֵב' סִימְנָא דְחַיִּי, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יהושע ב, יג): "וְהַחִיַּיְתֶם אֶת אָבִי וְאִמִּי" וְכוּ' - אֲמַרְתָּ: (שם שם, יב): "וַנִּתְּתֶם לִי אוֹת אֲמַת". כִּי אֲמַת' הוּא בְּחִינַת חַיִּים.

וְאָמְרוּ לָהּ (שם שם, יח): "אֶת תְּקוּנַת חוּט הַשְּׂנִי תִקְשְׁרִי לָךְ". תְּקוּנָה' זֶה בְּחִינַת 'אֵמוּנָה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ירמיה לא טז): "וַיֵּשׁ תְּקוּנָה לְאַחֲרֵי־יָד". וְאֵמוּנָה' הִיא אַחֲרֵית הַיָּמִים, כִּי עָלֶיךָ עוֹמְדִים כָּל הַמְּדוּת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מכות כד): "בָּא חֲבִקוּק וְהֵעֵמִידֵן עַל אַחַת" וְכוּ'.

וְ"חוּט הַשְּׂנִי", זֶה בְּחִינַת זְרִיחַת אוֹר־הַפְּנִיִּם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרַאשִׁית לח, ל): [וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל יְדוֹ הַשְּׂנִי] "וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זֶרַח" וְכוּ'.

כִּי "הַחֲשָׁד יִכְסֶה אֶרֶץ, וְעַלְיָהּ יִזְרַח ה'" (ישעיה ס, ב). כִּי חֲשָׁד' הוּא בְּחִינַת "בְּעֵצְבוֹן" (בְּרַאשִׁית ג, יז), דְּאֲגַת וְתַאֲוַת הַפְּרִנְסָה, צַעַר "כְּפָלִים כִּיזְלָה" (פְּסָחִים קיח), אֲנַפְיֵי־חֲשׁוּכִין, עֲבוּדַת־זָרָה. "וְעַלְיָהּ יִזְרַח ה'" - אֵמוּנַת אֱלֻקוֹת, אוֹרֵי־הַפְּנִיִּם - בְּחִינַת "חוּט הַשְּׂנִי".

"וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ" (יהושע ב, יא)

ב.

(ח"א יט, ג)

ה'רוּחַ־שְׁטוֹת' נִתְּבַטֵּל עַל־יְדֵי רוּחַ־הַקְּדֹשׁ. וְזֶה בְּחִינַת תְּקוּנַת־הַבְּרִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ־הַקְּדֹשׁ, בְּבְחִינַת (יהושע ב, יא): "וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ" (כְּמוֹ שֶׁדְּרָשׁוּ רַז"ל זְבַחִים קטז).

ד.

(ח"א כט, ד)

על-ידי 'תקון פלליות הגידין' - נטרומם
ה'מחין'.

בבחינת (דברים לב, יא): "בנשר יעיר קנז",
"נשרא דא רוחא" (תקוני-זוהר נג),
שהוא 'פלליות-הגידין', בבחינת (יהושע ב, יא):
"ולא קמה עוד רוח באיש".

"יעיר קנז" (דברים שם) - שהוא מעורר
"קנה חכמה קנה בינה" (משלי ד, ה),
מבחינת 'שנה'.

ו'יוסף', על-ידי שהיה לו 'שלמות לשון-
הקדש', כמו שכתוב (בראשית מה,
יב): "כי פי המדבר אליכם" - "בלשון
הקדש" (רש"י; בראשית-זרבה צג, י; תרגום יונתן), על-
כן כתוב בו (שם מא, לח): "הנמצא כזה איש
אשר רוח אלקים בו".

"רוח אלקים" - הינו 'תקון-הברית',
בבחינת: "ולא קמה עוד רוח
באיש" - כי ב'לשון-הקדש' תלוי 'תקון-
הברית'.

ג.

(ח"א כז, ח)

"לקרא כלם בשם ה'" (צפניה ג, ט), אי-
אפשר אלא על-ידי 'תקון-ברית',
שהוא בבחינת (יהושע ב, יא): "ולא קמה עוד
רוח באיש".

לקוטי תפלות

פרשת שלח

מפתח התפלות

[א] "אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטָּה אֲבִתָּיו תִּשְׁלָחוּ" (ח"א ט).

[ב] "וַיֵּצֵאוּ דִבַּת הָאָרֶץ"; "מוֹצְאֵי דִבַּת הָאָרֶץ רָעָה" – שְׂנוּזָה לְבַטֵּל וּלְהַכְנִיעַ "מוֹצְאֵי דִבַּת הָאָרֶץ רָעָה", הַמוֹנְעִים וּמַעֲכָבִים אוֹתֵנוּ מ'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' וּמ'עֲבוֹדַת-הַשֶּׁם' בְּאֵמֶת, וְנִזְכָּה לַעֲלוֹת ל'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', שֶׁפֶל קִדְשָׁתָנוּ וְטַהֲרָתָנוּ וַיְהִדּוּתָנוּ תְּלוּי בָּהּ, וּלְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת (ח"א כ).

[ג] "אֶרֶץ אֲכָלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הוּא" (ח"א עג).

[ד] "סֶלַח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חַסְדְּךָ, וּכְאֲשֶׁר נִשְׂאָתָה לָעָם הַזֶּה, מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנָּה וַיֹּאמֶר ה' סַלְחֵתִי כַּדְּבָרְךָ" (ח"ב ז).

[ה] "וְרֵאשִׁית עֲרֹסֹתֵכֶם חֶלֶה תָּרִימוּ תְרוּמָה" – מִצֹּת 'חֶלֶה' (ח"א נה).

[ו-ז-ח-ט-י-יא] "וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל פְּנֵי בְגָדֵיהֶם" – מִצֹּת 'צִיצִית' (ח"א ז; תפלות וְתַחֲנוּנִים, הַשְּׂמָטָה ל'ח"א ז הַנ"ל; ח"א ח; ח"א יד; ח"א נד).

[יב-יג-יד-טו-טז-יז-יח-יט-כ-כא-כב-כג-כד] "וְלֹא תִתְּנוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם" – עֵינֵי 'שְׂמִירַת עֵינַיִם' ו'שְׂמִירַת הַמַּחְשָׁבָה' (ח"א כא; ח"א כה; ח"א לו; ח"א נ; ח"א נא; ח"א נד;

ח"א ס; ח"א סא; ח"א עח; ח"ב לג; תפלה שְׂאֲחֵרֵי תַקוּן-הַכֶּלְלִי; תפלות וְתַחֲנוּנִים

ח"א יז; תפלות וְתַחֲנוּנִים ח"א מב).

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א ט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ט, 'תהמת יכסימו';
ח"א קיב, 'צהר תעשה לתבה')

"איש אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו"
(במדבר יג, ב)

וּבְכֵן תַּחֲנֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, וְתַעֲזְרֵנוּ
לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ, דְּרֹךְ
הַשַּׁעַר וְהַשֶּׁבֶט הַשִּׁיף לְשֵׁרֵשׁ נַשְׁמָתֵינוּ,
אֲשֶׁר מִשָּׁם נִחְצַבְנוּ.

בְּרִי שְׁתַּעֲלֵה תְּפִלָּתֵנוּ דְּרֹךְ הַשַּׁעַר הַהוּא
הַשִּׁיף לְתַפִּלָּתֵנוּ הַשְּׁמִימָה, דְּרֹךְ
אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וִירוּשָׁלַיִם, וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ,
וְקִדְשֵׁי-קִדְשִׁים, עַד שְׁתַּעֲלֵה תְּפִלָּתֵנוּ
לְמַכּוּן שַׁבָּתְךָ.

וַיְהִי כַח לְתַפִּלָּתֵנוּ, לְעוֹרֵר אֶת ה' מִזֶּל
הָעֲלִיּוֹן הַשִּׁיף לְשַׁעַר וְשֶׁבֶט שֶׁל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ, וַיִּשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ
טוֹבָה וּבִרְכָה, לְבָרוּךְ אַתְּ כָּל פְּרִי הָאָדָמָה,
וְלַהֲצִלִּיחַ אֶת מַעֲשֵׂי יְדֵינוּ.

וּזְכַנּוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְקַשֵּׁר כָּל
תְּפִלָּתֵנוּ לְצַדִּיקֵי-אַמֶּת שְׁבִדוֹר,
אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם כַּח לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתֵנוּ
לְפָנֶיךָ, דְּרֹךְ הַשַּׁעַר וְהַשֶּׁבֶט הַשִּׁיף לְכָל
תְּפִלָּה וְתַפִּלָּה.

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"א כ ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כ, 'תשעה תקונין')

"וַיֵּצֵאוּ דַבַּת הָאָרֶץ"; "מוֹצְאֵי דַבַּת הָאָרֶץ רָעָה"
(במדבר יג, לב; יד, לז)

שְׂנוּזָה לְבַטֵּל וְלַהֲכַנִּיעַ "מוֹצְאֵי דַבַּת הָאָרֶץ רָעָה", הַמוֹנְעִים
וּמַעֲבִיבִים אוֹתָנוּ מ'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' וּמ'עֲבוֹדַת-הַשָּׁמַיִם' בְּאַמֶּת,
וְנִזְכָּה לַעֲלוֹת ל'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', שֶׁכָּל קִדְשֵׁינוּ וְטַהֲרָתֵנוּ
וַיְהִדּוּתֵנוּ תְּלוּי בָּהּ, וְלַהֲתַקְרֵב לְהַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת.

"מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה,
מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא, בְּעֶטְף
לְבִי בְּצוּר יְרוּם מִמֵּנִי תִנְחַנֵּנִי".

חֹם וְחַמַּל עָלַי, יַעֲזֹרְנוּ רַחֲמֶיךָ וְחִסְדֶיךָ
הַגְּדוֹלִים עָלַי, וְעֲזָרְנִי וְזַכֵּנִי לִילְךָ
וּלְבוֹא מִהָרָה לְאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא
מְקוֹר קִדְשָׁתֵנוּ.

כַּאֲשֶׁר אַתָּה יְדַעְתָּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: שֶׁכָּל
קִדְשָׁתֵנוּ וְטַהֲרָתֵנוּ, וְכָל
יְהִדּוּתֵנוּ, תְּלוּי בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל. וְאִי-אֶפְשָׁר
לְהִיּוֹת אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי בְּאַמֶּת, וְלִילְךָ
וְלַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, כִּי-אִם עַל-יְדֵי
שְׂזוּכִין לְבָא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, מְקוֹם
קִדְשָׁתֵנוּ.

הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בָּהּ מִכָּל הָאֲרָצוֹת,
וְנָתַתָּ אוֹתָהּ לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
הַנִּבְחָר מִכָּל הָעַמִּים לְנַחֲלָה.

אֶרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה דוֹרֵשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד,
כִּמָּה שְׁפָתוֹב: "אֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ דֹרֵשׁ אוֹתָהּ, תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בָּהּ, מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית
שָׁנָה".

וְאַתָּה יְדַעְתָּ, עֲצָם רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת,
וְהָעֲרֻבּוּבִים, וְהַבְּלָבוּלִים,
הַמוֹנְעִים אוֹתָנוּ מִזֶּה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵם אֵין
אָנוּ יְכוּלִים לִילְךָ וּלְבָא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

וּבְכַבֵּר כְּלֵינוּ יְמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ בְּחוּץ-
לְאֶרֶץ, וְאָנוּ מְגֻרָשִׁים מ'אֶרֶץ
הַחַיִּים", מְאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה, "מִהַסְתַּפַּח
בְּנַחֲלַת יְהוָה", אֲשֶׁר הִיא חַיֵּינוּ וְאֶרֶץ
יְמֵינוּ לְשַׁבֵּת עַל-הָאָדָמָה אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ
יְהוָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים, וְתַעֲוֶרר אֶת לִבְבָנוּ, וְאֶת
לִבְב זְרַעֲנוּ, וּלְבַב כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
שִׁיְהִיו לָנוּ כְּסוּפִין וְגַעְגּוּעִים גְּדוֹלִים,
וְהַשְׁתַּוְקוּת נִמְרָץ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְנִכְסֶף
וְנִשְׁתַּוְקַק תָּמִיד בְּאַמַּת לְבַא לְאֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל.

עַד אֲשֶׁר תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְבַא לְאֶרֶץ
הַקְּדוּשָׁה בְּמַהְרָה. לְמַעַן נִזְכֶּה עַל-
יְדֵי-זֶה, לְהַתְעוֹרֵר בְּאַמַּת לְעִבּוּדְתְךָ
וּלְיִרְאַתְךָ.

חֹסֶם וְחִמְל נָא עָלֵינוּ מִלֵּא רַחֲמִים, שְׁלֵא
נִבְלָה יְמֵינוּ חֲסִי-וְשְׁלוֹם בְּחוּץ-
לְאֶרֶץ.

כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ, אֶת כָּל תְּלֹאוֹתֵינוּ
וְחִלְשׁוֹתֵנוּ בְּעַת הַזֹּאת, וְאִין אָנוּ
יְכוּלִים לְשַׁבֵּר רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת הָעֲצוּמוֹת
הַמוֹנְעִים מֵאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, אֲלֵפֵי אֲלֵפִים
וְרַבּוּת מְנִיעוֹת וְעַפּוּבִים, אֲשֶׁר קָצְרָה
יְדֵינוּ לְשַׁבְּרָם, כִּי אִם בְּכַחַךְ הַגְּדוֹל
וּבְחִסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים, וְאִין לָנוּ עַל מִי
לְהַשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ אֲבִינוּ שֶׁבַשְׁמַיִם.

חִמְל עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, וּמַהֲרָ לְהַבִּיאֵנוּ
לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, חֵישׁ קַל מְהֵרָה.

וְתַתֵּן לָנוּ כַּח בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְנִצָּחַת
אֶת הַמְּלַחְמָה, לְשַׁבֵּר וּלְגַרֵשׁ
וּלְבַטֵּל אֶת כָּל "מוֹצִיאֵי דַבַּת הָאֶרֶץ
רָעָה", אֲשֶׁר מֵהֶם נִמְשָׁכִים כָּל מִינֵי
מְנִיעוֹת וּבִלְבוּלִים מִלְּבַא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

בְּאַפְּן שְׁנִזְכֶּה לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל
הַמוֹנְעִים וְהַמְּעַכְּבִים, וְנִזְכֶּה לְבַא
לְשְׁלוֹם לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל חֵישׁ קַל מְהֵרָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, חֹסֶם וְחִמְל עָלֵינוּ,
שְׁנִזְכֶּה לְדַבּוּרִים חַמִּים דְּקִדְשָׁה,
וּלְחִדּוּשֵׁי-דְאוּרֵייתָא אֲמִתִּיִּים, וְנִזְכֶּה
שִׁיְהִיו נִבְרָאִין מִלְּאֲכִים קְדוּשִׁים, מִכָּל
דַּבּוּר וְדַבּוּר שֶׁל חִדּוּשֵׁי-תוֹרַתְנוּ בְּקִדְשָׁה
וּבְטְהָרָה.

וְאֵלוּ הַמְּלַאֲכִים הַקְּדוּשִׁים, יִצְטָרְפוּ
וְיִתְחַבְּרוּ עִם כָּל הַמְּלַאֲכִים
הַנִּבְרָאִים תָּמִיד עַל-יְדֵי חִדּוּשֵׁי-תוֹרָה שֶׁל
צְדִיקִים-אֲמִתִּיִּים.

וְכָל אֵלוּ הַמְּלַאֲכִים הַקְּדוּשִׁים, יִקְבְּלוּ
כַּח מַאֲדוּם, הַמְּמַנֶּה עַל הַחֶרֶב
לְעַנֹּשׁ אֶת הַרְשָׁעִים בְּחֶרֶב אֶת קִטְלָא, כְּדִי
לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְבַעַר אֶת כָּל "מוֹצִיאֵי
דַבַּת הָאֶרֶץ רָעָה", שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל
הַמוֹנְעִים וְהַמְּפַסְּיָקִים וְהַמְּעַכְּבִים מִלְּבַא
לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

אִין שְׁתַּבִּיא "מֶרֶךְ בְּלִבְבָם", לְבַל יִהְיֶה
לָהֶם כַּח לְעַכְב וּלְמַנַּע אוֹתְנוּ חֲסִי-
וְשְׁלוֹם מֵאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, אוּ מִשְׂאָר כָּל
הַדַּבָּרִים שֶׁבְּקִדְשָׁה.

מִלֵּא רַחֲמִים, חֹסֶם וְחִמְל עָלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ
כַּח בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְהַכְנִיעַ
וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל, כָּל הַמְּעַכְּבִים וְהַמוֹנְעִים
מִן הַקְּדוּשָׁה, הַקָּמִים עָלֵינוּ בְּכָל עֵת,
וְרוֹצִים לְהַתְּגַבֵּר חֲסִי-וְשְׁלוֹם, לְבַלְבַּל
אוֹתְנוּ חֲסִי-וְשְׁלוֹם מֵעִבּוּדְתְךָ בְּאַמַּת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת לִבְבָם,
חֹסֶה עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
וְהִיָּה בְּעִזְרֹנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מֵהֶם,
וּשְׁבֹר זְרוּעַם וְכַחֵם, שְׁלֵא יִהְיֶה לָהֶם
שׁוּם כַּח לְמַנַּע אוֹתְנוּ חֲסִי-וְשְׁלוֹם מִשׁוּם

דָּבַר שֶׁבְקִדְשָׁהּ, וְלֹא יוּכְלוּ לְבַלְבֵּל אוֹתָנוּ
וְכָל הַנְּלוּיִם אֵלֵינוּ כָּלֵל.

וְעֲזָרְנוּ, אוֹתָנוּ, וְאֵת כָּל עַמְךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל הַחֹפְצִים בְּעִבּוֹדְתֶךָ,
לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, שְׁיִהְיֶה לָנוּ כַח
לְהַכְנִיעַ אֶת הָרָשָׁעִים הַמִּתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים
עַל הָאַמֶּת, הָרוֹצִים לְרַחֵק אוֹתָנוּ
מִעִבּוֹדְתֶךָ בְּאַמֶּת.

וְתִתֵּן לָנוּ כַח, לְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם מִשְׁפָּטֵי
הָאֱמוּנוֹת, וְנִזְכָּה לְדוֹן אוֹתָם
וְלְהַכְנִיעַ אוֹתָם בְּמִשְׁפָּטֵיהֶם.

וְעֲזָרְנוּ שְׁנַצְּלִיחַ בְּמִשְׁפָּטָם, וְכָל
הַחוֹלְקִים וְהַמוֹנְעִים מִדְּרָכֵי
הַקִּדְשָׁה הָאֱמִתִּיִּים, כֻּלָּם יֵצְאוּ חִיבִים
בְּדִינֵיהֶם, וְנִשְׁפִּיל אוֹתָם עַדִּי אֶרֶץ עַל-יַדִּי
מִשְׁפָּטֵיהֶם, וְנוֹצִיא בְלַעַם מִפִּיהֶם.

כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת לְבַבְנוּ, שֶׁכּוֹנְנָנוּ
לְטוֹבָה, כְּדִי לְהַעֲמִיד הַדָּת הַקִּדּוּשׁ
עַל תְּלוּ, כְּדִי שְׁנִזְכָּה לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַקִּדּוּשׁ
בְּדֶרֶךְ "מִלְכוּ שֶׁל עוֹלָם", וְאֵין לָנוּ כַח
לְעַנֹּשׂ אֶת הָרָשָׁעִים, כִּי אִם בְּדִינֵיהֶם.

עַל-כֵּן חָמַל עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמְךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, הַמִּקְנָאִים קְנֵאת יְהוָה
צְבָאוֹת, וְעוֹמְדִים לְדִין וּבָאִים בְּמִשְׁפָּטֵי
הָעֶפְרוֹ"ם, כְּדִי לְהַכְנִיעַ הָרָשָׁעִים הַחוֹלְקִים
עַל הָאַמֶּת, וְתִתֵּן לָנוּ כַח שְׁנַצְּלִיחַ
בְּמִשְׁפָּטָם, בְּאַפְּן שְׁנִזְכָּה לְהַשְׁפִּילָם
וּלְשַׁבְּרָם וְלְהַכְנִיעֵם עַד עֶפְר.

כֻּלָּם יִכְרְעוּ וַיִּפּוּלוּ בְּמִשְׁפָּטָם, יִפְּלוּ וְלֹא
יִקוּמוּ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹד שׁוֹם
כַּח לְבַטֵּל וּלְמַנַּע אוֹ לְבַלְבֵּל אוֹתָנוּ חֵס-

וְשִׁלּוּם מִעִבּוֹדַת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ.
וְנִזְכָּה עַל-יַדֵּי-זָה, לְהַעֲלוֹת מִשְׁפָּט-
דִּקְדֻשָּׁה מִבֵּין הַקְּלָפוֹת.

וְעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם פֶּה
לְדַבֵּר עֲתָק עַל צְדִיקֵי-הָאַמֶּת,
וְעַל אֲנָשִׁים כְּשָׁרִים בְּאַמֶּת. וְתִסְכַּר אֶת
פִּיהֶם שֶׁלֹּא יִדְבְּרוּ סָרָה בְּפִנֵּי הַהִמּוֹן עִם,
וְלֹא יַחֲלִישׁוּ דַעְתָּם חֵס־וְשִׁלּוּם, "כִּי יִסְכַּר
פִּי כָּל דּוֹבְרֵי שֶׁקֶר".

בְּאַפְּן שְׁתִּזְכָּה אוֹתָנוּ, לְבַטֵּל וּלְשַׁבֵּר כָּל
מִינֵי מַנְיַעוֹת וּמְסָכִים וּמְפַסְּיָקִים,
הַמוֹנְעִים אוֹתָנוּ מִלְּבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל,
וּמִשְׁאַר כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְקִדְשָׁה, וְנִזְכָּה
לְבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל מְהֵרָה, וְלְהִתְקַרֵּב
אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת
חַלִּישוֹת כַּחְנוּ בְּעַת הַזֹּאת, שְׂאִין
לָנוּ שׁוֹם כַּח לְשַׁבֵּר הַמוֹנְעִים וְהַמְּעַכְּבִים
מֵאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְקִדְשָׁה,
בְּשׁוֹם דֶּרֶךְ מִכָּל הַדְּרָכִים הָאֵלוּ שֶׁהִזְכַּרְתִּי
לְפָנֶיךָ.

כִּי-אִם בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְבַד בְּטַחְנוּ, וְעַל
חֲסִדְךָ אָנוּ נִשְׁעָנִים, שְׁתוֹשִׁיעֵנוּ
בְּגִדְל רַחֲמֶיךָ וְחַנּוּנֹתֶיךָ, וּבַעֲצָם חֲמֵלְתֶךָ,
וּבְזָכוֹת וְכַח צְדִיקֵי-אַמֶּת, שֶׁכָּבַר זָכוּ
לְשַׁבֵּר כָּל הַמְּנִיעוֹת, וְעִבְרוּ בְּשִׁלּוּם וּבָאוּ
לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

בְּזָכוֹתָם וּכְחֵם לְבַד נִשְׁעָנְתִּי, וּבְחֲסִדְךָ
הַגָּדוֹל תִּמְכַּתִּי יִתְדוֹתִי,
שְׁתַּחֲוֵנִי גַם-כֵּן, לְנִסְעַ וּלְבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל
מְהֵרָה.

דמי לך, ולא אחריש ולא אשקט ולא
אפסיק מלהתפלל על זה תמיד.

רק אזכה להעתיך ולהרבות בתפלה
ותחנונים על-זה תמיד, עד שאזכה
לפעל בקשתי ברחמים אצלך, שאזכה
לבא בחיים חיותי חיש קל מהרה לארץ-
ישראל.

ויקיים בי מקרא שכתוב: "פי הצלת
נפשי ממות, הלא רגלי מדחי,
להתהלך לפני אלהים באור החיים, אמן
ואמן.

☪ [ג] לקוטי-תפלות ח"א עג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קכט, 'ארץ אכלת יושביה')

"ארץ אכלת יושביה הוא" (במדבר יג, לב)

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו, אל אמונה, שתזכנו
ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים,
לאמונה שלמה, באמת ובלב שלם.

שאזכה להאמין בך ובצדיקיך
האמתיים, באמונה שלמה
באמת. ואזכה לכנס ולהתדבק ולהכלל
בתוך שלמות האמונה הקדושה.

ואתיה חזק ואמיץ בהאמונה
הקדושה, עד אשר אזכה
להתהפך מגשמיות גופי, למהות האמונה
הקדושה, והאמונה הקדושה תאכל
אותי, עד שיהיה נאכל ונתבטל כל הרע
הנאחז בי.

את-על-פי שאיני כדאי והגון להזכיר
בפי, שם 'ארץ-ישראל'
הקדושה, ואני רחוק מאד מאד מקדשת
ארץ-ישראל בתכלית הרחוק. אף-על-
פי-כן, אתה מקרב רחוקים.

חוס וחמל עלי, חוס וחמל עלי, חוס
וחנני במתנת חנם, שאזכה לבא
לארץ-ישראל מהרה, למען אזכה לכנס
בדרכי הקדשה באמת, ואזכה לעלות בכל
פעם מדרגא לדרגא, בקדשה ובטהרה
באמת, חיש קל מהרה.

באפן שאזכה להתקרב אליך באמת
ובתמים, מעתה ועד עולם, ולא
אבוש בעולם הזה, ולא אכלם לעולם
הבא. ו"אתהלך לפני יהוה בארצות
החיים".

"אעברה נא ואראה את הארץ הטובה
הזאת, החר הטוב הזה
והלבנון". תיקר נא נפשי האמלה
בעיניך, ומלא משאלותי ברחמים,
והביאנו לשלום לארץ-ישראל, במהירות
גדול מיד. ואזכה לדרך ולהשתטח על
'עפר אדמת הקדש', ולרצות את אבניה,
ולנשק רגבותיה.

יגלו רחמיך על מדותיך, ותעשה עמי
לפנים משורת הדין, ואל תבא
במשפט עמי כלל, כי לא על צדקותי אני
מפיל תחנתי לפניך, כי אם על רחמיך
הרבים.

מתרצה ברחמים, ומתפייס בתחנונים,
עזרני והושיעני, שלא אתן

וְאֶזְכָּה לְהִתְהַפֵּךְ מֵרַע לְטוֹב, עַל-יְדֵי
שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה, שֶׁתִּזְכְּנִי
לְהַכְלִיל וּלְהִתְבַטֵּל בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, בְּבִטּוֹל גָּמוּר.

וּתִזְכְּנִי מִהֲרָה לָבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל
בְּשָׁלוֹם בְּלִי פָגַע, וּלְהִתְקַרֵּב
וּלְהִתְדַבֵּק בְּצַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּים, בְּדַבְּקוֹת
גְּדוֹל, וּבְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת.

וְתַחֲמַל עָלַי בְּחַמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה, וְאֵל
תַּעֲשֵׂה עִמִּי כַחֲטָאִי, וְאֵל
תְּדִינֵנִי כַמִּפְעָלִי. וּתִזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ, וְתַפְתַּח
לִי שַׁעֲרֵי הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְתַעֲזְרֵנִי
לְכַנוּס לְתוֹךְ הָאֱמוּנָה בְּאֵמֶת, וּלְהַכְלִיל
בְּתוֹכָהּ בְּכִלְלִיּוֹת גְּדוֹל.

עַד שְׂאֵזְכָּה לְהִיּוֹת נֹאכָל לְהָאֱמוּנָה,
וּלְהִתְהַפֵּךְ לְמַהוּתָהּ הַקְדוּשָׁה, לְמַהוּת
קְדוּשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשָׁה, וּלְמַהוּת
קְדוּשַׁת הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים.

וְלֹא תִקֵּא אוֹתִי הָאֶרֶץ וְהָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת הַגּוֹי
אֲשֶׁר מִלְּפָנַי.

וְאַתָּה-עַל-פִּי שְׂאִינִי כְדָאִי וְרֵאִוִי לַגֵּע
בְּהָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה,
וּבְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשָׁה, וּלְהִתְקַרֵּב
לְהַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים, כִּי הִרְעוּתִי אֶת
מַעֲשֵׂי מְאֹד, וְקִפַּחְתִּי אֶת קְדוּשַׁתִּי.

אַתָּה-עַל-פִּי-בֶן, רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה,
רַחֲמֶיךָ רַבִּים מְאֹד.
זַכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ, וְעֲזְרֵנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׁתוּכַל
הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, לְסַבֵּל אוֹתִי בְּתוֹכָהּ,
וּלְהַחֲזִיק אוֹתִי תָמִיד, עַד אֲשֶׁר אֶהְיֶה

נֹאכָל וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת קְדוּשַׁת הָאֱמוּנָה
בְּאֵמֶת.

מִלֵּא רַחֲמִים, זַכְּנִי לְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּכָל
הַבְּחִינּוֹת, כִּי אֵין לָנוּ שׁוֹם תְּקוּהָה
וּסְמִיכָה עֲכָשָׁיו, כִּי אִם עַל הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "וְצַדִּיק בְּאֱמוּנָתוֹ
יַחֲיֶה".

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ עֵצֶם הַתְּגַבְּרוֹת עַל גְּלוֹת
הַנֶּפֶשׁ, עַל-יְדֵי תְאוֹת הַגּוֹף
הַמִּתְגַּבְּרִים בְּכָל-עֵת. וּבְעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים
תֵּשׁ כַּחֲנוּ וּמָטָה יְדִינוּ מְאֹד לְעַמֵּד כְּנִגְדָּם,
לְשַׁבֵּרם וּלְבַטְּלֵם לְגַמְרִי.

כִּי-אִם בְּכַח הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה,
שֶׁתִּזְכְּנֵנוּ לְכַנוּס וּלְהַכְלִיל בְּתוֹךְ
הָאֱמוּנָה, בְּכִלְלִיּוֹת גְּדוֹל, עַד שְׂנִזְכָּה
לְהִיּוֹת נֹאכָל לְהָאֱמוּנָה, וּלְהִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת
הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה. וְנִזְכָּה לְקִיּוֹם מִקְרָא
שְׁכַתּוֹב: "בְּטַח בִּיהוָה וַעֲשֵׂה טוֹב, שְׁכֵן
אֶרֶץ וִרְעָה אֱמוּנָה.

"יְהוָה, עֵינֶיךָ הֵלֵא לְאֱמוּנָה". זַכְּנִי
בְּרַחֲמֶיךָ, לְאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה,
בְּשְׁלֵמוֹת בְּאֵמֶת כְּרִצּוֹנְךָ הַטוֹב. "כָּל
מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה, שְׁקַר רִדְפוּנִי עֲזַרְנִי. יְהוָה
שָׁמַע תְּפִלָּתִי, הֶאֱזִינָה אֶל תְּחִנּוּנֵי
בְּאֲמַנְתְּךָ, עֲנֵנִי בְּצַדִּיקְתְּךָ".

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׁכַתּוֹב: וַיּוֹדוּ שָׁמַיִם
פְּלֶאֶף יְהוָה, אֵף אֱמוּנָתְךָ בְּקַהֲל
קְדוּשִׁים". וְנֹאמַר: "וְאֱמוּנָתִי וְחִסְדֵי עַמּוֹ,
וּבְשָׁמִי תְרוּם קִרְנוֹ". וְנֹאמַר: "לְעוֹלָם
אֲשַׁמֵּר לוֹ חִסְדֵי, וּבְרִיתִי נֹאמְנָת לוֹ.
וְחִסְדֵי לֹא אֶפִיר מֵעַמּוֹ, וְלֹא אֲשַׁקֵּר
בְּאֲמוּנָתִי. חִסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אֲשִׁירָה, לְדוֹר

וְדוֹר אוֹדִיעַ אֲמוֹנַתְךָ בְּפִי. כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם
חֶסֶד יִבְנֶה, שָׁמַיִם תְּכִיֵּן אֲמוֹנַתְךָ בָּהֶם.
יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת, מִי כִמוֹךָ חֲסִין יְהוָה,
וְאֲמוֹנַתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ.”

וְקַיָּים לָנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְאֲרֻשְׁתֶּיךָ לִי
לְעוֹלָם, וְאֲרֻשְׁתֶּיךָ לִי בְצַדֵּק
וּבְמִשְׁפָּט בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים. וְאֲרֻשְׁתֶּיךָ לִי
בְאֲמוֹנָה, וַיִּדְעַתְּ אֶת יְהוָה. אֵל תַּעֲזֹבֵנִי
יְהוָה אֱלֹהֵי, אֵל תִּרְחַק מִמֶּנִּי. חוֹשָׁה
לְעִזְרָתִי, אֲדַנִּי תִשׁוּעָתִי." בְּרוּךְ יְהוָה
לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

⊗ [ד] לקוטי תפלות ח"ב ז ⊗

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ז, פ' מרחמם ינהגם)

"סֵלַח נָא לַעֲוֹן הָעַם הַזֶּה כַּגְּדֹל חֶסְדֶּךָ, וּכְאֲשֶׁר
נִשְׂאָתָה לָעַם הַזֶּה, מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהַ.
וַיֹּאמֶר ה' סֵלַחְתִּי כַּדְבָרְךָ" (במדבר יד, יט"ב)

וּזְבַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקִדְשֵׁי חֲנֻכָּה.
וְתַעֲזְרֵנוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, שְׁנוֹזְפָה
לְפַעַל בְּקִשְׁתָּנוּ וּמִשְׁאֲלוֹתָנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם-
הַכְּפוּרִים הַקָּדוֹשׁ.

שְׁתַּמְחַל וְתִסְלַח לְעוֹנוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹנוֹת
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתַעֲבִיר
אֲשִׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, "סֵלַח נָא
לַעֲוֹן הָעַם הַזֶּה כַּגְּדֹל חֶסְדֶּךָ, וּכְאֲשֶׁר
נִשְׂאָתָה לָעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהַ." וְשֵׁם
נֹאמֵר: "וַיֹּאמֶר יְהוָה סֵלַחְתִּי כַּדְבָרְךָ."

סֵלַח נָא, מְחַל נָא, כִּפּוּר נָא, עַל כָּל
חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ,
שְׁחַטָּאנוּ וְשַׁעֲוֵינוּ וְשִׁפְשָׁעֵנוּ לְפָנֶיךָ,
מִנְעוּרֵנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

"חַנּוּנֵי אֱלֹהִים כַּחֲסִדְךָ, כָּרַב רַחֲמֶיךָ
מַחַה פִּשְׁעֵי. הָרַב כִּבְסֵנִי מֵעוֹנֵי,
וּמִחַטָּאתֵי טְהַרְנֵי. הִסְתַּר פָּנֶיךָ מִחַטָּאֵי,
וְכָל עוֹנוֹתֵי מַחַה."

וְנִזְכָּה עַל-יַדֵּי הַמַּחִילָה וְהַסְּלִיחָה שֶׁל
יוֹם-הַכְּפוּרִים, לְקַבֵּל עַל-יַדֵּי-זֶה
קִדְשֵׁי יְמֵי הַחֲנֻכָּה הַקָּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם
'חֲנֻכַּת-הַבַּיִת', וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּיַמֵּי
הַחֲנֻכָּה, קִדְשֵׁי הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ.

וְתִרְחַם עָלֵינוּ, וְתִבְנֶה לָנוּ אֶת בַּיִת
קִדְשֵׁנוּ וְתַפְאֲרֵתֵנוּ בְּמַהֲרָה
בְּיַמֵּינוּ, וְשֵׁם נִקְרִיב לְפָנֶיךָ אֶת קִרְבָּנוֹת
חֻבוֹתֵינוּ, לְטְהַרְנוּ מֵעוֹנוֹתֵינוּ, וְלִסְלַח
חַטָּאתֵינוּ.

וְנִזְכָּה לְהַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
קִרְבָּנוֹת הַתָּמִיד, בְּבִקְרָה וּבְעֶרְבֵי.
וּבְזִכּוֹת הַתָּמִיד שֶׁל שַׁחַר, תִּמְחַל לָנוּ עַל
כָּל הָעוֹנוֹת שֶׁל לַיְלָה. וּבְזִכּוֹת הַתָּמִיד שֶׁל
בֵּין-הָעֶרְבִים, תִּמְחַל לָנוּ עַל כָּל הָעוֹנוֹת
שֶׁל הַיּוֹם.

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ גְּדוֹל הַרְחַמְנוֹת שֶׁעַל
יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁהֵם נוֹפְלִים בְּעוֹנוֹת חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר אֵין רַחֲמָנוֹת בְּעוֹלָם גְּדוֹל
מִזֶּה. כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ עֲצָם קִדְשֵׁתָנוּ
בְּשָׂרֵשָׁנוּ, וְעֲצָם דְּקוֹתָנוּ וְרוּחַנִּיּוֹתָנוּ, שְׂאָנוּ
רְחוּקִים לְגַמְרֵי מַעוֹן, וְאֵין עוֹן שִׁיךְ לָנוּ
כָּלֵל, וְאֵין אָנוּ יְכוּלִין לְשֹׂא עָלֵינוּ עַל
מִשְׁאוּי הָעוֹנוֹת, אֲפִלוּ יוֹם אֶחָד.

וְעַקֵּר הַרְחַמְנוֹת הַגְּדוֹל מִכָּל מִינֵי
רַחֲמָנוֹת הוּא, לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ
מֵעוֹנוֹת וְחַטָּאִים וּפְגָמִים, אֲשֶׁר רַק זֶה
הוּא עֵקֶר הַרְחַמְנוֹת הָאֱמֵתִי, וְאֵין שׁוֹם

רחמנות בעולם נחשב כלל כנגד זה הרחמנות. על-כן ברחמיך נתת לנו את בית המקדש, לכפר על כל עונותינו.

ומעת אשר חרב בית מקדשנו, חשכו עינינו, ואין אנו יכולים לנקות עצמנו מעונות, כי אין מי שיכפר בעדנו, אשר צרה הזאת גדולה מכל הצרות שבעולם, כאשר נגלה לפניך אדון כל.

ובכר חלפו ועברו קרוב לאלפים שנה מיום החרבון, אשר אנו הולכים תועים וחשכים פיתומים ואין אב.

אדון, הקל עלנו, ושלח ישע לגאלנו, חוס וחמל ורחם עלינו, ואמר לצרותינו די. ותמהר ותחיש לגאלנו גאלה שלמה, בגשמיות ורוחניות, בגוף ונפש וממון.

ותגאול ותפדה נפשנו, מכל החטאים והעונות והפשעים, ומכל מיני פגמים שבעולם, ומכל התאות והמדות רעות. ותבנה לנו את בית מקדשנו בנין עולם עדי עד, וישובו כהנים לעבודתם, ולויים לדוכנם, וישראל למעמדם.

רבנו של עולם, מלך רחמן רחם עלינו, טוב ומטיב הדרש לנו, שובה אלינו בהמון רחמיך, בגלל אבות שעשו רצונה, בנה ביתך כבתחלה, וכונן מקדשך על מכונו, והראנו בבנינו, ושמחנו בתקונו, והשב כהנים לעבודתם, ולויים בדוכנם, לשירם ולזמרם, והשב ישראל לגוייהם, ושם נקריב לפניך את קרבנות חובותינו, תמידין כסדרן, ומוספין כהלכתן.

רחם עלינו למען שמך, כי לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על רחמיך הרבים, כי על רחמיך הרבים אנו בטוחים, ועל חסדיך אנו נשענים, ולסליחותיך אנו מקוים, ולישועתך אנו מצפים.

וקיים לנו מקרא שכתוב: "ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך, וקראתי בשם יהוה לפניך, וחסיתי את אשר אהן, ורחמתי את אשר ארחם".

ותמלא עלינו רחמים, כי אתה הוא בעל הרחמים, כי אל רחום שמך, אל חנון שמך, בנו נקרא שמך, יהוה עשה למען שמך, ותשפיע עלינו רחמים רבים, רחמים גדולים.

☪ [ה] לקוטי תפלות ח"א נה ☪

(על-פי לקוטי מוה"ר ח"א נה, 'אבא שאול אומר')

"ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה" (במדבר טו. ב)

- מצות חלה -

ונזכה לקיים מצות חלה בשלמות, ולא נפשל לעולם ולא יבא לתוך פינו לעולם, עסה שלא הרמה חלתה. ותביא לנו משיח צדקנו מהרה, ונשוב לארצנו בקרוב, ושם נזכה לקיים מצות נתינת חלה טהורה לפהן, בשלמות גמור בקדשה גדולה.

☪ [ו] לקוטי תפלות ח"א ז ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ז, 'ואלה המשפטים')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

ועזרנו ברחמיך הרבים לשמר את הברית-קדש. ורחם עלינו והצילנו אותנו ואת כל עמך בית ישראל, מכל מיני פגם של נאוף חסוֹשֵׁלוֹם, הן בראיה, הן במחשבה בדבור ובמעשה, ובכל החמשה חושים, בכלם תשמרנו ותצילנו מכל מיני פגם-הברית.

רק תעזרנו להיות קדושים וטהורים בכלם, ונזכה לקדשת-הברית באמת כרצונך הטוב, ובצל כנפיק תסתירנו.

ותזכנו לקיים מצות ציצית כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה, ותרי"ג מצות התלוים בה.

ועל-ידי כנפי הציצית הקדושים, תגן עלינו ותציל אותנו מכל מיני פגם-הברית, ותזכנו להתקדש בקדשתך תמיד.

ועל-ידי-זה תציל אותנו מעצת הנחש, מעצת המפתים והמסיתים והמדיחים מדרך האמת, בכונה להרע או שלא בכונה.

ונזכה לקבל ולהמשיך עלינו אור השכל האמת של צדיקי-אמת, על-ידי שנזכה לקבל ולקיים עצות טובות ואמתיות שלהם, ועל-ידי-זה נזכה לאמת, ולא יצא דבר שקר מפינו לעולם.

☪ [ז] תפלות ותחנונים ☪

השמטה לתפלה הנ"ל ח"א ז

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ז, 'ואלה המשפטים')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלינו, ותזמין לנו פרנסתנו ולחמנו ברוח ובכבוד, בלי שום טרדא ויגיעה ודאגה כלל.

כי אתה הודעתנו: "שעל-ידי פגם-הברית חסוֹשֵׁלוֹם, בא העדר הפרנסה והלחם חסוֹשֵׁלוֹם, כמו שנאמר: "פי בעד אשה זונה עד כפר לחם" - אבל על-ידי מצות ציצית, נצולין מפגם-הברית, וזוכין לפרנסה-דקדשה.

☪ [ח] לקוטי תפלות ח"א ח ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ח, 'ראיתי מגורת זָהָב')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

ותעזרנו לקיים מצות ציצית כתקונה בשלמות, בכל פרטיה ודקדוקיה ותרי"ג מצות התלוים בה, ובכונה שלמה כראוי, ובלב טוב ובשמחה גדולה.

באופן שנזכה להמשיך הרוח-חיים דקדשה על-ידי מצות ציצית, למלאת כל החסרונות שחסר לנו בגשמיות וברוחניות, בגוף ונפש. "ותאחז בכנפות הארץ ותנער רשעים ממנה". ותשבר, ותמגר, ותכניע,

❁ [י] לקוטי תפלות ח"א מט ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א מט, 'לשמש שם אהל בהם')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

וּזְכַנִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְקִים מְצוֹת
צִיצִית בְּשִׁלְמוֹת, בְּכָל פְּרֻטִיָּה
וּדְקֻדּוּקִיָּה וְכוֹנוֹתֶיהָ, וְתִרְי"ג מְצוֹת
הַתְּלוּים בָּהּ, וּבְלֵב-טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה.

וְיִהְיֶה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה
מְצוֹת צִיצִית שְׁאֲנוּ עוֹשִׂין מִצְמֶר-
לְבָן, כְּאֵלוֹ קִימָנוּ גַם מְצוֹת תְּכֵלֶת
שֶׁבְּצִיצִית.

כִּי גִלּוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ: שֶׁרְצוֹנָנוּ לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנְךָ, וְאָנוּ חֲפָצִים וּמִתְגַּעְגְּעִים
לְקִים מְצוֹת תְּכֵלֶת שֶׁבְּצִיצִית. וְאִם הֵינּוּ
זוֹכִים לְמַצָּא תְּכֵלֶת לְצִיצִית, הֵינּוּ
מְפָזְרִים הוּן רַב כְּדֵי לְקִים הַמְצָוָה
בְּשִׁלְמוֹת.

אֲךָ בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים חָרַב בֵּית-
מִקְדָּשֵׁנוּ, וְנִתְעַלַּם הַחֲלֹזוֹן
בְּעוֹנוֹתֵינוּ, וּמָאֵז וְהִלָּאָה אֵין אָנוּ זוֹכִים
לְקִים מְצוֹתֶךָ בְּשִׁלְמוֹת.

עַל-כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁתְּהֵא
חֲשׁוּבָה מְצוֹת צִיצִית לְבָן
לְפָנֶיךָ, כְּאֵלוֹ קִימָנוּ מְצוֹת תְּכֵלֶת
שֶׁבְּצִיצִית.

וְרַחֵם עָלֵינוּ, וּבְנֵה עִירְךָ בְּמִהְרָה
בְּיָמֵינוּ, וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם לְאָרֶץ
הַקְּדוּשָׁה, וְזַכְּנוּ שְׂיַחְזֹר וְיִתְגַּלֶּה הַחֲלֹזוֹן,
וְנִזְכָּה לְקִים מְצוֹת תְּכֵלֶת שֶׁבְּצִיצִית.

וְתִשְׁפִּיל, אֶת אִישׁ צָר וְאוֹיֵב, הוּא "עֲשׂוּ
אִישׁ שְׁעִיר", וְתוֹצִיא בְּלֵעוּ מִפִּיו.

מִחֵיה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, הַחֲיִינוּ
וְקִימָנוּ בְּאוֹר פְּנִיךָ, וְתֵן לָנוּ כַח
לְהַמְשִׁיךְ הַרוּח־חַיִּים דְּקָדְשָׁה עַל-יְדֵי
אֲנַחוֹתֵינוּ, לְמִלֵּאת כָּל מִשְׁאָלוֹת לְבָנוּ
לְטוֹבָה.

שְׁנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ תָּמִיד כָּל יְמֵי
חַיֵּינוּ, וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת סוֹר מִרַע
בְּאֵמֶת, וְלַעֲשׂוֹת הַטוֹב בְּעֵינֶיךָ תָּמִיד,
אֲנַחוֹנוּ וְצֹאצְאֵינוּ וְצֹאצְאֵי עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן סְלָה.

❁ [ט] לקוטי תפלות ח"א יד ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א יד, 'להמשיך שלום בעולם')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

אֲנִי יְהוָה, חִמַּל עָלַי, רַחֵם עָלַי, וּמִלֵּא
מִשְׁאָלוֹתֵי בְּרַחֲמִים. וּמַחֵל לִי עַל-
כָּל עֲוֹנוֹתַי. וְצוּה לְהַפְּשִׁיט מֵעָלַי כָּל
הַבְּגָדִים-הַצּוֹאִים, וְהַלְּבִישְׁנִי בְּבָגָדִים
נְקִיִּים, בְּבָגָדִים טְהוֹרִים וְקְדוּשִׁים.

וְהָיָה בְּעֲזָרִי, וְזַכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
לְקִים מְצוֹת צִיצִית כְּרָאוּי בְּתְכֵלֶת
הַשִּׁלְמוֹת, וּכְשֵׁם שְׁאֲנִי מִתְכַּפֶּסֶה בְּטִלִּית
בְּעוֹלָם-הַזֶּה, כֵּן תִּלְבִּישׁ לְמַעַלָּה אֶת נַפְשִׁי
וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי, בְּטִלִּית נְאֻה וּבְחִלּוּקָא
דְּרַבְּנָן, בְּבָגָדִים נְקִיִּים וּלְבָנִים.

וַיְקִים בִּי מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "בְּכָל עֵת יִהְיֶה
בְּגָדֶיךָ לְבָנִים, וְשָׁמֵן עַל רֹאשְׁךָ
אֵל יַחְסֹר".

עם כל פְּרִיָּתָם וְדִקְדוּקֵיהֶם וְכוֹנוֹתֵיהֶם
וְתִרְיָ"ג מִצּוֹת הַתְּלוּיִם בָּהֶם.

⊙ [יב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כא ⊙

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתיים')

"וְלֹא תִתְּנוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם" (במדבר טו, לט)

וּבְבֶן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלֵא רַחֲמִים,
שֶׁתִּרְחַם עָלֵינוּ, וְתַעֲזָרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה,
שֶׁנִּתְחִיל מֵעַתָּה לְקַדֵּשׁ אֶת "שִׁבְעַת
הַנְּרוֹת" הַמְּאִירִין "אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה"
הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהֵם הָעֵינַיִם וְהָאָזְנַיִם וְהַפֶּה
וְהַחֲטָם.

וְתִזְכְּנֵנִי לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינַי, וְתַעֲזָרֵנִי
לְהַעֲצִים אֶת עֵינַי מִרְאוֹת בְּרַע,
וְתַהֲיֶה בְּעֵזְרִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה לִּי שׁוֹם
הַסְּתַפְלוֹת עַל שׁוֹם דְּבַר שֶׁבָּעוֹלָם-הַזֶּה
כָּלֵל.

וּבַפְּרָט תַּעֲזָרֵנִי וְתַצִּילֵנִי וְתַמְלִטֵנִי,
שֶׁלֹּא אֶסְתַּכַּל חֲסוּשָׁלוֹם, עַל
שׁוֹם דְּבַר הַמְּבִיא לִידֵי הַרְהוּר חֲסוּשָׁלוֹם.

חֹם וְחַנְּנֵי וְרַחֵם עָלַי וְהַצִּילֵנִי, וּמְלִט
נַפְשִׁי מֵעַתָּה מִפְּגַם-הָרְאוֹת, וְלֹא
אֲתוּר אַחַר לְבָבִי וְאַחַר עֵינַי, "הַעֲבֵר עֵינַי
מִרְאוֹת שׁוֹא בְּדַרְכֶיךָ חַיִּינִי".

וְכֹל מֵה שֶׁפָּגַמְתִּי עַד הֵנָּה בְּשִׁבְעַת
הַנְּרוֹת הָאֵלוּ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתַי וּפְגַמֵּי
הַמְּרַבִּים, שֶׁחָטַאתִי עוֹיְתִי וּפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ,
וּפְגַמְתִּי בְּפִי, וּבְעֵינַי, וּבְאָזְנִי, וּבְחוּטְמִי,

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּכְלֶה, וְתִשְׁבֵּר, וְתַעֲקֹר,
וְתִמְגֹר, מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה
מִן הָעוֹלָם, וַיִּקְיָם מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "כֹּלֶה
בְּחֶמֶה כֹּלֶה וְאֵינָמוּ, וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹקִים
מִשַׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה".

וְתִזְכְּנוּ אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל עַמֶּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּךָ
תָּמִיד, וּלְקַבֵּל עָלֵינוּ אֶת עַל מְלָכוֹתֶיךָ
בְּאַהֲבָה.

וְתִמְשִׁיךְ וְתִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ, חַיִּים אֲרָכִים
טוֹבִים וְקִיָּמִים, וַיִּקְיָם בְּנוֹ
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם".

וְתִמְתִּיק וְתִבְטֵל כָּל הַדֵּינִים מֵעָלֵינוּ,
וּמֵעַל כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׁפַע
טוֹבָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם
וְעִשְׂרוֹת דְּקֻדְשָׁה, וַיִּקְיָם בְּנוֹ מִקְרָא
שְׁפָתוֹב: "וְהִרִיקְתִּי לְכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי
דִי".

⊙ [יא] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א נד ⊙

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א נד, 'ויהי מקץ - זכרון')

"וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל כַּנְּפֵי בְּגֵדֵיהֶם" (במדבר טו, לח)
- מִצְוֹת 'צִיצֵת' -

וְתַעֲזָרֵנִי וְתִזְכְּנֵנִי לְקִיָּם בְּכָל יוֹם מִצְוֹת
צִיצֵת, וְתַפְלִין, וְקִרְיַאת-
שְׁמַע, וְתַפְלָה - בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, בְּלֵב
טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּבְמִסִּירַת נַפְשׁ,
בְּקֻדְשָׁה וּבְטָהָרָה וּבְכוֹנָה גְדוֹלָה וְעִצּוּמָה,

❁ [יג] לקוטי-תפלות ח"א כה ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כה, 'אחוי לן מנא')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי ברחמיך הרבים, ותעזרני ותושיעני, שאזכה לשבר ולבטל את הכח המדמה שבלב, ולא אלך עוד אחר שרירות לבי הרע, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני.

רק אזכה להתגבר בכחך הגדול, לשבר ולהכניע ולבטל, כל התאות המדמיות, וכל הבלבולים, וכל המניעות, הבאים מכח המדמה, שהוא כח הבהמיות, ולא אעשה עוד מעשה בהמה, ויתבטלו ממני כל תאות הבהמיות, ולא אהיה עוד "כסוס כפרד אין הבין, ועיר פרא אדם יולד".

ואזכה לצאת ולעלות מבחינת בהמה, לבחינת אדם דקדשה, ותעלני מהרה מן המדמה, אל השכל דקדשה.

❁ [יד] לקוטי-תפלות ח"א לו ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לו, 'בקרוב עלי מרעים')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותעזרני לתקן פגם העיינין, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, ותשמר את עיני תמיד מכל מיני פגם הראות, ולא אסתפל בשום דבר המביא לידי הרהור

מנעורי עד היום הזה, בשוגג ובמזיד באנס וברצון, על כלם תמחל ותסלח לי מלא רחמים חנון המרבה לסלח.

ותתקן ברחמיך כל הפגמים האלו, ולא יהיה נשאר מהם שום רשם כלל, כי אתה ידעת כי אין בנו כח לתקן הפגמים האלו, כי הרבינו לפשע ולפגם בהם.

ובפרט רבוי ועצם הפגמים המרבים והגדולים שפגמתי בעיני, מי יוכל לשערם ולספרם, מי יוכל לפורטם בפה, ונמנע ממני אפלו להתודות עליהם, מכל-שפן לעשות תקונים הרבה כפי רבוי הפגמים האלה לתקנם.

כי עדין לא עבר עלי יום אחד מימי שלא פגמתי בו בעיני, בשוגג ובמזיד באנס וברצון. ואתה לבד יודע, עד היכן מגיע פגם העינים, אשר כל התורה כלה תלויה בהם.

אוי לי וי לי, מה אומר מה אדבר, "אם אמרתי אספרה כמו", אפס קצה מפגם העינים שפגמתי בכל יום ויום, יכלה הזמן והמה לא יכלו, "אספרם מחול ירביון".

ואם אתה בעצמך לא תעשה למענך חסו־שלום, ותתקן כל הפגמים העצומים האלה ברחמיך, אין בידינו לתקן פגם אחד מהם, מכל-שפן כלם. "אם עונות תשמר־יה, אדני מי יעמד. כי עמך הסליחה למען תורא".

חס־ושלום, "העבר עיני מראות שוא, בדרךך חייני. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך".

☪ [טו] לקוטי־תפלות ח"א נ ☪

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נ, 'הצילה מתרב נפשי')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ועזרני והושיעני מעתה, שלא אפגם עוד בכריתי כלל, הן במחשבה דבור ומעשה, הן בראייה ובשמיעה ובשאור חושים, בין בשוגג בין במזיד בין באנס בין ברצון, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, ולא אלך עוד בשרירות לבי.

ותתן לי כח וגבורה מאתך, לשבר את יצרי־הרע ולכבש את תאותי, ותתן לי יצר־טוב, ויהיה לבבי ברשותי.

☪ [טז] לקוטי־תפלות ח"א נא ☪

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נא, 'אמר רבי עקיבא')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותצילני מפגם הראות, ותקדש את עיני תמיד, ולא אסתכל עוד בשום דבר הפוגם את הראות.

רק אזכה להסתכל בעיני בתורתך, ולהסתכל על צדיקיך האמתיים, ועל כל הדברים המקדשין את העינים, עד שיהיו עיני קדושים וטהורים תמיד

באמת לאמתו. ואזכה לתקן מהרה, את כל הפגמים שפגמתי בעיני.

ותעזרני ברחמיך ותשמרני מקלקול חוש הראות חס־ושלום, ולא יכהו מאור עיני לעולם, "וגם עד זקנה ושיבה, אל תעזבני".

ותשמר את אור עיני תמיד, למען אזכה להגות בתורתך יומם ולילה, ולנדד שנה מעיני, ולא יגיע לי על־ידי־זה שום הזק ומחוש לעיני, ויהיו עיני מאירות כשמש וכירח.

☪ [יז] לקוטי־תפלות ח"א נד ☪

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נד, 'זיהי מקץ - זכרון')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותצילני מפגם הראות, ותשמרני תמיד שלא אסתכל בשום דבר המביא לידי הרהורים חס־ושלום, ולא בשום דבר הפוגם את העינים. "העבר עיני מראות שוא בדרךך חייני".

הצילני מעין נואפת, "שמרה נפשי והצילני אל אבוש פי חסיתי בך".

ובל מה שחטאתי עויתי ופשעתי לפניך ופגמתי בעיני, בשוגג ובמזיד באנס וברצון, והרע בעיניך עשיתי מנעורי ועד היום הזה, על הכל תמחל ותכפר לי אלוה סליחות, חנון המרבה לסלח.

☪ [יה] לקוטי-תפלות ח"א ס ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ס, פתח רבי שמעון)

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ובכן תזפני ברחמיך הרבים, ותשמרני ותצילני תמיד, מחן של שקר ומהבל היפי, ולא אחמד ולא אתאוה בלבבי הבל יפי הנשים, ולא אסתכל עליהם, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני כלל, כמו שכתוב: "אל תחמד יפיה בלבבך, כי בעד אשה זונה עד כפר לחם".

☪ [יט] לקוטי-תפלות ח"א סא ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, יחדי רבי שמעון)

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

עזרני מלא רחמים, עזרני מלא ישועות, מלא הצלות, מלא עצות טובות, תקנני בעצה טובה מלפניך, זפני לעצה שלמה שאזכה לקימה, באפן שאזכה להנצל מעתה מכל מה שאני צריך להנצל.

ואזכה מעתה על-ידי עצתך השלמה, לשמירת הברית קדש באמת כרצונך הטוב, ולא אפגם עוד כלל, לא במחשבה ולא בדבור ולא במעשה, ולא בשום חוש מחמשה חושים, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, ולא אבל את דעתי עוד כלל.

☪ [כ] לקוטי-תפלות ח"א עה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עה, ויתן עז למלכו)

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותבטל מעלינו כל מיני הרהורים רעים הרודפים אחרינו בכל-עת, וביותר אחרי החפצים באמת להתקרב אליך, כאשר נגלה לפניך אדון כל מלא רחמים.

ונזכה להמשיך עלינו אור פני מלך חיים, אור הפנים דקדשה הנמשך מאריך-אנפין דקדשה. ותעזרנו להכניע ולשבר ולגרש ולבטל מאתנו כל הרהורים רעים הנמשכין מאריך-אנפין דקלפה.

ורתגן בעדנו שלא תפגע בנו שום אשה רעה אשר שרשה נמשכת משם, ולא שום הרהור רע הנמשך משם מאריך-אנפין דקלפה, אשר אי-אפשר להתחבא ולברח מהרהורים האלה הנמשכין משם, כי בכל צד שפונים, הם מזדמנים ובאים לשם.

אנא השם, מלא רחמים, ורב חסד ואמת, חמל עלינו והצילנו מסטרא-דמותא, מהרהורי נאוף, שהם נקראים סטרא-דמותא, והם מרים ממות, והם נקראים אבי אבות הטמאה.

חומל דלים, חושב מחשבות לבל ידח ממך נדח. הצילנו מהם, שמרנו מהם, רחם על חלושי כח פמונו היום בדור הזה, בעקבות משיחא, אשר ירדנו

מטה מטה באין עוזר וסומך, "טבענו
ביון מצולה ואין מעמד, באנו במעמקי
מים ושבלת שטפתנו".

חוסה עלינו פרב רחמיה, ותן לנו
חנינה ולא נאבד, ותן לנו כח
להכניע ולשבר ולגרש ולבטל, אריך-
אנפין דקלפה, מעלינו ומעל גבולנו, ולא
יבא עלינו שום הרהור רע הנמשך משם.

בצדקתך תחיינו, ותוציא מצרה
נפשנו, כי אתה לבד יודע מי
ומי עומדים עלינו בכל-עת ובכל יום
ובכל שעה, על כל החפצים לשוב אליך
ולהתקרב אליך, שמתגברים על כל אחד
ואחד ביחוד, בהתגברות גדול מאד,
ורודפים אחרינו "כאשר ירדה הקרא
בהרים.

גדול העצה ורב העליליה" רחם על
פליטה הנשארת, והצילנו ממות,
ופדנו משחת, "הצילה מחרב נפשי, מיד
כלב יחידתי". ותשפיע עלינו עצות
קדושות אמתיות בכל-עת, באפן שנזכה
להנצל באמת מכל מיני הרהורים
שבעולם, ולא יעלו ולא יבואו על לבנו
כלל, ונזכה לקדשת המחשבה באמת.

מתיה מתים ברחמים רבים, הקימנו
ונחיה באור פניה, ונחיה ולא
נמות מיתת עולם חס-ושלום.

ותצילני מהסתכלות רעים, ומהרהורים
רעים, ולא אתור אחר לבבי
ואחר עיני. עזרנו כי עליך נשעננו, כי אין
לנו על מי להשען, כי אם על אבינו
שבשמים.

"הצילני מטיט ואל אטבעה, אנצלה
משנאי וממעמקי מים. אל
תשטפני שבלת מים, ואל תבלעני
מצולה, ואל תאטר עלי באר פיה. פנה
אלי וחנוני, תנה עזך לעבדך, והושיעה
לבן אמתך. עשה עמי אות לטובה, ויראו
שונאי ויבושו, כי אתה יהוה עזרתני
ונחמתני. אני בצדק אחזה פניה, אשבעה
בהקיץ תמונתך".

☪ [כא] לקוטי-תפילות ח"ב לג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז, 'בראשית - לעיני כל ישראל')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ונזכה, שימשכו עלינו מחין קדושים
וטהורים, מהשם הקדוש הזה
של הצדיקי-אמת. ונזכה מעתה לקדש
את מחנו ודעתנו, ולא נחשב עוד שום
מחשבה חיצונה כלל, מכל-שפן שלא
נהרהר חס-ושלום שום הרהור בעולם
כלל.

ונזכה, לחשב בתורה הרבה, ולחדש
בכל פעם חדושין-דאורייתא
אמתיים הרבה, כרצונך הטוב.

ותצילני לקדש את עיני מעתה, שלא
אסתפל עוד במה שאסור
להסתפל, מכל-שפן שלא אסתפל שום
הסתכלות המביא לידי הרהור חס-
ושלום.

ואזכה לידע בכל-עת איך להתנהג
בזה, לבל יתגברו ההרהורים

❁ [כב] תפלה שאחרי תקון הכללי ❁

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

על-כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי
אבותי, אלהי אברהם, אלהי
יצחק, ואלהי יעקב, אלהי כל הצדיקים
והחסידים האמתיים, ואלהי כל ישראל,
אלהי הראשונים והאחרונים.

שתרחם עלי, ותעשה, את אשר
בחקיך אלך, ואת משפטיך
אשמר, ותכף את יצרי להשתעבד לך,
ותגער בהיצר-הרע, ותגרשו ממני, מעתה
ועד עולם.

ותשמרני ותצילני ותפלטני מעתה,
מכל מיני הרהורים רעים,
וממחשבות רעות, ומפגם הראות, ומפגם
הדבור.

❁ [כג] תפלות ותחנונים ח"א יז ❁

(על-פי לקוטי-מוה"רן ח"א קכח, 'בחלינהו לעיניה')
"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותצילנו מכל מיני יצרין רעין, ובפרט
מהיצר-הרע של תאות
המשגל, ושמרני שלא אסתפל לעולם
שום הסתכלות הפוגם את העינים, ואפלו
רק איזה הסתכלות בעלמא מן הצד.

ואזכה לקים מקרא שכתוב: "ולא
תתורו אחרי לבבכם ואחרי
עיניכם". ונאמר: "עיניך לנכח וביטו,

חס-ושלום יותר, על-ידי הפחד ביותר,
ועל-ידי נענוע הראש ועצימת העינים
יותר מהמדה, כאשר נגלה לפניך כל-זה.

רק אזכה לשכל אמתי, לידע איך
להתנהג בעיני בקדשה ובטהרה
באמת פרצונך הטוב, באפן שאזכה
להנצל ולהשמר מכל דבר רע.

ותקדש את עיני מעתה באמת,
בחסדיך העצומים, ותזכני
לקדש ולטהר את כל הארבע יסודות
בקדשה גדולה.

ואזכה להוסיף בכל פעם, קדשה על
קדשה, עד שאזכה להיות כלו
טוב, עד אשר לא יזיק עוד לעיני, שום
הסתכלות בעולם כלל. ואפלו אם אראה
בעיני מה שאראה, לא יגיע לדעתי ומחי,
שום צד הרהור ומחשבה חיצונה כלל,
ולא יבלבל שום ראיה והסתכלות את
דעתי כלל.

רק אזכה להיות דבוק בקדשתך תמיד.
מריה דעלמא כלא, זכני לבא לכל-
זה מהרה, אף-על-פי שאני רחוק עתה
מכל-זה כמו שאני רחוק, עד אשר קשה
עלי לבקש אותך על כל אלה.

אך על רחמיך הרבים אני בוטח, ועל
כח הצדיקים האמתיים אני נשען,
שתזכני מהרה לבא לכל-זה, כי הן "כל
תוכל, ולא יבצר ממך מזמה". ואתה
עושה נפלאות בכל דור ודור, וממך לא
יפלא כל דבר.

וַעֲפַעֲפִיךָ יִישְׁרוּ נִגְדֶךָ. וְנֹאמַר: "בְּרִית
כָּרְתִי לְעֵינַי, וּמָה אֲתַבּוֹנֵן עַל בְּתוּלָה".

☪ [כד] תפלות-זית-חנונים ח"א מב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רנד, 'עינים הם דברים גבוהים')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

וּזְכַנּוּ לְשֹׁמֵר אֶת עֵינֵינוּ, מִכָּל מִינֵי
הַסְּתַפְלוֹת רָעִים, רַחֲמָנָא-לִי צְלָן.
רק נזכה להסתפל בהם הסתפלות דקדשה
לבד.

כִּי כָּבַר גְּלִיתָ לָנוּ: שְׁהָעֵינַיִם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, הֵם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים גְּבוּהִים
וְרָמִים מְאֹד, וְהֵם רוֹאִים תָּמִיד דְּבָרִים
גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים, וְאִם הָיָה הָאָדָם זוֹכֵה
לְעֵינַיִם כְּשָׂרִים, הָיָה יוֹדֵעַ דְּבָרִים גְּדוּלִים
רק ממה שענינו רואות.

עַל-כֵּן זָכַנּוּ נָא, לְשֹׁמֵר אֶת עֵינֵינוּ,
וּלְקַדְּשָׁם בְּתַכְלִית הַקְּדוּשָׁה,
וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת בָּהֶם דְּבָרִים נִפְלְאִים
וְנוֹרָאִים.

וְתִשְׁפִיעַ לָנוּ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת,
שְׁנִזְכָּה לִידַע וּלְהַשִּׁיג הַיָּטִב,
וּבְמַהֲירוֹת גְּדוּל, כָּל הַדְּבָרִים הַקְּדוּשִׁים
וְהַנִּפְלְאִים אֲשֶׁר אָנוּ רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ, אֶף-
עַל-פִּי שְׁכָל אֱלוֹ הַדְּבָרִים עוֹבְרִים לְפָנֵינוּ
רק בהעברה בעלמא ובמהירות גדול.

וַיִּקְרָא בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "גַּל עֵינַי
וְאִבִּיטָהּ נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ".
וְנֹאמַר: "מֶלֶךְ בִּיפְיוֹ תַחֲזִינָה, עֵינֶיךָ
תִּרְאִינָה אֶרֶץ מְרַחֲקִים". וְנֹאמַר: "אֲז
תִּפְקַחְנָה עֵינַי עוֹרִים, וְאֲזַנֵּי חֲרָשִׁים
תִּפְתַּחְנָה". וְנֹאמַר: "כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ,
כְּשׁוֹב יִהְיֶה צִיּוֹן". אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

